

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
W LIPCU 2016 R.**

Warszawa, 23 sierpnia 2016 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne.....	15
Ceny.....	19
Rolnictwo.....	26
Przemysł	30
Budownictwo	35
Budownictwo mieszkaniowe	38
Rynek wewnętrzny	40
Transport.....	43
Bilans płatniczy.....	46
Handel zagraniczny	48
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	56
Wyniki finansowe banków	62
Nakłady inwestycyjne	65
Pieniądz.....	69
Budżet państwa.....	72
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	75
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	77

Wstęp

W lipcu br. w podstawowych obszarach gospodarki obserwowano osłabienie dynamiki w stosunku do notowanej w poprzednich miesiącach. Produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie niższym niż w lipcu ub. roku, na co wpłynęły m.in. czynniki o charakterze sezonowym. Spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku był głębszy niż w okresie sześciu miesięcy br. Nieco wolniej niż w I półroczu br. wzrosła sprzedaż detaliczna oraz sprzedaż usług w transporcie.

Dalszej poprawie sytuacji na rynku pracy towarzyszył stabilny wzrost wynagrodzeń. Utrzymał się niewielki spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz cen producentów.

Badane przedsiębiorstwa w okresie styczeń–czerwiec br. uzyskały lepsze niż przed rokiem wyniki finansowe, ale ich aktywność inwestycyjna uległa obniżeniu.

Wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku w lipcu br. był wyższy niż w I półroczu br. Obserwowano dalszy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych i stopy bezrobocia (do 8,6% w końcu lipca). Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za II kwartał br. wskazują na lepszą niż przed rokiem sytuację na rynku pracy. Zwiększyła się liczba pracujących; wzrósł wskaźnik zatrudnienia, a stopa bezrobocia była najniższa w historii badania, prowadzonego od 1992 r. Poprawiła się relacja liczby osób niepracujących do pracujących.

Tempo wzrostu przeciętnych nominalnych i realnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku w lipcu br. było nieco słabsze niż w czerwcu, ale szybsze niż w I półroczu br. Przeciętna nominalna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zwiększyła się w porównaniu z notowaną przed rokiem, a rolników indywidualnych – nie uległa istotnej zmianie. Siła nabywcza świadczeń w obu systemach była wyższa niż w lipcu ub. roku.

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w lipcu br. był zbliżony do obserwowanego w poprzednich miesiącach. W większym stopniu niż w czerwcu br. obniżyły się ceny w zakresie transportu, łączności oraz odzieży i obuwia; nieco przyspieszył wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych. Ceny producentów w przemyśle i budownictwie nadal kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku.

Produkcja sprzedana przemysłu w lipcu br. była o 3,4% niższa niż przed rokiem (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym notowano wzrost o 1,6%). Spadek produkcji obserwowano we wszystkich sekcjach przemysłu. Spośród głównych grupowań przemysłowych zmniejszyła się sprzedaż dóbr inwestycyjnych, zaopatrzeniowych oraz związanych z energią. Utrzymał się natomiast wzrost produkcji dóbr konsumpcyjnych. Produkcja budowlano-montażowa była niższa w skali roku o 18,8% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym spadek wyniósł 14,3%). Sprzedaż detaliczna wzrosła w porównaniu z lipcem ub. roku o 4,4%.

Według badań przeprowadzonych w sierpniu br., ogólny klimat koniunktury gospodarczej w jednostkach przetwórstwa przemysłowego jest oceniany nieco korzystniej niż przed miesiącem. Przewidywania podmiotów na najbliższe trzy miesiące kształtują się

pozytywnie; w większości badanych obszarów lepiej niż w lipcu br. Pogorszyła się większość ocen bieżących, w tym bardziej negatywne są wskazania w zakresie portfela zamówień oraz sytuacji finansowej; pesymistyczne (wobec pozytywnych w lipcu br.) są oceny bieżącej produkcji. W budownictwie ujemny wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury pogłębił się nieco w porównaniu do notowanego przed miesiącem. Nieznacznie bardziej pesymistyczne są oceny bieżącego portfela zamówień krajowych i produkcji, przy utrzymujących się niekorzystnych wskazaniach w zakresie sytuacji finansowej. Prognozy w tych obszarach pogorszyły się w stosunku do formułowanych przed miesiącem. Jednostki handlu detalicznego oceniają ogólny klimat koniunktury korzystnie, podobnie jak w lipcu br. Pozytywne, ale ostrożniejsze niż przed miesiącem, są oceny bieżącej sprzedaży, przy pogorszeniu negatywnych ocen bieżącej sytuacji finansowej. Przewidywania w tych obszarach oraz w zakresie popytu na towary poprawiły się. Bieżące nastroje konsumenckie w sierpniu br. są mniej pesymistyczne niż przed miesiącem. Poprawiły się m.in. negatywne oceny dotyczące bieżącego dokonywania ważnych zakupów oraz aktualnej sytuacji ekonomicznej kraju. Korzystniejsze są m.in. przewidywania dotyczące poziomu bezrobocia oraz możliwości oszczędzania pieniędzy.

Przedsiębiorstwa niefinansowe w I półroczu br. notowały lepsze wyniki finansowe niż w analogicznym okresie ub. roku; poprawiła się większość relacji ekonomiczno-finansowych tych jednostek. W ogólnej liczbie badanych podmiotów nieznacznie wzrósł udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe uzyskane przez eksporterów kształtowały się lepiej niż przed rokiem i korzystniej niż dla ogółu podmiotów. Nakłady inwestycyjne ogółu badanych przedsiębiorstw były niższe niż przed rokiem (w cenach stałych o 7,1%, wobec wzrostu o 10,9% w I półroczu ub. roku); spadek był nieco wolniejszy niż w I kwartale br. Zwiększyła się aktywność inwestycyjna podmiotów z kapitałem zagranicznym. Przedsiębiorstwa niefinansowe ogółem rozpoczęły więcej niż przed rokiem nowych inwestycji, a ich wartość kosztorysowa była wyższa niż w okresie styczeń-czerwiec ub. roku.

Na rynku rolnym w lipcu br. ceny większości podstawowych produktów rolnych były wyższe niż przed rokiem. Poniżej poziomu z lipca ub. roku kształtowały się m.in. ceny skupu pszenicy, żywca drobiowego oraz mleka. Relacje cen nadal nie zapewniały opłacalności tuczu trzody chlewnej.

W obrotach towarowych handlu zagranicznego (liczonych w zł) w I półroczu br. obserwowano wyższy wzrost eksportu niż importu w skali roku. Wymiana zamknęła się znacznie większym niż przed rokiem dodatnim saldem. Wzrosła wymiana z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE), a także eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej i import z krajów rozwijających się. W okresie styczeń–maj br. obroty ogółem w cenach stałych były wyższe niż przed rokiem. Wskaźnik terms of trade kształtował się korzystnie, na co wpłynęły relacje cen z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

W okresie styczeń–lipiec br. dochody budżetu państwa wyniosły 188,6 mld zł, a wydatki 203,0 mld zł (tj. odpowiednio 60,1% i 55,1% kwot założonych w ustawie budżetowej na 2016 r.). Deficyt ukształtował się na poziomie 14,4 mld zł, co stanowiło 26,3% planu.

Rynek pracy

W lipcu br. umocnił się wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku. Obserwowano dalszy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych i stopy bezrobocia.

Wstępne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za II kwartał br. wskazują na lepszą niż przed rokiem sytuację na rynku pracy. Podobnie jak w poprzednich kwartałach, zwiększyła się w skali roku liczba pracujących, a zmniejszyła – bezrobotnych. Poprawił się wskaźnik zatrudnienia, a stopa bezrobocia była najniższa w historii badania, prowadzonego od 1992 r.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w lipcu br. ukształtowało się na poziomie 5761,7 tys. osób i było o 3,2% większe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,1% w czerwcu br.). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w informacji i komunikacji (o 10,7%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,6%). Wzrost zatrudnienia (w granicach 2,1% – 3,9%) notowano również w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, zakwaterowaniu i gastronomii, transporcie i gospodarce magazynowej, przetwórstwie przemysłowym, handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji. Utrzymał się spadek zatrudnienia w górnictwie i wydobywaniu (o 7,3%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,3%) oraz budownictwie i obsłudze rynku nieruchomości (po 1,0%).

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

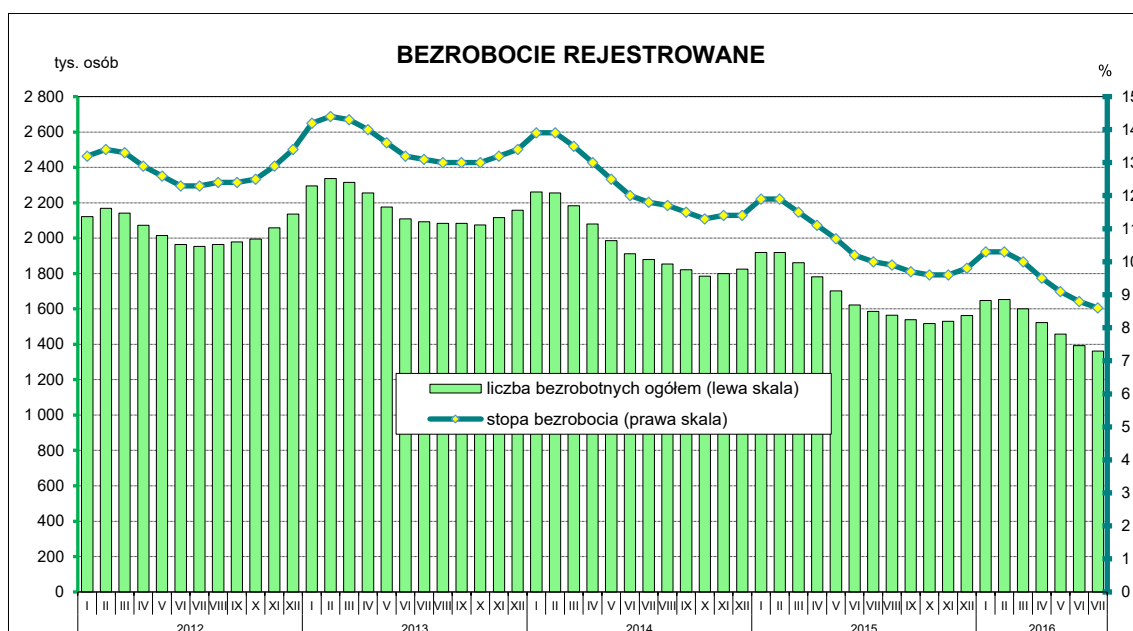
Wyszczególnienie	2016		2015		2016	
	VII		I-VII			
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5761,7	103,2	100,9	101,1	102,9	5737,1
w tym:						
Przemysł.....	2569,8	102,5	101,3	101,6	102,2	2560,7
górnictwo i wydobywanie.....	134,3	92,7	92,6	93,4	92,1	137,1
przetwórstwo przemysłowe	2198,1	103,5	102,4	102,7	103,2	2185,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	117,6	96,7	95,1	94,9	95,7	118,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	119,8	102,1	100,7	101,0	102,3	119,8
Budownictwo	379,2	99,0	93,9	93,8	99,8	381,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	1183,6	102,9	101,9	102,1	102,6	1178,8
Transport i gospodarka magazynowa.....	512,4	103,6	102,1	102,1	102,9	508,6
Zakwaterowanie i gastronomia	107,6	103,9	94,4	95,0	103,0	105,5
Informacja i komunikacja.....	207,3	110,7	103,7	104,0	110,1	205,4
Obsługa rynku nieruchomości.....	92,5	99,0	97,6	98,0	98,9	92,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	190,1	103,9	99,8	100,6	102,9	189,4
Administrowanie i działalność wspierająca.....	378,5	110,6	104,1	102,9	111,2	374,2

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spośród działań o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w lipcu br. wyższy niż przeciętnie wzrost zatrudnienia w skali roku obserwowano w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją mebli (o 6,4%), produkcją wyrobów z metali oraz produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (po 5,6%), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i nacze (o 5,5%) oraz transportem lądowym i rurociągowym (o 5,3%). Niższe niż w lipcu ub. roku zatrudnienie notowano w przedsiębiorstwach zajmujących się wydobywaniem węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 7,7%, wobec spadku o 13,8% przed rokiem), produkcją odzieży (o 2,7%), budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 1,9%) oraz budową budynków (o 1,3%).

W okresie styczeń–lipiec br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5737,1 tys. osób, tj. było o 2,9% wyższe od obserwowanego przed rokiem.

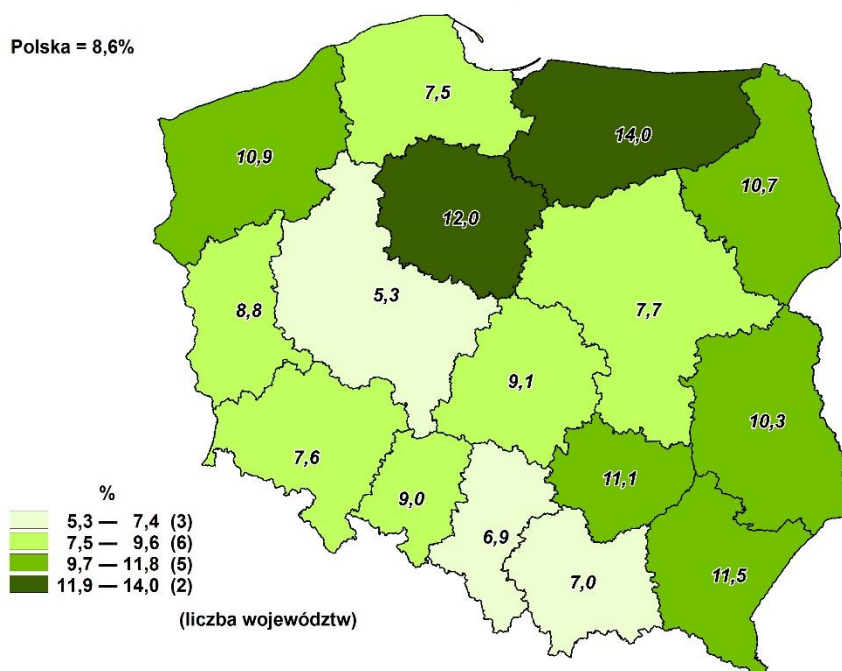

W końcu lipca br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1361,5 tys., tj. zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 2,2%, tj. o 31,0 tys.) i z lipcem ub. roku (o 14,1%, tj. o 224,2 tys.). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 8,6%, tj. o 0,2 p.proc. mniej niż przed miesiącem i o 1,4 p.proc. mniej przed rokiem.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 5,3% w wielkopolskim do 14,0% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu z czerwcem br. zmniejszyła się we wszystkich województwach; najbardziej w województwach małopolskim, pomorskim, śląskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (po 0,3 p.proc.), a najmniej – w lubelskim, mazowieckim, podlaskim i wielkopolskim (po 0,1 p.proc.). W porównaniu z lipcem ub. roku stopa bezrobocia zmniejszyła się również we wszystkich województwach. W największym stopniu obniżyła się w województwach warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (po 2,2 p.proc.), a w najmniejszym – w województwach lubelskim i mazowieckim (po 1,0 p.proc.).

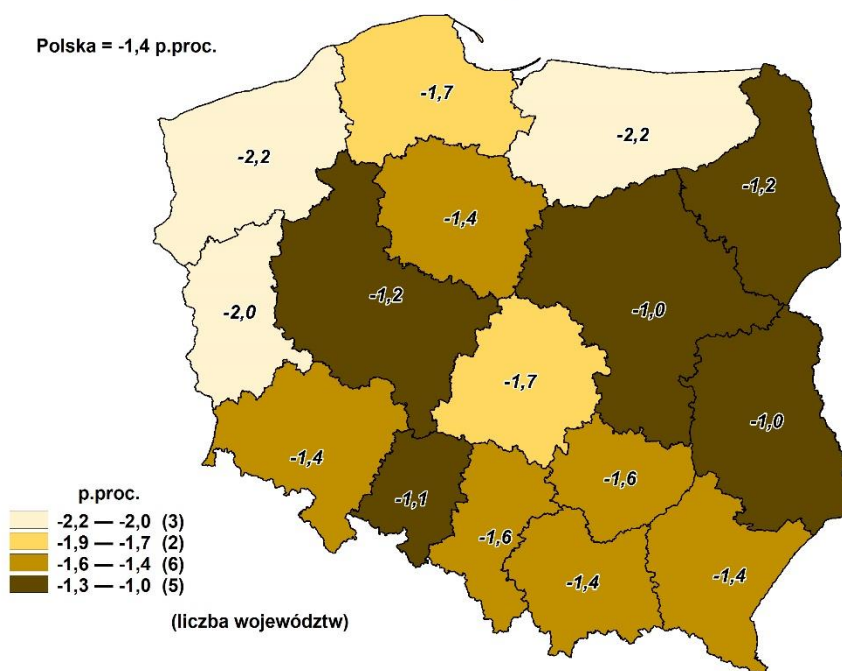
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu lipca 2016 r.

Polska = 8,6%

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Lipiec 2016 r. do lipca 2015 r.

Polska = -1,4 p.proc.

W **strukturze bezrobotnych** zarejestrowanych udział kobiet w końcu lipca br. był wyższy niż przed rokiem o 1,0 p.proc. i wyniósł 53,8%. Zwiększył się udział osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku (o 0,2 p.proc. do 86,1%) oraz osób nieposiadających kwalifikacji zawodowych (o 0,2 p.proc. do 30,6%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób dotychczas niepracujących (o 1,0 p.proc. do 14,9%) oraz absolwentów (o 0,2 p.proc. do 2,4%).

Spśród osób bezrobotnych znajdujących się w **szczególnej sytuacji na rynku pracy**, w stosunku do poprzedniego roku zmniejszył się udział następujących kategorii w liczbie zarejestrowanych ogółem:

- osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 1,1 p.proc. do 27,2%, w tym udział osób w wieku poniżej 25 roku życia obniżył się o 0,9 p.proc. i wyniósł 13,3%),
- osób długotrwale bezrobotnych² (o 0,8 p.proc. do 56,7%),
- osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,1 p.proc. do 1,8%).

Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych:

- posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 1,6 p.proc. do 17,0%),
- w wieku powyżej 50 roku życia (o 0,4 p.proc. do 28,0%),
- posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia (o 0,1 p.proc. do 0,2%).

Osób bezrobotnych niepełnosprawnych w końcu lipca br. było 84,4 tys., co stanowiło, podobnie jak przed rokiem, 6,2% ogółu bezrobotnych.

W lipcu br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 161,4 tys., tj. była wyższa niż przed miesiącem (o 3,8%) i niższa niż przed rokiem (o 17,1%). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w porównaniu z notowanym przed rokiem o 1,2 p.proc. do 81,0%. Zwiększył się również udział osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Obniżył się natomiast udział osób długotrwale bezrobotnych, osób bez kwalifikacji zawodowych, absolwentów oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015		VII 2016			VII 2015	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni= =100	w tys.	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	194,8	97,3	82,9	103,8	161,4	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni:							
zarejestrowani po raz kolejny	155,5	99,2	84,1	102,9	130,8	81,0	79,8
dotychczas niepracujący	35,3	85,1	71,4	102,1	25,2	15,6	18,1
w tym absolwenci ^a	21,4	84,8	75,4	106,6	16,2	10,0	11,0
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	9,5	95,3	72,6	100,6	6,9	4,3	4,9
zamieszkali na wsi	82,9	99,2	83,8	106,6	69,4	43,0	42,5
bez kwalifikacji zawodowych	55,9	97,6	78,3	96,0	43,8	27,1	28,7
długotrwale bezrobotni ^b	68,9	83,3	79,4	104,7	54,7	33,9	35,4

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.

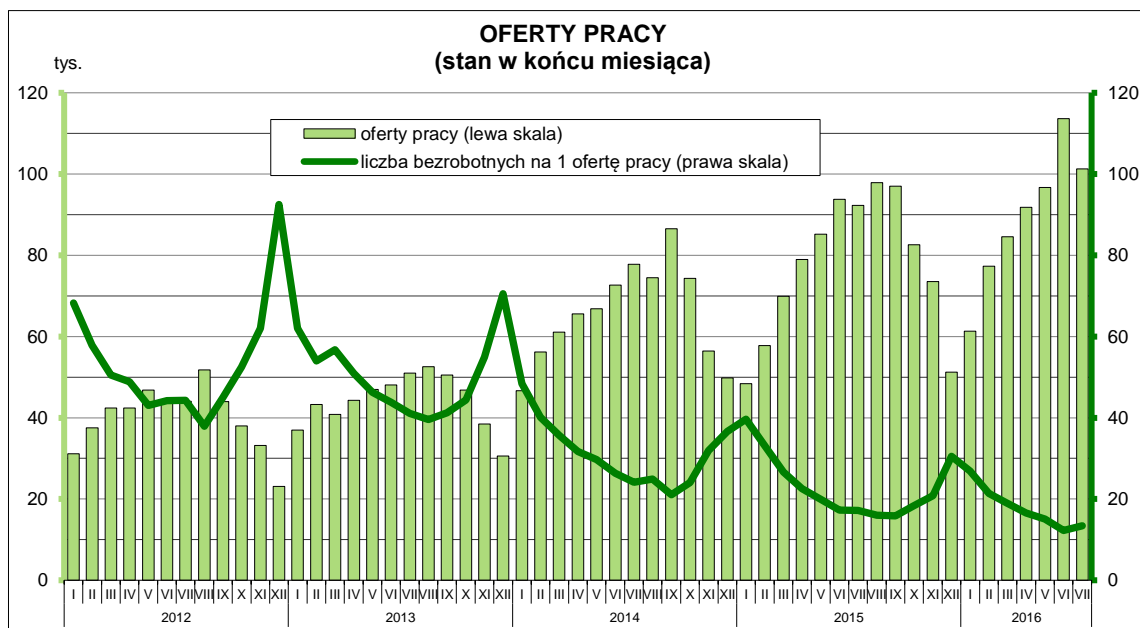
b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w lipcu br. **skreślono** 192,4 tys. osób, tj. mniej niż przed miesiącem (o 12,5%) i przed rokiem (o 16,9%). Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 87,4 tys. osób (tj. mniej niż przed miesiącem o 13,3% i mniej niż przed rokiem o 13,9%). Udział osób, które podjęły pracę w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 1,5 p.proc. w skali roku, do 45,4%. Liczba osób, które podjęły pracę niesubsydiowaną była niższa niż w lipcu ub. roku, natomiast zwiększyła się liczba osób, które podjęły pracę subsydiowaną. Wśród osób wykreślonych z ewidencji wzrósł udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego oraz osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe. Zmniejszył się odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy oraz osób, które rozpoczęły staż lub szkolenie u pracodawców. Udział osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego był podobny jak przed rokiem.

Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015		VII 2016			VII 2015	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni= =100	w tys.	w % bezrobotnych wyrejestrowanych ogółem		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	231,4	98,8	83,1	87,5	192,4	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni, którzy:							
podjęli pracę	101,5	101,5	86,1	86,7	87,4	45,4	43,9
niesubsydiowaną	85,6	96,1	77,7	85,2	66,6	34,6	37,0
subsydiowaną	15,9	146,3	131,5	92,0	20,9	10,8	6,9
rozpoczęli szkolenie lub staż	25,7	117,1	74,5	75,5	19,2	10,0	11,1
nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy	60,3	85,1	74,0	95,6	44,7	23,2	26,1
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego	14,6	98,6	89,9	81,4	13,1	6,8	6,3
nabyli prawa emerytalne lub rentowe	1,8	53,6	89,4	95,1	1,6	0,9	0,8
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego	3,2	89,2	84,1	102,2	2,7	1,4	1,4

W lipcu br. do urzędów pracy zgłoszono 128,8 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. mniej niż przed miesiącem (o 11,8%), ale więcej niż przed rokiem (o 9,1%). Liczba ofert z sektora publicznego zmniejszyła się zarówno w skali miesiąca, jak i roku, a z prywatnego – była niższa niż przed miesiącem, ale większa niż w lipcu ub. roku. Oferty z sektora publicznego stanowiły, podobnie jak przed miesiącem, 8,5% ogółu ofert (wobec 11,5% przed rokiem). W końcu lipca br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 29,2% ogółu ofert (wobec 22,2% w czerwcu br. i 28,7% w lipcu ub. roku).

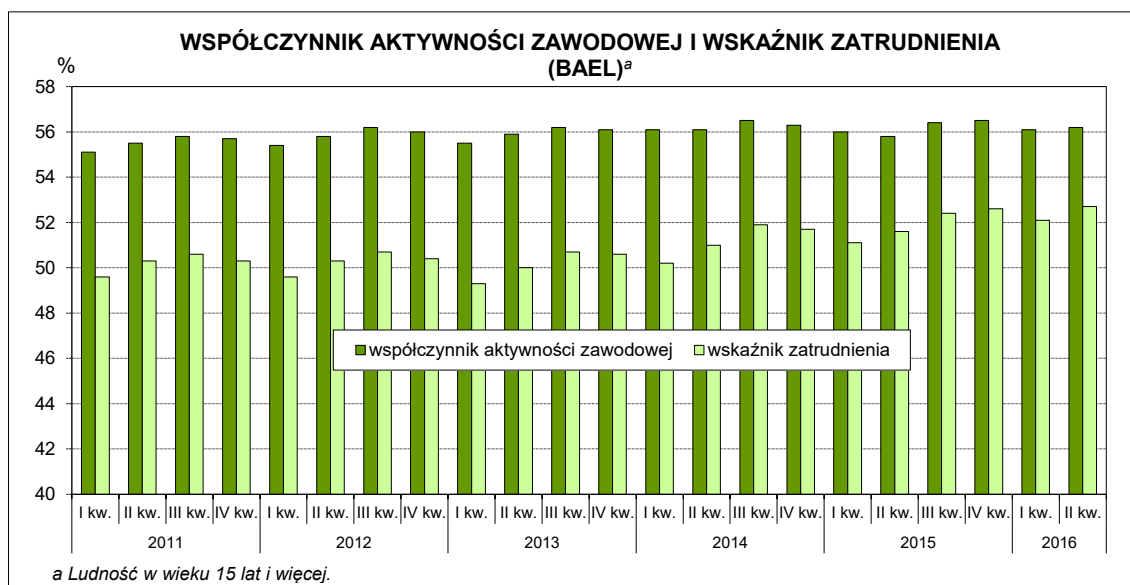

W końcu lipca br. zadeklarowano więcej niż przed miesiącem, ale mniej niż przed rokiem zwolnień grupowych – 289 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 16,3 tys. pracowników, w tym 1,9 tys. osób z sektora publicznego (w końcu czerwca br. odpowiednio 286 zakładów, 14,9 tys. pracowników, w tym 2,1 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu lipca ub. roku – 207 zakładów, 25,0 tys. pracowników, w tym 4,4 tys. z sektora publicznego).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**⁴, liczba **aktywnych zawodowo** w II kwartale br. wyniosła 17248 tys. osób, tj. ukształtowała się na poziomie nieco niższym niż przed rokiem. Zwiększyła się liczba pracujących, przy spadku liczby bezrobotnych. **Współczynnik aktywności zawodowej** wyniósł 56,2%, tj. był wyższy niż w I kwartale br. (o 0,1 p.proc.) i w porównaniu z II kwartałem ub. roku (o 0,4 p.proc.).

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

⁴ Dane wstępne.

Liczba osób **pracujących** w II kwartale br. wyniosła 16182 tys., tj. zwiększyła się o 1,1% w porównaniu z poprzednim kwartałem i była o 1,2% większa od notowanej przed rokiem (w II kwartale ub. roku była wyższa w skali roku również o 1,2%). W porównaniu z sytuacją sprzed roku więcej było zarówno pracujących mężczyzn (o 1,2%), jak i kobiet (o 1,3%). Zwiększyła się liczba pracujących w usługach (o 0,3% do 9278 tys. osób) i w sektorze przemysłowym (o 5,2% do 5089 tys. osób), a obniżyła – w sektorze rolniczym (o 5,6% do 1743 tys. osób). Wzrosła liczba pracujących w sektorze prywatnym (o 1,9% do 12404 tys. osób), a zmniejszyła się – w publicznym (o 1,0% do 3778 tys. osób).

Wskaźnik zatrudnienia ogółem (dla osób w wieku 15 lat i więcej) zwiększył się do 52,7% w II kwartale br. (z 52,1% w poprzednim kwartale i 51,6% przed rokiem). Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁵) wyniósł on 70,3%, tj. zwiększył się o 0,7 p.proc. wobec notowanego w poprzednim kwartale i o 1,9 p.proc. w porównaniu z II kwartałem ub. roku. W skali roku poprawił się wskaźnik zatrudnienia we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na wiek: wśród osób w wieku 15–24 lata (o 2,6 p.proc. do 28,7%), 25–34 lata (o 1,1 p.proc. do 80,1%), 35–44 lata (o 0,3 p.proc. do 83,1%), 45–59/64 lata⁶ (o 2,3 p.proc. do 66,9%) oraz 60/65 lat i więcej⁷ (o 0,4 p.proc. do 7,4%).

Liczba **osób bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 1066 tys. i była o 11,4% mniejsza niż w poprzednim kwartale. W skali roku zmniejszyła się ona o 16,8%. Odsetek osób spełniających kryteria bezrobotnego według BAEL i jednocześnie deklarujących, że są zarejestrowane w urzędach pracy jako bezrobotne wyniósł 64,3%, tj. zmniejszył się w porównaniu z poprzednim kwartałem (o 2,9 p.proc.) i w porównaniu z analogicznym kwartałem ub. roku (o 4,9 p.proc.).

⁵ Dla kobiet 18-59 lat, dla mężczyzn 18-64 lata.

⁶ Dla kobiet 45-59 lat, dla mężczyzn 45-64 lata.

⁷ Dla kobiet 60 lat i więcej, dla mężczyzn 65 lat i więcej.

Stopa bezrobocia według BAEL w II kwartale br. wyniosła 6,2% i była najniższa od początku realizowania badania, tj. od 1992 r. W porównaniu z poprzednim kwartałem obniżyła się o 0,8 p.proc., a w porównaniu z obserwowaną przed rokiem – o 1,2 p.proc. Wskaźnik ten wyniósł zarówno na wsi, jak i w mieście 6,2%, przy czym bardziej obniżył się w skali roku na wsi (o 1,5 p.proc.), niż w mieście (o 1,0 p.proc.). Zmniejszyła się w porównaniu z lipcem ub. roku stopa bezrobocia zarówno wśród mężczyzn (o 1,1 p.proc. do 6,3%), jak i wśród kobiet (o 1,5 p.proc. do 6,0%).

Najwyższą stopę bezrobocia według BAEL w II kwartale br. notowano w województwie podkarpackim (9,8%), natomiast najniższą – w województwach lubuskim i wielkopolskim (po 4,5%). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się w większości województw, najbardziej w województwie świętokrzyskim (o 3,2 p.proc. do 7,8%), a najmniej – w podlaskim (o 0,1 p.proc. do 7,1%). Wyższą niż przed rokiem stopę bezrobocia notowano natomiast w województwach zachodniopomorskim (o 1,5 p.proc. do 7,8%) i kujawsko-pomorskim (o 0,4 p.proc. do 7,5%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania kształtowały się następująco:

Okres badania	Ogółem	Miasto	Wieś	Mężczyźni	Kobiety
	bezrobotni				
	w tys.	w % ogółem			
2015 I kw.	1494	57,8	42,2	54,3	45,7
..... II kw.	1281	59,4	40,6	54,5	45,5
..... III kw.	1232	59,5	40,5	52,4	47,6
..... IV kw.	1210	57,2	42,8	53,9	46,1
2016 I kw.	1203	56,6	43,4	54,9	45,1
..... II kw. ^a	1066	60,2	39,8	56,1	43,9
	stopa bezrobocia w %				
2015 I kw.	8,6	8,2	9,3	8,5	8,8
..... II kw.	7,4	7,2	7,7	7,4	7,5
..... III kw.	7,1	6,9	7,3	6,7	7,5
..... IV kw.	6,9	6,5	7,6	6,8	7,1
2016 I kw.	7,0	6,6	7,6	7,0	7,0
..... II kw. ^a	6,2	6,2	6,2	6,3	6,0

^a Dane wstępne.
Źródło: BAEL

W II kwartale br. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na wiek: wśród osób w wieku 15–24 lata (o 2,8 p.proc. do 17,0%), 25–34 lata (o 1,5 p.proc. do 6,4%), 35–44 lata (o 0,7 p.proc. do 4,9%), 45 lat i więcej (o 1,1 p.proc. do 4,7%). Wśród osób w wieku produkcyjnym (18–59/64 lata⁸) stopa bezrobocia zmniejszyła się o 1,3 p.proc. do 6,3%.

⁸ Dla kobiet 18-59 lat, dla mężczyzn 18-64 lata.

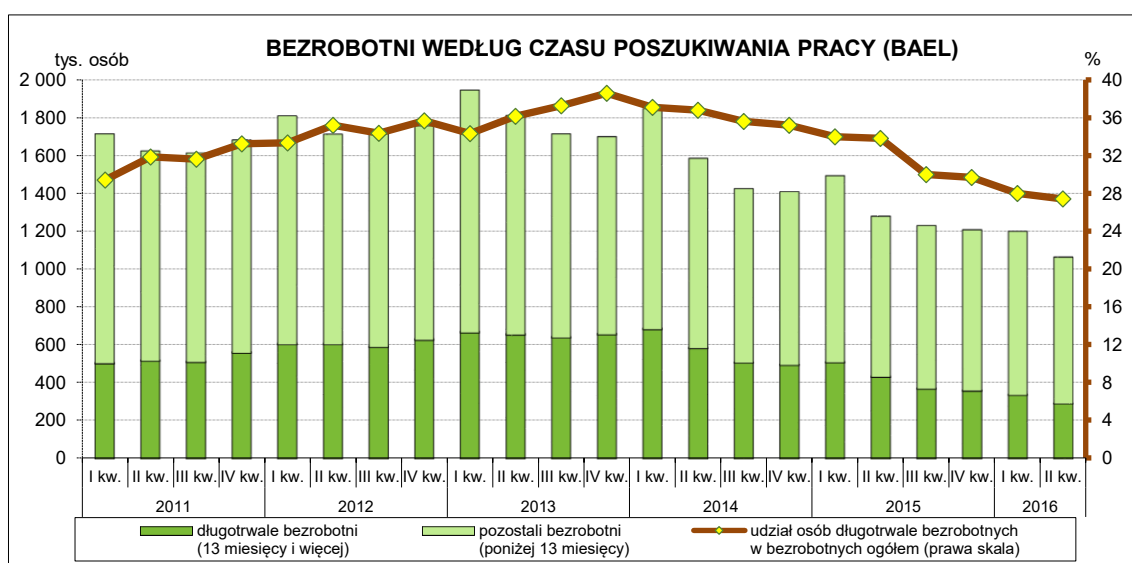
Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia ludności kształtowała się następująco:

Okres badania	Poziom wykształcenia				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
	w %				
2015 I kw.	4,5	7,9	11,6	10,8	18,7
II kw.	3,6	6,9	10,2	9,3	17,7
III kw.	4,2	6,4	9,6	8,1	16,0
IV kw.	3,6	6,4	10,3	8,5	14,7
2016 I kw.	3,4	6,2	10,6	8,9	16,4
II kw. ^a	3,2	5,7	7,9	8,1	14,4

^a Dane wstępne.
Źródło: BAEL

Stopa bezrobocia w II kwartale br. zmniejszyła się w skali roku we wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia: wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (o 3,3 p.proc. do 14,4%), zasadniczym zawodowym (o 1,2 p.proc. do 8,1%), średnim ogólnokształcącym (o 2,3 p.proc. do 7,9%), policealnym i średnim zawodowym (o 1,2 p.proc. do 5,7%) oraz wyższym (o 0,4 p.proc. do 3,2%).

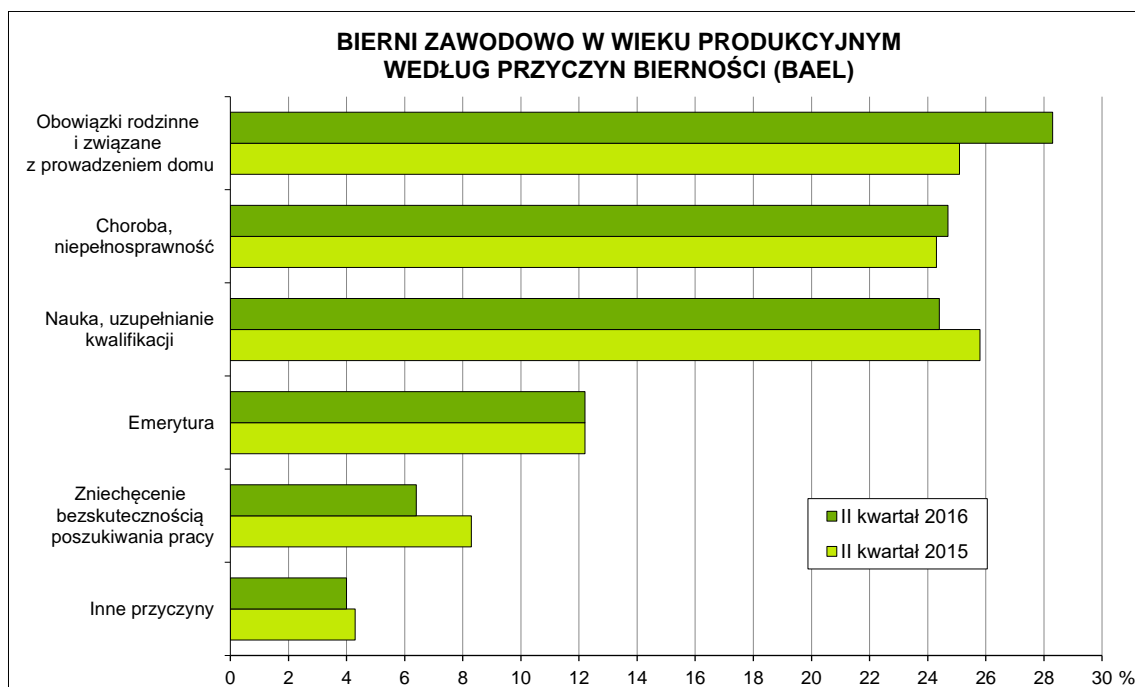
Wśród bezrobotnych w II kwartale br. dominowały osoby, które straciły pracę, ale ich udział zmniejszył się w skali roku (o 4,5 p.proc. do 36,7%). Zwiększył się natomiast odsetek osób zamierzających powrócić do pracy po przerwie (o 1,9 p.proc. do 36,6%), osób planujących podjąć pracę po raz pierwszy (o 2,2 p.proc. do 20,9%) oraz osób, które zrezygnowały z pracy (o 0,5 p.proc. do 5,7%).

Udział **osób długotrwale bezrobotnych** (tzn. poszukujących pracy 13 miesięcy lub dłużej) w bezrobotnych ogółem zmniejszył się w skali roku o 6,4 p.proc. i wyniósł

w II kwartale br. 27,4%. Przeciętny czas poszukiwania pracy skrócił się z 12,8 miesiąca przed rokiem do 11,4 miesiąca.

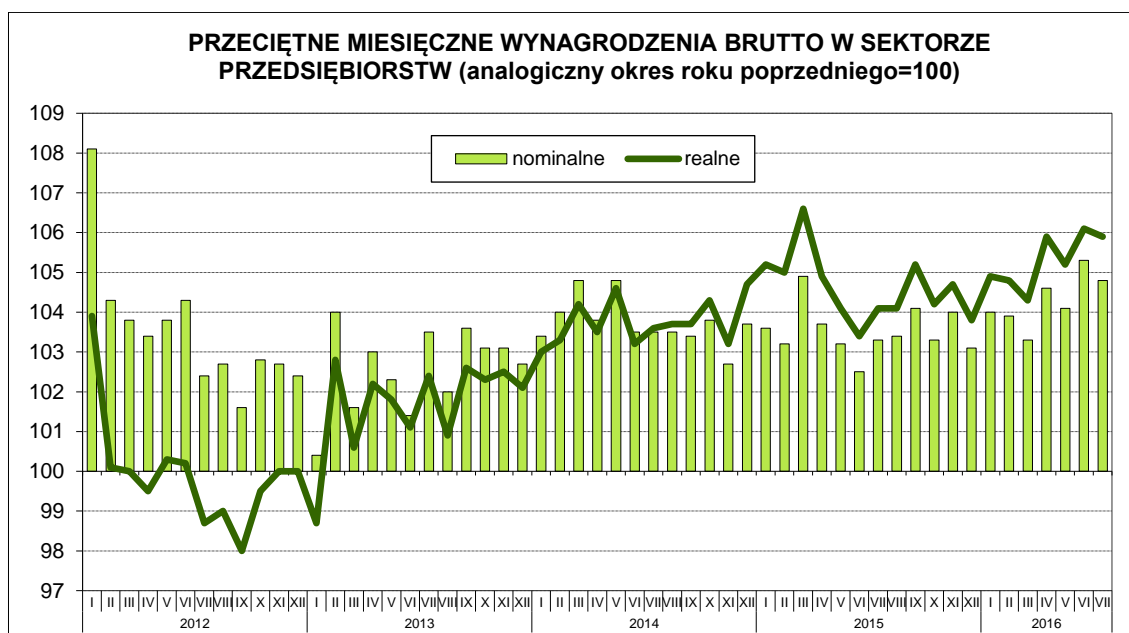
Liczba **biernych zawodowo w wieku produkcyjnym** w II kwartale br. zmniejszyła się wobec notowanej przed rokiem o 5,6% do 5546 tys. osób. Główną przyczynę bierności zawodowej osób w wieku produkcyjnym stanowiły obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu (28,3%, tj. o 3,2 p.proc. więcej niż przed rokiem). Zwiększył się również udział osób biernych zawodowo z powodu chorób i niepełnosprawności (o 0,4 p.proc. do 24,7%). Obniżył się natomiast udział osób biernych zawodowo z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji (o 1,4 p.proc. do 24,4%) oraz osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy (o 1,9 p.proc. do 6,4%). Udział osób biernych zawodowo, będących na emeryturze nie uległ istotnej zmianie i wyniósł 12,2%.

Relacja liczby osób niepracujących do pracujących kształtowała się korzystniej niż w poprzednim kwartale i przed rokiem – w II kwartale br. na 1000 pracujących przypadało 898 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (w poprzednim kwartale – 918, a przed rokiem – 937 osób).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W sektorze przedsiębiorstw w lipcu br. utrzymał się, nieco wolniejszy niż przed miesiącem, wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w skali roku oraz ich siły nabywczej. Nominalne emerytury i renty brutto w systemie pracowniczym kształtowały się powyżej poziomu sprzed roku, a rolników indywidualnych były zbliżone do ubiegłorocznych. Przy spadku cen konsumpcyjnych siła nabywcza świadczeń emerytalno-rentowych wzrosła.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁹ w lipcu br. wyniosło 4291,85 zł i było wyższe niż przed rokiem o 4,8% (wobec wzrostu w czerwcu br. o 5,3%). Wzrost płac obserwowano we wszystkich sekcjach, w tym najwyższy w górnictwie i wydobywaniu (o 28,9%, na co wpłynęło przesunięcie terminów wypłat premii i nagród), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 9,5%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,1%). W najmniejszym stopniu wzrosły wynagrodzenia w transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,0%), budownictwie (o 2,1%) oraz dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,2%). Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu znacznie zwiększyły się wynagrodzenia m.in. w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 13,2%), produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 11,8%) oraz w handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (o 7,2%).

⁹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–lipiec br. ukształtowało się na poziomie 4239,39 zł i było o 4,1% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 3,5% przed rokiem). Przeciętne płace zwiększyły się we wszystkich sekcjach, najbardziej w zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,7%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,6%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,3%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,2%). W najmniejszym stopniu płace wzrosły w górnictwie i wydobywaniu (o 0,5%). Wśród działań o znaczącym udziale w zatrudnieniu największy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w skali roku odnotowano w handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (o 7,4%), produkcji odzieży (o 7,0%), produkcji mebli oraz produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (po 6,7%). Nieznaczny spadek obserwowano jedynie w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 0,4%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2015		2016	
	VII		I-VII			
	w zł	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w zł		w zł	
Sektor przedsiębiorstw	4291,85	104,8	103,3	103,5	104,1	4239,39
w tym:						
Przemysł	4384,40	106,0	101,7	102,7	103,7	4277,65
górnictwo i wydobywanie	7822,07	128,9	100,5	101,0	100,5	6390,30
przetwórstwo przemysłowe.....	4063,40	104,3	103,1	103,6	104,4	4024,32
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	6715,21	109,5	94,0	102,2	106,6	6762,61
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	4133,69	102,2	103,8	103,5	103,4	4028,32
Budownictwo	4176,84	102,1	105,5	104,9	104,1	4171,31
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	3919,16	105,7	103,9	104,3	105,3	3914,33
Transport i gospodarka magazynowa.....	3904,48	102,0	102,6	101,3	103,1	3838,37
Zakwaterowanie i gastronomia.....	3078,05	107,1	105,4	104,0	106,7	3047,72
Informacja i komunikacja	7300,26	102,8	104,1	104,9	104,1	7562,42
Obsługa rynku nieruchomości	4525,31	103,1	105,2	104,0	104,0	4447,11
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6269,86	102,6	106,4	105,4	105,2	6384,27
Administrowanie i działalność wspierająca	3000,51	103,8	103,2	105,1	103,8	2980,39

^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

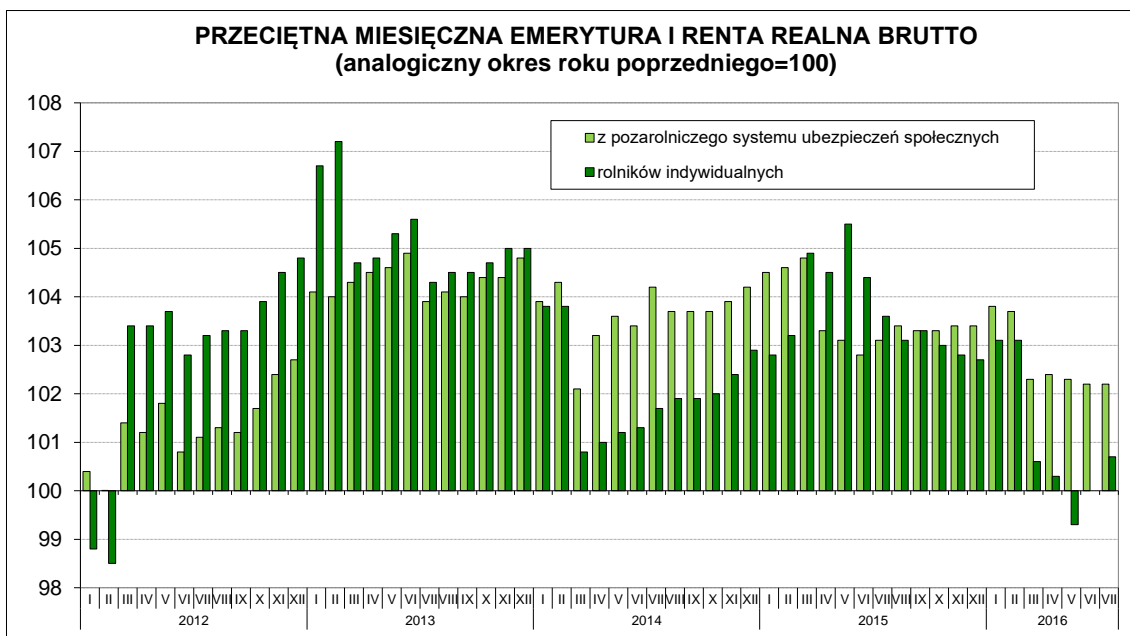
Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–lipiec br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 7,2% (przed rokiem wzrost o 4,7%).

W lipcu br. **siła nabywczą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosła w skali roku o 5,9% (po wzroście w czerwcu br. o 6,1%). W okresie siedmiu miesięcy br. przeciętna płaca realna brutto była wyższa niż przed rokiem o 5,2% (wobec wzrostu o 4,8% w analogicznym okresie ub. roku).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	VII 2016		I-VII 2016			
	w tys.	VII 2015=100	w zł	VII 2015=100	w zł	I-VII 2015=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.....	7714,0	100,5	2084,70	101,4	2080,16	102,1
emerytury.....	5401,5	101,8	2203,07	101,2	2200,04	101,8
renty z tytułu niezdolności do pracy.....	962,5	95,1	1666,81	101,1	1660,01	101,8
renty rodzinne.....	1350,0	99,6	1909,03	101,3	1905,88	101,9
Emerytury i renty rolników indywidualnych.....	1193,7	98,6	1196,46	99,9	1184,85	100,4

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w lipcu br. była o 1,4% większa niż przed rokiem i wyniosła 2084,70 zł. W okresie styczeń–lipiec br. ukształtowała się ona na poziomie 2080,16 zł, tj. o 2,1% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta w systemie pracowniczym w lipcu br. była wyższa niż przed rokiem o 2,2%, natomiast w okresie siedmiu miesięcy br. – większa odpowiednio o 2,7%.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w lipcu br. ukształtowała się na poziomie 1196,46 zł, tj. nieznacznie niższym niż w lipcu ub. roku (o 0,1%). W okresie styczeń–lipiec br. wyniosła ona 1184,85 zł, tj. o 0,4% więcej niż przed rokiem. Siła nabywcza przeciętnej miesięcznej emerytury i renty

brutto rolników indywidualnych w lipcu br. wzrosła w skali roku o 0,7%, natomiast w okresie siedmiu miesięcy br. – zwiększyła się odpowiednio o 1,0%.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie styczeń–lipiec br. 1123,1 mln zł, tj. o 12,7% mniej niż rok wcześniej. W lipcu br. wypłacono bezrobotnym 141,2 mln zł, tj. o 5,2% mniej niż w czerwcu br. oraz o 14,8% mniej niż przed rokiem.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła w lipcu br. 189,1 mln zł (podobnie jak przed miesiącem) i była o 1,4% niższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–lipiec br. wypłacono ogółem świadczenia na kwotę 1331,9 mln zł, tj. o 0,2% mniej niż rok wcześniej.

W lipcu br. zrealizowano 17,7 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 13,9 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 43,3 mln zł i była o 29,1% wyższa niż w lipcu ub. roku. W okresie styczeń–lipiec br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 285,4 mln zł (wzrost o 30,1% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia z tego źródła wyniosła w tym okresie 16,6 tys. (wobec 13,0 tys. przed rokiem).

Ceny

W lipcu br. skala spadku cen konsumpcyjnych w stosunku do analogicznego okresu ub. roku była zbliżona do obserwowanej w poprzednich miesiącach. W większym stopniu niż w maju i czerwcu obniżyły się ceny towarów i usług w zakresie transportu, nieco pogłębił się również spadek cen odzieży i obuwia. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był nieco większy niż w poprzednich miesiącach. Utrzymał się spadek w skali roku cen produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji budowlano-montażowej.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w lipcu br. były niższe niż **przed miesiącem** o 0,1%. Spadek cen obserwowano w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,4%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 0,2%). Wzrosły natomiast ceny w sekcjach: dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,2%) oraz górnictwo i wydobywanie (o 3,5%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego znacznie niższe niż przed miesiącem były ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 5,1%). Spadek cen notowano również w produkcji m.in. chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (po 0,4%), papieru i wyrobów z papieru (o 0,3%), wyrobów z metali oraz mebli (po 0,2%), a także wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, metali oraz maszyn i urządzeń (po 0,1%). Wyższe były natomiast ceny produkcji m.in. urządzeń elektrycznych (o 0,1%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (po 0,2%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,4%), napojów (o 0,5%), a także artykułów spożywczych (o 0,6%).

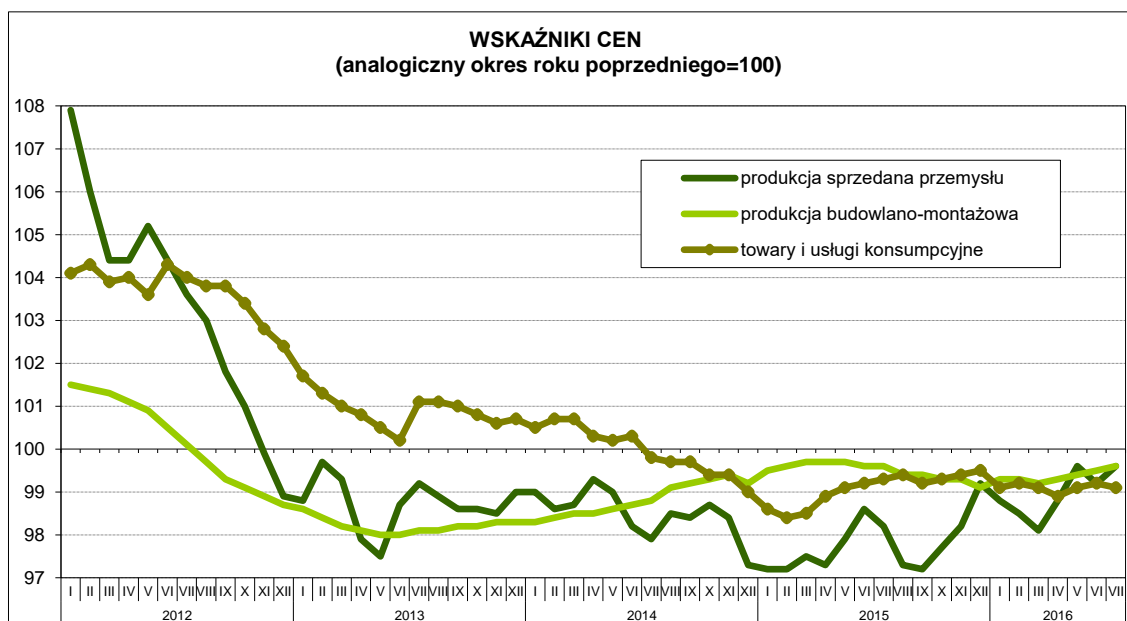
W lipcu br. notowano spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu **w skali roku** o 0,4% (wobec spadku o 0,8% w czerwcu br.). Obniżyły się ceny w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,9%), górnictwo i wydobywanie (o 0,9%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 0,2%). Wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 1,2%). W przetwórstwie przemysłowym obniżyły się ceny produkcji m.in. koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 12,4%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 3,9%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 2,5%). Spadły również ceny produkcji wyrobów z metali (o 0,7%), mebli (o 0,6%), metali oraz napojów (po 0,4%), a także urządzeń elektrycznych (o 0,3%). Wzrosły natomiast ceny produkcji m.in. wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,2%), maszyn i urządzeń (o 0,5%) oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 0,7%). Wyższe niż przed rokiem były również ceny produkcji artykułów spożywczych (o 1,2%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,4%), wyrobów farmaceutycznych (o 1,9%), papieru

i wyrobów z papieru (o 2,9%), pozostałego sprzętu transportowego (o 3,0%), a także pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,9%).

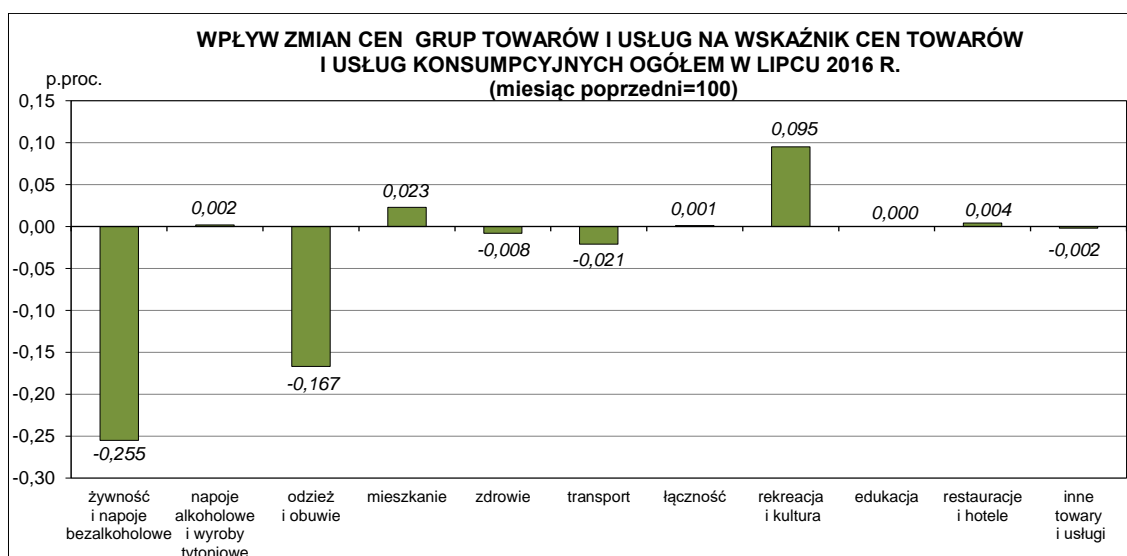
Szacuje się, że w lipcu br. **ceny produkcji budowlano-montażowej** były wyższe niż przed miesiącem o 0,1%, natomiast w skali roku obniżyły się o 0,4%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2015	Grudzień roku poprzedniego=100					
VII.....	100,1	94,8	100,1	101,0	101,2	99,6
2016	VII.....					
	100,4	101,1	100,6	98,1	101,9	99,9
2015	Miesiąc poprzedni=100					
VII.....	99,6	97,7	99,6	100,1	99,9	99,9
VIII.....	99,3	98,2	99,3	99,7	100,1	99,9
IX.....	99,9	100,6	100,0	99,4	99,6	99,9
X.....	100,1	101,8	100,1	99,8	99,7	99,9
XI.....	100,0	98,3	100,0	100,1	99,9	99,9
XII.....	99,8	99,0	99,8	100,0	100,1	99,9
2016	I.....					
	99,5	96,0	99,8	98,7	100,6	99,9
II.....	99,6	100,5	99,5	99,8	100,1	99,9
III.....	99,7	101,2	99,6	100,0	100,2	99,9
IV.....	100,3	99,3	100,4	99,2	100,4	100,0
V.....	101,2	100,2	101,3	100,2	100,4	100,0
VI.....	100,2	100,5	100,2	100,6	100,0	100,1
VII.....	99,9	103,5	99,8	99,6	100,2	100,1
2015	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
VII.....	98,2	94,2	98,0	101,1	101,5	99,6
VIII.....	97,3	92,7	96,9	100,8	101,5	99,4
IX.....	97,2	92,8	96,9	100,1	100,6	99,4
X.....	97,7	94,1	97,5	99,9	100,4	99,3
XI.....	98,2	92,8	98,1	99,8	100,5	99,3
XII.....	99,2	92,9	99,3	100,0	100,6	99,1
I-VII.....	97,7	98,2	97,2	101,1	101,5	99,6
2016	I.....					
	98,8	91,5	99,2	98,2	100,6	99,3
II.....	98,5	91,2	98,9	97,9	100,8	99,3
III.....	98,1	90,4	98,5	97,8	101,0	99,2
IV.....	98,8	90,2	99,4	96,9	101,2	99,3
V.....	99,6	92,3	100,2	97,1	100,9	99,4
VI.....	99,2	93,6	99,6	97,5	100,9	99,5
VII.....	99,6	99,1	99,8	97,1	101,2	99,6
I-VII.....	99,0	92,6	99,4	97,5	100,9	99,4

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu br. były niższe niż przed miesiącem o 0,3%. Spadki cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz odzieży i obuwia wpłynęły na obniżenie wskaźnika cen ogółem odpowiednio o 0,26 p.proc. i 0,17 p.proc. Wzrosty cen towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą oraz mieszkaniem podwyższyły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 0,10 p.proc. i 0,02 p.proc.

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w lipcu br. były niższe niż przed miesiącem o 1,0%. Mniej niż w czerwcu br. konsumenci płacili za warzywa (o 11,6%), owoce (o 1,7%), mąkę pszenną (o 0,5%) oraz pieczywo (o 0,1%). Wzrosły natomiast ceny mięsa (przeciętnie o 1,1%, w tym droższe było mięso wieprzowe – o 2,7%, drobiowe – o 0,8% oraz wędliny – o 0,7%, przy niezmiennych cenach mięsa wołowego). Wyższe były również ceny ryb i owoców morza (o 0,9%), ryżu (o 0,7%), makaronów i produktów

makaronowych (o 0,6%), olejów i tłuszczów (o 0,3%), a także cukru oraz kasz i ziaren zbóż (po 0,2%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem kształtowały się ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (w tym podrożała śmietana – o 0,5% i jaja – o 0,4%, ceny serów i twarogów nie uległy zmianie, a ceny jogurtów i mleka obniżyły się – odpowiednio o 0,8% i 0,2%).

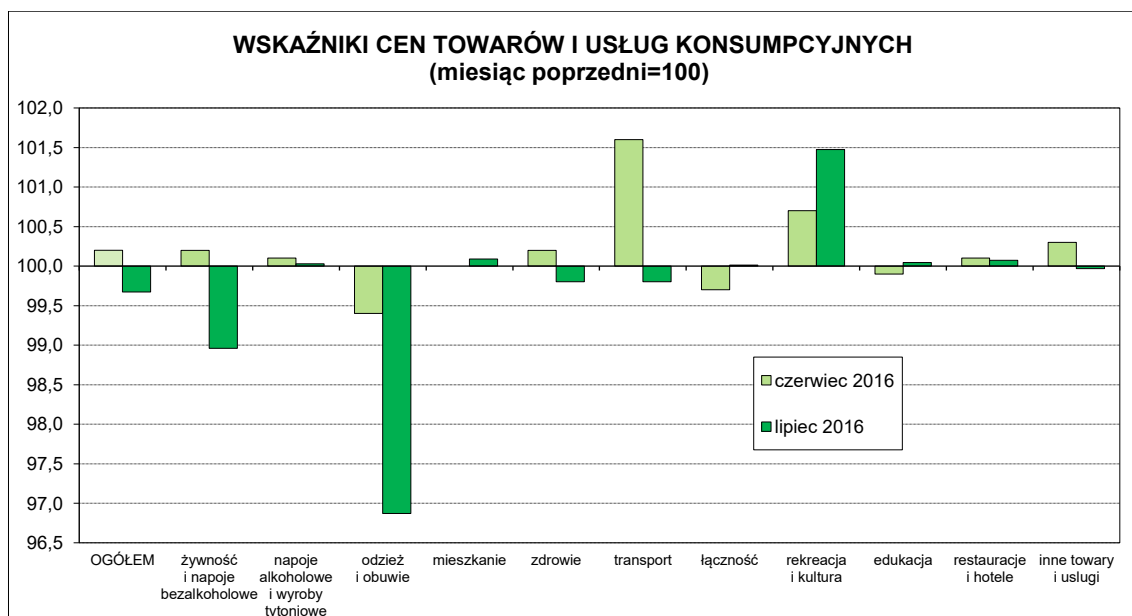
Spadły ceny obuwia (o 3,8%) oraz odzieży (o 3,0%).

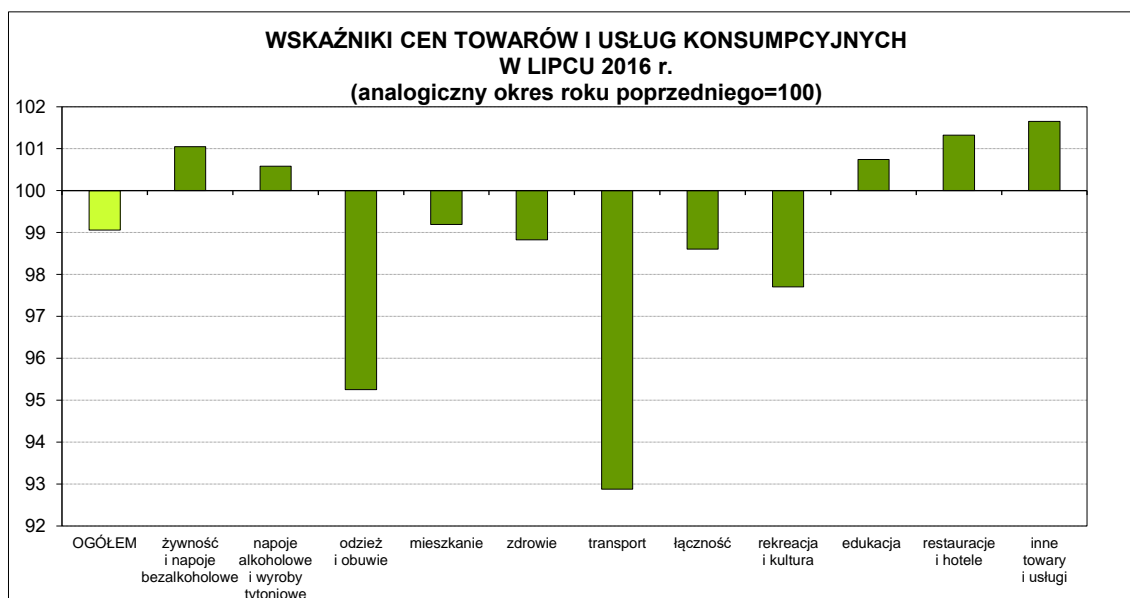
Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem w lipcu br. były nieznacznie wyższe niż przed miesiącem (o 0,1%). Wzrosły opłaty za wywóz śmieci (o 0,3%), a także za zaopatrywanie w wodę oraz usługi kanalizacyjne (po 0,2%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały ceny nośników energii, w tym energia elektryczna podrożała o 0,5%, natomiast ceny gazu i opału obniżyły się odpowiednio o 0,7% i 0,1%. Więcej niż przed miesiącem należało zapłacić za towary i usługi w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,2%).

Opłaty związane ze zdrowiem spadły w lipcu br. o 0,2%. Niższe niż w czerwcu br. były ceny wyrobów farmaceutycznych (o 0,4%). Wzrosły natomiast opłaty za usługi lekarskie (o 0,2%), stomatologiczne i szpitalne (po 0,1%), przy niezmiennych cenach usług sanatoryjnych.

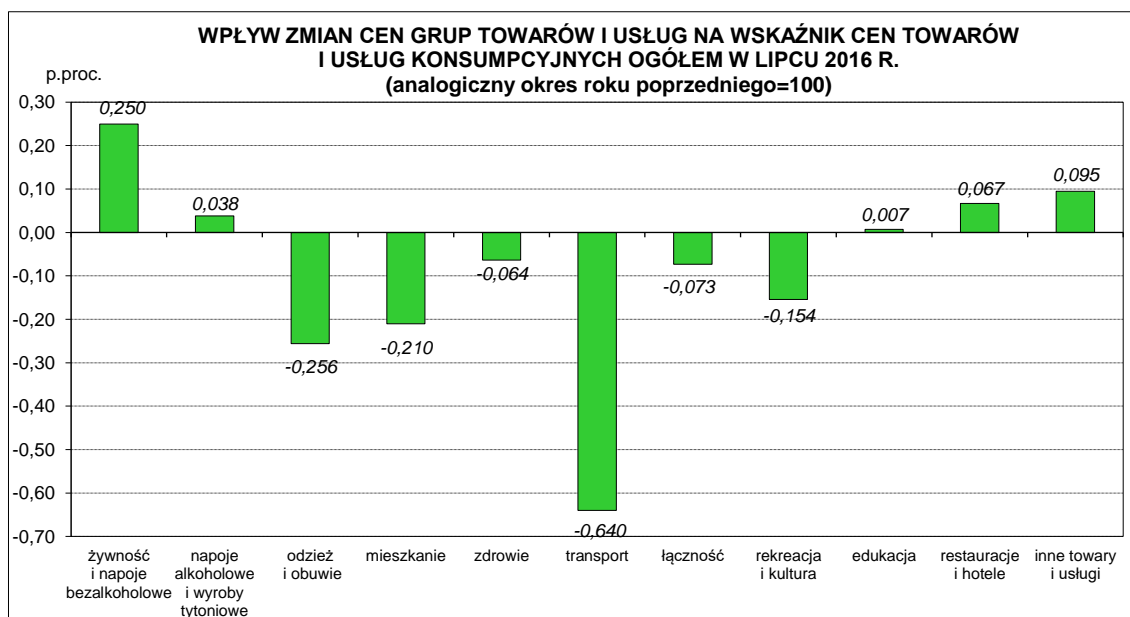
Ceny w zakresie transportu były niższe niż przed miesiącem o 0,2%. Mniej niż w czerwcu br. konsumenci płacili za paliwa i smary do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 1,2%, w tym potaniała benzyna – o 1,4% oraz olej napędowy – o 1,1%, przy wzroście cen gazu ciekłego – o 0,3%). Droższe były natomiast usługi transportowe (o 3,2%) oraz samochody osobowe (o 0,2%).

Ceny związane z rekreacją i kulturą były wyższe niż w czerwcu br. o 1,5%. Znacznie wzrosły ceny usług w zakresie turystyki zorganizowanej (o 5,0%) oraz ceny gazet i czasopism (o 3,3%). Nieznacznie wyższe były ceny książek (o 0,1%), natomiast ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty pozostały na poziomie sprzed miesiąca.

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w lipcu br. były niższe o 0,9% (w tym ceny towarów spadły o 1,5%, natomiast ceny usług wzrosły o 0,7%). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem miały spadki cen towarów i usług związanych z transportem, odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem, które obniżyły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 0,64 p.proc., 0,26 p.proc. oraz o 0,21 p.proc. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wpłynął na podwyższenie wskaźnika ogółem o 0,25 p.proc.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność	napoje	odzież	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja	edukacja	restauracje
		i napoje	alkoholowe								
2015 Grudzień roku poprzedniego=100											
VII.....	100,2	100,0	101,0	95,1	100,4	102,5	99,1	101,4	101,6	100,1	101,0
2016											
VII.....	99,8	101,1	100,7	94,9	99,5	98,8	98,5	99,3	99,9	100,0	101,1
2015 Miesiąc poprzedni=100											
VII.....	99,9	98,9	100,0	97,5	100,0	101,5	101,0	101,6	100,7	100,1	100,1
VIII.....	99,6	99,3	100,0	97,6	100,0	100,4	98,9	100,0	100,2	100,0	100,1
IX.....	99,7	100,6	100,0	100,9	99,7	99,9	96,8	99,8	98,2	100,5	100,1
X.....	100,1	100,4	100,0	103,3	100,0	100,0	98,7	99,7	99,7	100,3	99,9
XI.....	99,9	99,7	100,0	99,7	100,1	99,9	100,3	99,9	99,7	100,0	100,1
XII.....	99,8	99,9	100,0	99,0	100,0	100,0	99,2	100,0	99,8	100,0	100,1
2016											
I.....	99,5	101,0	100,1	96,4	99,6	98,2	95,0	100,1	100,5	100,0	100,0
II.....	99,9	100,3	100,3	98,2	100,0	99,9	98,1	100,1	100,5	100,0	100,1
III.....	100,1	100,4	99,9	101,8	99,9	100,0	100,8	99,9	98,3	100,0	100,2
IV.....	100,3	100,3	100,2	102,7	99,9	100,2	101,5	99,4	99,2	100,0	100,3
V.....	100,1	99,9	100,1	99,5	100,0	100,5	101,9	100,0	99,3	100,0	100,3
VI.....	100,2	100,2	100,1	99,4	100,0	100,2	101,6	99,7	100,7	99,9	100,1
VII.....	99,7	99,0	100,0	96,9	100,1	99,8	99,8	100,0	101,5	100,0	100,1
2015 Analogiczny okres roku poprzedniego=100											
VII.....	99,3	98,3	100,9	95,5	100,7	102,5	93,0	101,8	100,9	101,1	101,3
VIII.....	99,4	99,3	100,9	95,9	100,6	102,7	91,7	100,5	101,1	101,0	101,4
IX.....	99,2	99,8	101,0	95,6	100,3	102,3	90,0	100,3	100,0	101,1	101,3
X.....	99,3	100,4	100,9	95,5	100,2	102,6	89,6	100,3	100,0	101,0	101,2
XI.....	99,4	100,1	100,9	95,4	100,3	102,6	91,8	100,9	99,4	100,9	101,2
XII.....	99,5	99,9	100,9	95,5	100,3	102,6	93,2	100,8	99,2	100,9	101,2
I-VII.....	98,8	97,3	101,4	95,0	100,6	101,4	91,0	102,8	101,3	101,2	101,3
2016											
I.....	99,1	100,0	100,9	95,4	99,4	100,1	93,6	99,8	99,3	100,8	101,1
II.....	99,2	100,4	100,6	95,5	99,4	100,0	92,7	100,0	99,5	100,8	101,2
III.....	99,1	100,8	100,3	96,5	99,4	99,9	91,6	99,7	98,0	100,8	101,2
IV.....	98,9	100,6	100,5	96,1	99,1	100,1	92,0	98,4	97,1	100,8	101,2
V.....	99,1	100,8	100,6	95,7	99,1	100,3	93,2	98,9	96,9	100,8	101,3
VI.....	99,2	100,9	100,5	95,9	99,1	100,4	94,0	99,6	97,0	100,8	101,3
VII.....	99,1	101,0	100,6	95,3	99,2	98,8	92,9	98,6	97,7	100,7	101,3
I-VII.....	99,1	100,6	100,6	95,8	99,3	100,0	92,9	99,3	97,9	100,8	101,3

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w lipcu br. wyniósł 1,0%, przy czym żywność podrożała o 1,2%, natomiast napoje bezalkoholowe potaniały o 0,6%. Więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku płacono m.in. za cukier (o 25,7%), warzywa (o 5,2%), owoce (o 4,6%), ryby i owoce morza (o 4,1%), kasze i ziarna zbóż (o 2,6%), makarony i produkty makaronowe (o 1,2%), a także mięso (przeciętnie o 0,7%, w tym podrożało mięso wieprzowe – o 3,8% i wołowe – o 0,4%, przy niezmiennych cenach wędlin i spadku cen mięsa drobiowego – o 1,0%). Wzrosły również ceny pieczywa

(o 0,6%) oraz mąki pszennej (o 0,3%). Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 2,5%, w tym spadły ceny mleka – o 5,3%, serów i twarogów – o 2,4%, śmietany – o 1,9%, jaj – o 1,5% oraz jogurtów – o 1,4%). Mniej niż w lipcu ub. roku konsumenci płacili również m.in. za oleje i tłuszcze (o 1,9%) oraz ryż (o 0,6%).

Obniżyły się ceny odzieży oraz obuwia (odpowiednio o 5,5% i 3,6%).

Ceny w zakresie mieszkania były niższe niż przed rokiem o 0,8%. Opłaty za nośniki energii spadły o 3,1%, w tym za gaz – o 10,1%, opał – o 2,8%, a także energię elektryczną – o 1,5%. Wzrosły natomiast ceny energii ciepłej – o 0,8%. Na poziomie sprzed roku kształtowały się ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Podniesiono opłaty za wywóz śmieci – o 3,8%, usługi kanalizacyjne – o 2,8% oraz zaopatrywanie w wodę – o 2,3%.

Ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem były niższe niż przed rokiem o 1,2%. Spadły ceny wyrobów farmaceutycznych (o 3,7%), wzrosły natomiast opłaty za usługi sanatoryjne (o 6,7%), stomatologiczne (o 2,7%), lekarskie (o 2,6%) oraz szpitalne (o 1,9%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w lipcu br. były niższe niż przed rokiem o 7,1%. Ceny paliw i smarów do prywatnych środków transportu spadły przeciętnie o 11,0% (w tym ceny gazu ciekłego – o 15,6%, benzyny – o 10,7% oraz oleju napędowego – o 10,6%). Obniżyły się również ceny samochodów osobowych (o 2,7%) oraz usług transportowych (o 2,3%).

Opłaty związane z rekreacją i kulturą spadły w skali roku o 2,3%. Mniej niż przed rokiem płacono za książki (o 8,2%) oraz sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 2,8%). Wzrosły natomiast ceny usług w zakresie turystyki zorganizowanej (o 3,9%), biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 2,7%), a także gazet i czasopism (o 1,0%).

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie sierpień 2015 r. – lipiec 2016 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 0,9% (podobnie jak w okresie lipiec 2015 r. – czerwiec 2016 r.). Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**¹⁰ spadły w tym okresie o 0,4%.

¹⁰ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2016 r. – struktura spożycia z 2014 r. w cenach grudnia 2015 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

Rolnictwo

W lipcu br. średnia temperatura powietrza w Polsce wyniosła 18,9°C i była o 1,4°C wyższa od średniej wieloletniej, a średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie 126 mm i była o 51,3% wyższa od normy z wielolecia 1971–2000.

Na rynku rolnym w lipcu br. odnotowano w skupie sezonowy spadek cen podstawowych produktów roślinnych oraz żywca wołowego. Zwiększyły się natomiast ceny żywca wieprzowego, drobiowego oraz mleka. W porównaniu z lipcem ub. roku niższe były przeciętne ceny pszenicy, żywca drobiowego i mleka, a wyższe – ceny żyta, ziemniaków, żywca wieprzowego i wołowego.

Warunki pogodowe w lipcu br. były na ogół korzystne dla wzrostu i rozwoju roślin. Opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby, ale występujące lokalnie, intensywne opady o charakterze burzowym, połączone z silnym wiatrem, spowodowały wylegnięcia zbóż. W trzeciej dekadzie miesiąca przystąpiono do zbioru zbóż ozimych, miejscami rozpoczęto zbiór zbóż jarych. Opady deszczu utrudniały prowadzenie prac żniwnych. Do końca miesiąca, na przeważającym obszarze kraju, zakończono zbiór rzepaku i rzepiku. W pierwszej połowie lipca powszechnie kwitły ziemniaki. Uprawiana na zielonkę i ziarno kukurydza wykształcała kolby. W połowie miesiąca przystąpiono do sprzętu kolejnego pokosu siana łąkowego i wieloletnich roślin motylkowych. Deszczowa pogoda lokalnie utrudniała dosuszanie siana. Dobre były natomiast warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2016		
	w tys. t	VII 2015=100	VI 2016=100
Ziarno zbóż^b	804,1	118,6	153,2
w tym:			
pszenica	518,0	141,9	121,8
żyto	64,0	191,0	179,3

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w lipcu br. był wyraźnie większy niż przed miesiącem i przed rokiem (odpowiednio o 53,2% i o 18,6%). Wpłynęły na to zwiększone, zarówno w skali miesiąca, jak i roku, dostawy pszenicy i żyta.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2016		VII 2016		
	w tys. t	I-VII 2015=100	w tys. t	VII 2015=100	VI 2016=100
Żywiec rzeźny ^b	1909,5	112,9	251,4	100,3	94,8
w tym:					
bydło (z cielętami)	117,1	97,6	15,8	86,0	91,0
trzoda chlewna	668,9	105,8	86,8	95,0	93,4
drób	1121,6	119,7	148,5	105,7	96,1
Mleko ^c	6450,9	104,3	937,3	97,2	101,0

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. *b* Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. *c* W milionach litrów.

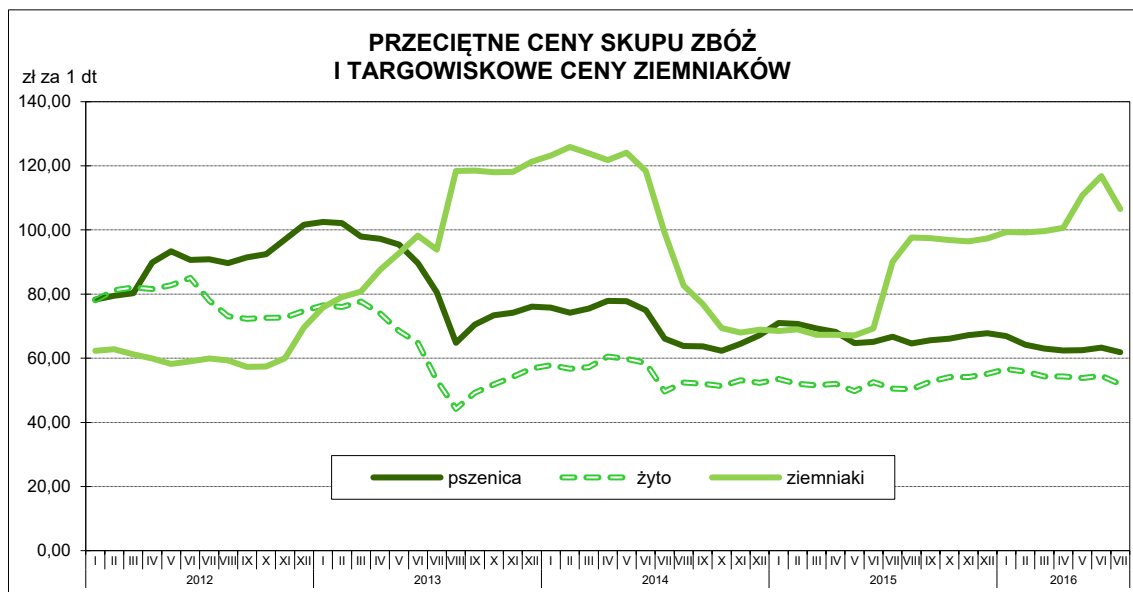
W okresie styczeń–lipiec br., przy zwiększonej krajowej podaży żywca drobiowego (o 19,7%) i wieprzowego (o 5,8%), **skup żywca rzeźnego ogółem** (w wadze poubojowej ciepłej) wyniósł 1909,5 tys. ton i był o 12,9% większy niż w analogicznym okresie ub. roku. W lipcu br. skup żywca rzeźnego kształtował się na poziomie sprzed roku (251,4 tys. ton) i był o 5,2% mniejszy niż w poprzednim miesiącu.

Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

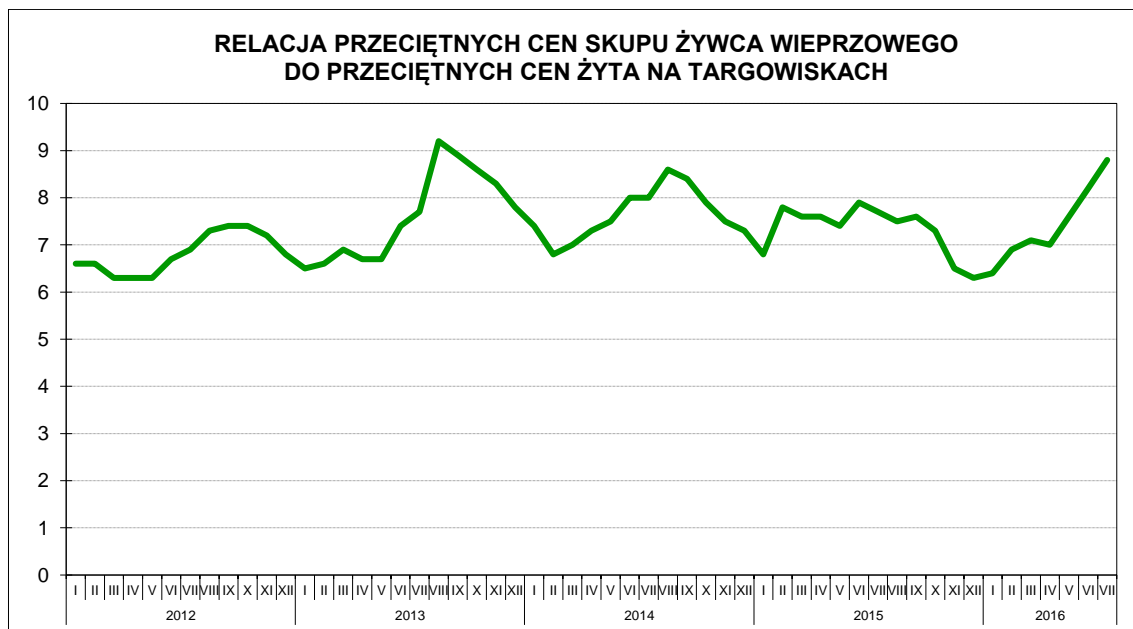
Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VII 2016			I-VII 2016		VII 2016			I-VII 2016	
	zł	VII 2015= =100	VI 2016= =100	zł	I-VII 2015= =100	zł	VII 2015= =100	VI 2016= =100	zł	I-VII 2015= =100
Pszonica za 1 dt ^a	61,88	92,8	97,7	63,37	92,9	75,34	100,9	100,4	75,92	100,8
Żyto za 1 dt ^a	51,89	102,7	95,2	54,27	104,9	60,04	104,4	100,1	59,73	103,4
Ziemniaki ^b za 1 dt	51,62	102,4	75,1	62,24	120,6	106,52	118,3	91,2	104,75	147,0
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
w tym:										
bydło ^c (bez cieląt)	5,96	102,5	97,6	5,94	97,8	6,41	101,9	98,6	6,54	100,0
w tym młode bydło	6,33	104,4	99,3	6,22	98,6	6,92	103,9	101,0	6,97	101,2
trzoda chlewna	5,30	120,4	108,3	4,42	102,0	4,74	102,2	105,1	4,38	97,3
drób	3,91	92,9	104,1	3,72	93,7	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt	x	x	.	x	154,93	100,4	102,9	147,68	93,8
Mleko za 1 hl	101,28	93,4	101,3	104,28	90,2	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. *b* Na targowiskach – jadalne. *c* Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W lipcu br., przy zwiększonej podaży, **cenę skupu** podstawowych gatunków **zbóż** wykazywały sezonowy spadek. W porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku ceny pszenicy były niższe (o 7,2%), a żyta wyższe (o 2,7%). W obrocie targowiskowym zmiany cen zbóż w ujęciu miesięcznym były niewielkie i nie przekroczyły 1%. W porównaniu z lipcem ub. roku przeciętna cena pszenicy była wyższa o 0,9%, a żyta – o 4,4%.

W lipcu br. dostawy ziemniaków do skupu (48,7 tys. ton) były niższe niż przed miesiącem (o 17,2%) i przed rokiem (o 11,4%). Na obu rynkach odnotowano znaczny sezonowy spadek cen ziemniaków: w skupie – o 24,9%, a na targowiskach – o 8,8%. W porównaniu z lipcem ub. roku za ziemniaki w skupie płacono więcej o 2,4%, a w obrocie targowiskowym – więcej o 18,3%.

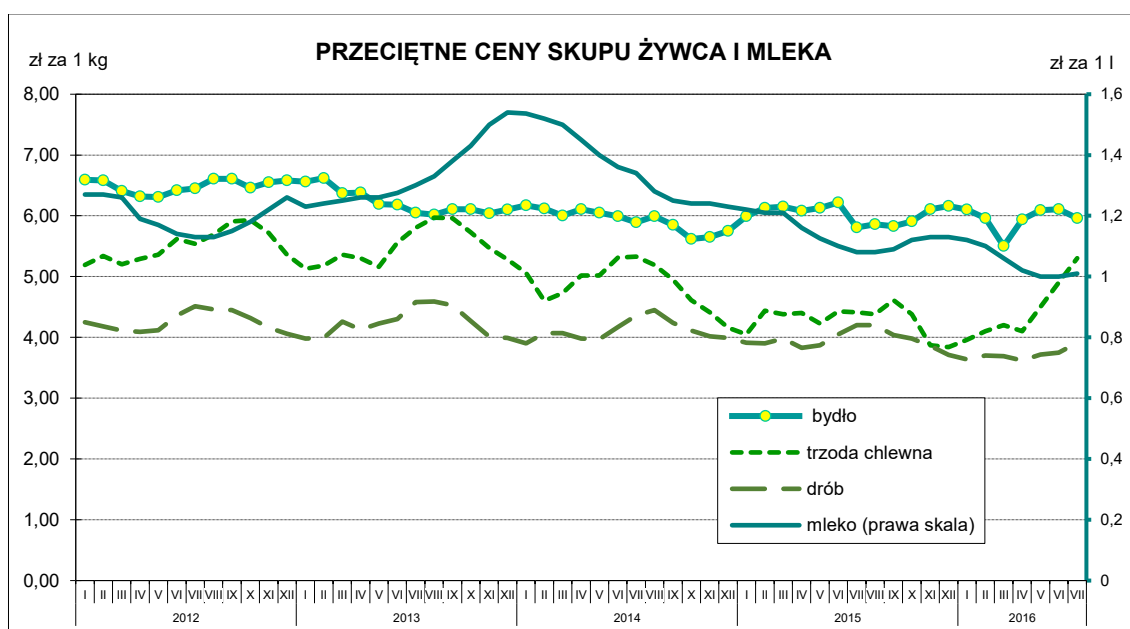

W lipcu br., przy zmniejszonej krajowej podaży **żywca wieprzowego**, na obu rynkach utrzymała się tendencja wzrostowa cen tego surowca. **Ceny** żywca wieprzowego kształtowały się na wysokim poziomie i były wyższe niż przed rokiem: w skupie o 20,4%, a na targowiskach – o 2,2%. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach wynosiła 8,8 (wobec 8,2 przed miesiącem i 7,7 przed rokiem), kształtując się nadal poniżej granicy

opłacalności (która wynosi co najmniej 10-11). Za jedno prosię do dalszego chowu, po sezonowym wzroście cen (o 2,9%), płacono podobnie jak przed rokiem.

Przy utrzymującej się wysokiej podaży, ceny **drobiu rzeźnego**, mimo obserwowanego od maja br. stopniowego wzrostu, nadal kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku. W lipcu br. średnia cena żywca drobiowego, po wzroście w skali miesiąca o 4,1%, była niższa niż przed rokiem o 7,1%.

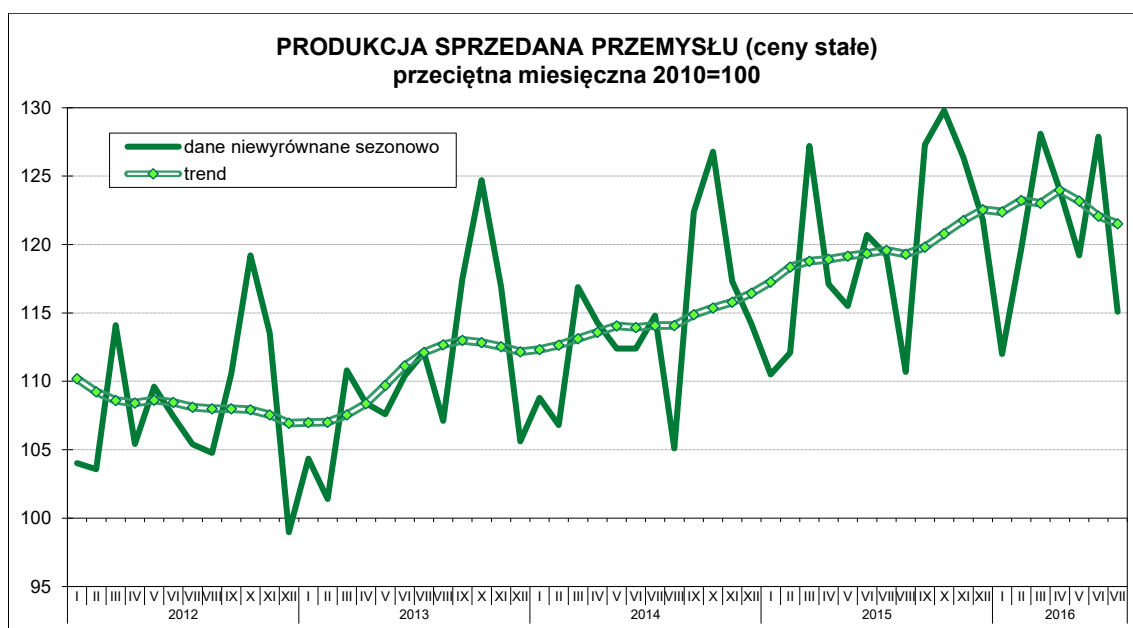
Na rynku wołowiny w lipcu br. ceny skupu **żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego** były niższe niż w czerwcu br. (odpowiednio o 2,4% i o 0,7%). Wzrosły natomiast w porównaniu z lipcem ub. roku: ceny żywca wołowego – o 2,5%, a młodego bydła rzeźnego – o 4,4%. W obrocie targowiskowym za żywca wołowego płacono o 1,4% mniej niż przed miesiącem, ale o 1,9% więcej niż przed rokiem; ceny młodego bydła rzeźnego były natomiast wyższe zarówno w skali miesiąca, jak i roku (odpowiednio o 1,0% i o 3,9%).

Od początku br. skupiono łącznie 6450,9 mln l **mleka**, tj. o 4,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Przy wzroście krajowej podaży, przeciętne ceny mleka w okresie od końca ub. roku do czerwca br. wykazywały tendencję spadkową. W lipcu br. wzrosły one w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 1,3%), ale nadal były niższe niż przed rokiem (o 6,6%).

Przemysł

W lipcu br. odnotowano spadek **produkcji sprzedanej przemysłu**¹¹ w skali roku (o 3,4% wobec wzrostu o 6,0% w czerwcu br. oraz o 3,8% przed rokiem), na co wpłynął m.in. tzw. efekt kalendarza. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja była wyższa niż w lipcu ub. roku o 1,6%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem zmniejszyła się o 1,6%.

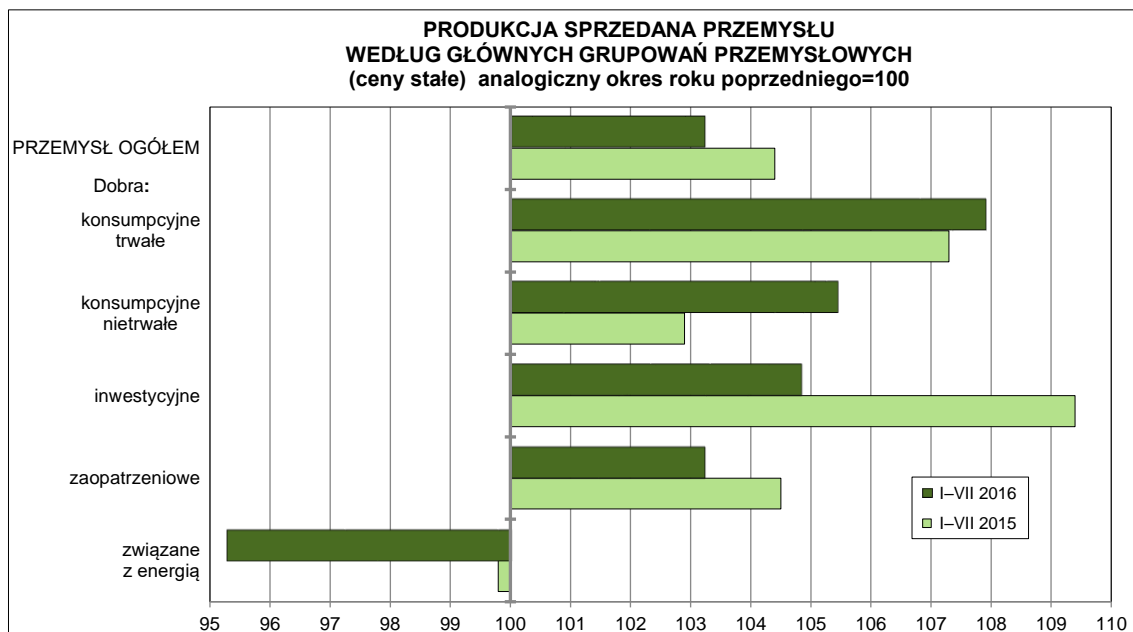

Spadek produkcji sprzedanej w porównaniu z lipcem ub. roku zanotowano we wszystkich sekcjach. W przetwórstwie przemysłowym, sekcji o największym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem, produkcja spadła o 2,8%. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę notowano spadek o 9,1%, w górnictwie i wydobywaniu o 8,7%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji o 0,1%.

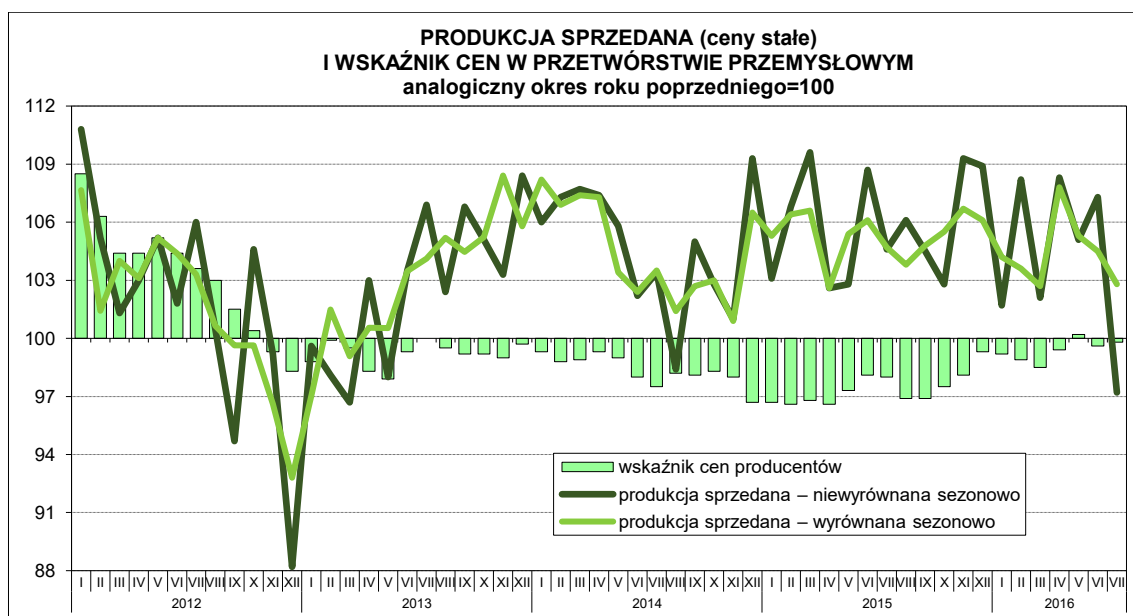
W okresie styczeń–lipiec br. produkcja sprzedana przemysłu była o 3,2% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost odpowiednio o 4,4%).

W większości **głównych grupowań przemysłowych** w lipcu br. obserwowano zmniejszenie produkcji sprzedanej w skali roku. Produkcja dóbr inwestycyjnych spadła o 9,1%, związanych z energią o 7,8%, a dóbr zaopatrzeniowych o 2,9%. Zwiększenie sprzedaży notowano natomiast w zakresie dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 4,4% oraz konsumpcyjnych nietrwałych – 1,0%.

¹¹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–lipiec br. była o 1,0% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 2,2% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto – o 3,7%.

W lipcu br. spadek produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 23 (spośród 34) działach przemysłu, w tym m.in. w produkcji:

- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 12,1% (m.in. pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli – o 15,3%),
- metali – o 7,9% (w tym surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 17,3%),

- koks i produktów rafinacji ropy naftowej – o 7,4% (m.in. w wytwarzaniu i przetwarzaniu produktów rafinacji naftowej – o 8,0%),
- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 6,1% (w tym podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych – o 9,2%),
- maszyn i urządzeń – o 5,1% (m.in. maszyn ogólnego przeznaczenia – o 13,0%).

Wzrost produkcji w skali roku notowano natomiast m.in. w produkcji wyrobów farmaceutycznych (o 10,6%), wyrobów tekstylnych (o 7,5%), mebli (o 7,1%) oraz wyrobów z metali (o 1,7%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016		2015	
	VII	I-VII	VII	I-VII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
Przemysł	103,8	104,4	96,6	103,2	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie	98,6	102,3	91,3	93,4	3,2	3,8
przetwórstwo przemysłowe	104,6	105,4	97,2	104,3	87,1	85,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ..	98,0	95,5	90,9	96,1	7,3	8,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	102,3	104,4	99,9	102,1	2,4	2,3
Z przemysłu ogółem – działy:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego	97,9	105,9	92,7	93,7	1,5	1,8
produkcja artykułów spożywczych	104,6	101,7	103,1	105,6	16,1	15,6
produkcja napojów	96,6	98,0	93,6	99,2	1,6	1,7
produkcja odzieży	109,1	102,0	94,2	107,9	0,6	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	104,9	104,4	98,5	103,4	2,7	2,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru	104,8	106,3	99,0	103,3	3,1	3,0
produkcja koks i produktów rafinacji ropy naftowej	99,5	103,8	92,6	93,8	4,3	5,7
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	104,9	104,5	93,9	102,2	4,7	4,8
produkcja wyrobów farmaceutycznych	96,8	100,6	110,6	106,1	1,1	1,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	105,4	105,9	99,2	107,4	6,6	6,2
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	102,8	104,3	98,7	105,6	3,9	3,8
produkcja metali	100,1	101,6	92,1	98,7	3,7	4,0
produkcja wyrobów z metali	106,4	106,4	101,7	108,5	6,7	6,4
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	105,1	105,8	96,7	107,4	2,9	2,8
produkcja urządzeń elektrycznych	105,5	111,2	101,6	103,4	4,2	4,2
produkcja maszyn i urządzeń	100,7	105,1	94,9	100,5	3,2	3,3
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	107,1	109,7	87,9	106,5	11,7	10,8
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	114,3	107,5	100,7	105,4	1,5	1,4
produkcja mebli	105,5	108,1	107,1	113,3	3,1	2,8

Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca ponad 17% produkcji sprzedanej przemysłu) w lipcu br. była o 3,1% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost

o 4,6%). Zwiększyła się sprzedaż w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 17,9%, przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 6,1%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 5,3%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 4,6%, a także w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 3,7%. Spadek sprzedaży notowano natomiast w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego – o 8,0%, produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 6,6%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 3,3% oraz produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 1,7%.

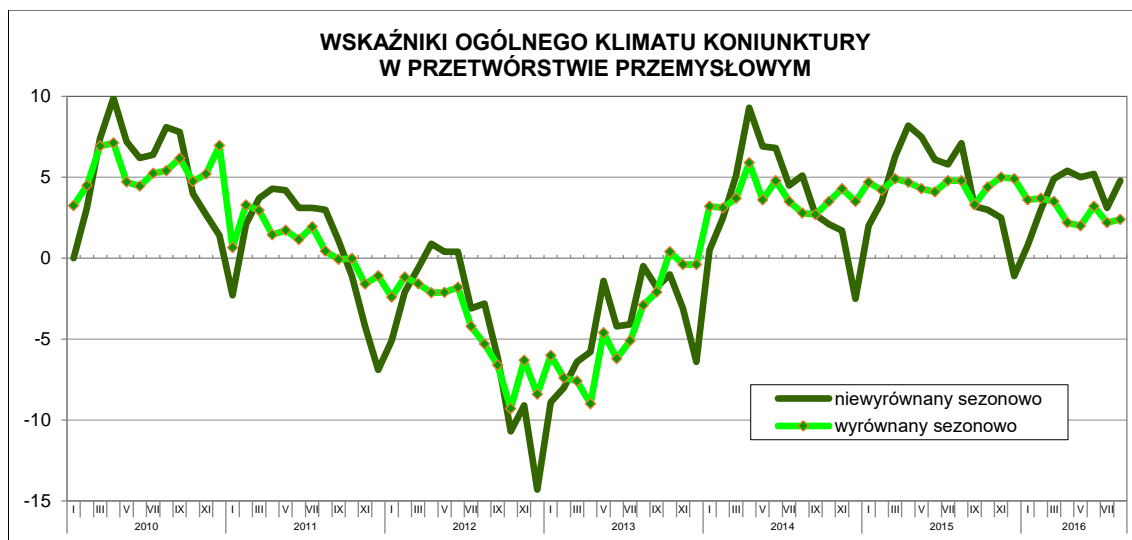
Z obserwowanych w lipcu br. 262 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 147 była niższa niż przed rokiem, w tym najbardziej zmniejszyła się produkcja: cukru, margaryny i produktów do smarowania, papierosów, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, samochodów osobowych, pestycydów, nawozów mineralnych lub chemicznych azotowych, odbiorników telewizyjnych, komputerów, stali surowej, produktów uboju bydła i cieląt, nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, rur stalowych, węgla kamiennego, wódki czystej, serów podpuszczkowych dojrzewających, wyrobów walcowanych na gorąco (bez półwyrobów), farb i lakierów, obuwia, produktów uboju trzody chlewnej, węgla brunatnego oraz gazu ziemnego. Wyższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 115 wyrobów i grup wyrobów, w tym w największym stopniu zwiększyła się produkcja: aluminium hutniczego, pojazdów do transportu publicznego, rowerów, mydła, pralek automatycznych, chłodziarek i zamrażarek, płyt pilśniowych, opon, mięsa drobiowego, odkurzaczy, wagonów kolejowych towarowych, zmywarek do naczyń, tarcicy liściastej, wędlin oraz soków z owoców i warzyw.

W I półroczu br. przedsiębiorstwa przemysłowe uzyskały lepsze niż przed rokiem **wyniki finansowe**¹². Zwiększył się wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 5,2% do 42,7 mld zł). Poprawił się również **wynik finansowy brutto** (o 6,1% do 48,7 mld zł) oraz **netto** (o 8,2% do 42,6 mld zł). Wynik finansowy netto był lepszy niż przed rokiem w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – o 17,6% oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 21,3%. W górnictwie i wydobywaniu wynik finansowy netto nieznacznie poprawił się, ale pozostał ujemny (minus 0,15 mld zł wobec minus 0,17 mld zł). Pogorszył się natomiast w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 13,2%. Spośród działów przetwórstwa przemysłowego lepszy niż w analogicznym okresie ub. roku wynik finansowy netto uzyskano m.in. w produkcji metali, artykułów spożywczych, chemikaliów i wyrobów chemicznych, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz mebli. Słabszy wynik finansowy netto obserwowano natomiast m.in. w produkcji urządzeń elektrycznych oraz maszyn i urządzeń. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży w przemyśle ogółem poprawił się w porównaniu z I półroczem ub. roku z 6,5% do 6,7%, wskaźnik rentowności obrotu brutto z 7,1% do 7,3%, a netto – z 6,1% do 6,4%. Wskaźnik poziomu kosztów obniżył się z 92,9% przed rokiem do 92,7%. Wyższe niż przed rokiem były wskaźniki płynności finansowej

¹² Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

I stopnia (36,2% wobec 34,5% rok wcześniej) oraz – nieznacznie – II stopnia (102,7% wobec 102,6%). Udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych zwiększył się o 1,6 p.proc. (do 80,4%), ale udział ich przychodów w przychodach ogółem nieco zmniejszył się z 87,7% do 87,3%.

Nakłady inwestycyjne¹³ w przemyśle w I półroczu br. były niższe niż przed rokiem o 2,6% (wobec wzrostu o 20,9% w analogicznym okresie ub. roku). Nakłady zmniejszyły się we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem przetwórstwa przemysłowego, gdzie notowano wzrost o 7,6%. W przemyśle ogółem rozpoczęto o 8,7% więcej nowych inwestycji, ale ich wartość kosztorysowa była o 1,1% niższa niż w I półroczu ub. roku.

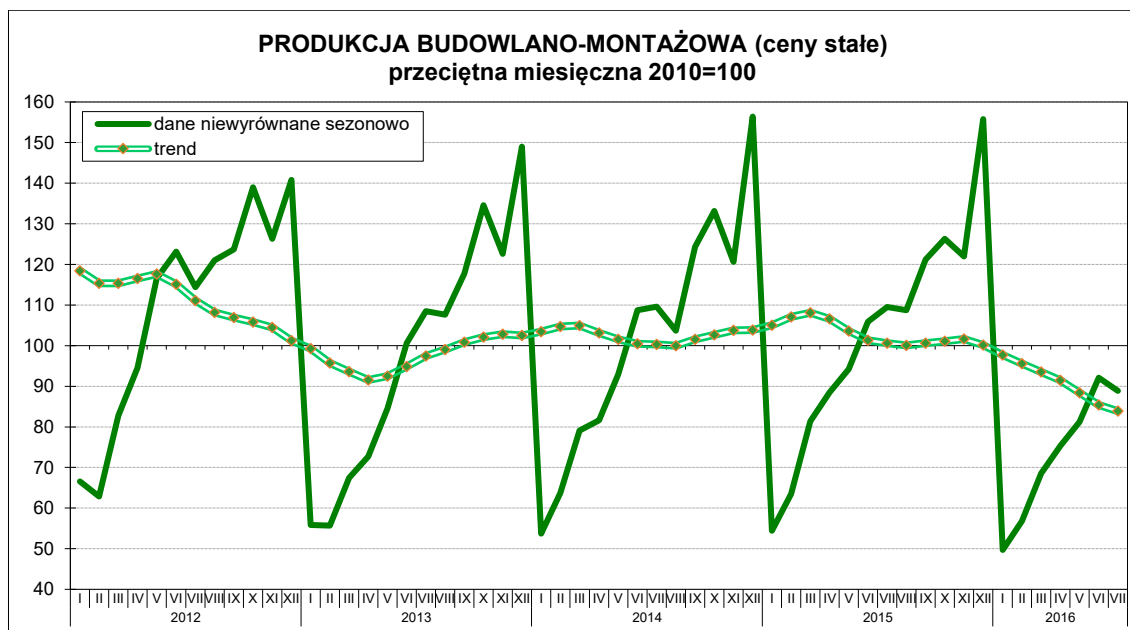
Ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym w sierpniu br. oceniany jest pozytywnie, nieco lepiej niż przed miesiącem. Wpływają na to optymistyczne, w większości obszarów lepsze niż w lipcu br., przewidywania na najbliższe trzy miesiące; przy pogorszeniu ocen bieżących. Bardziej negatywnie niż przed miesiącem postrzegana jest aktualna sytuacja finansowa oraz portfel zamówień. Nieco pesymistycznie przedsiębiorcy oceniają bieżącą produkcję, wobec pozytywnych wskazań w lipcu br. Planowane jest niewielkie zwiększenie zatrudnienia. Przedsiębiorcy nie przewidują zmian w zakresie cen wyrobów w nadchodzących trzech miesiącach.

Stan zapasów wyrobów gotowych nadal przekracza poziom uznawany za wystarczający. Większe zapasy niż przed miesiącem zgłaszają m.in. producenci wyrobów farmaceutycznych, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz maszyn i urządzeń. Zmniejszenie zapasów sygnalizują m.in. producenci urządzeń elektrycznych.

¹³ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych oraz wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Budownictwo

W lipcu br. **produkcja budowlano-montażowa**¹⁴ była o 18,8% mniejsza niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec spadku o 13,0% przed miesiącem i o 0,1% przed rokiem).

Mniejsza niż w lipcu ub. roku była produkcja we wszystkich działach budownictwa: w przedsiębiorstwach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne – o 20,4%, w jednostkach specjalizujących się w budowie budynków – o 18,5% oraz w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 18,0%. Głębszy spadek odnotowano w przypadku sprzedaży robót o charakterze inwestycyjnym (o 20,5%), niż robót remontowych (o 16,0%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, produkcja budowlano-montażowa ogółem była niższa niż przed rokiem – o 14,3% i wyższa niż przed miesiącem – o 0,6%.

W okresie styczeń–lipiec br. produkcja budowlano-montażowa była mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku o 13,8% (wobec wzrostu o 2,0% przed rokiem).

¹⁴ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

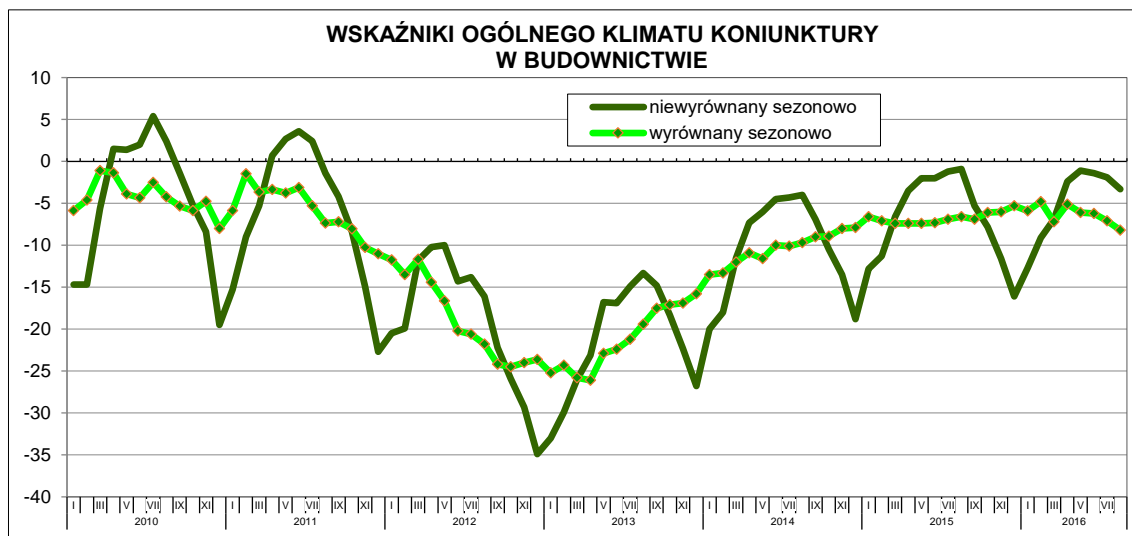
Wyszczególnienie	2015		2016		2015	
	VII	I-VII	VII	I-VII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
Ogółem	99,9	102,0	81,2	86,2	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym.....	98,0	99,3	79,5	86,2	63,4	63,4
remontowym.....	103,2	107,0	84,0	86,2	36,6	36,6
Budowa budynków.....	104,3	103,0	81,5	89,6	37,6	36,4
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej.....	92,7	99,3	82,0	83,2	33,4	34,6
Roboty budowlane specjalistyczne	105,2	104,1	79,6	85,3	29,0	29,0

W I półroczu br. **sytuacja finansowa przedsiębiorstw**¹⁵ budowlanych ogółem poprawiła się w stosunku do obserwowanej w analogicznym okresie ub. roku. Przedsiębiorstwa uzyskały lepsze wyniki finansowe brutto (2,6 mld zł wobec 1,4 mld zł przed rokiem) oraz netto (2,4 mld zł wobec odpowiednio 1,1 mld zł). Poprawiły się wyniki finansowe brutto i netto w przedsiębiorstwach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne oraz, w mniejszym stopniu, w podmiotach specjalizujących się w budowie budynków. Jednostki specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej odnotowały natomiast pogorszenie wyników. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży przedsiębiorstw budowlanych ogółem był niższy niż w I półroczu ub. roku i wyniósł 1,9% (wobec 2,9% przed rokiem). Wyższe niż przed rokiem były natomiast wskaźniki rentowności obrotu brutto (6,5% wobec 3,3%) oraz netto (5,9% wobec 2,7%). Wskaźnik poziomu kosztów ogółem zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku z 96,7% do 93,5%. Wzrosły wskaźniki płynności finansowej – I stopnia (z 37,5% do 47,5%) oraz II stopnia (ze 102,6% do 109,5%). Mniejszy niż przed rokiem był udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw budowlanych (63,1% wobec 65,7%) oraz udział przychodów tych przedsiębiorstw w przychodach z całokształtu działalności ogółu przedsiębiorstw budowlanych (76,4% wobec 83,8%).

Przedsiębiorstwa budowlane w I półroczu br. poniosły o 10,3% niższe niż przed rokiem **nakłady inwestycyjne**¹⁶ (wobec wzrostu przed rokiem o 17,4%). Liczba nowo rozpoczętych inwestycji była większa niż w I półroczu ub. roku (o 6,8%), ale ich wartość kosztorysowa – niższa (o 22,3%).

¹⁵ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

¹⁶ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych oraz wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

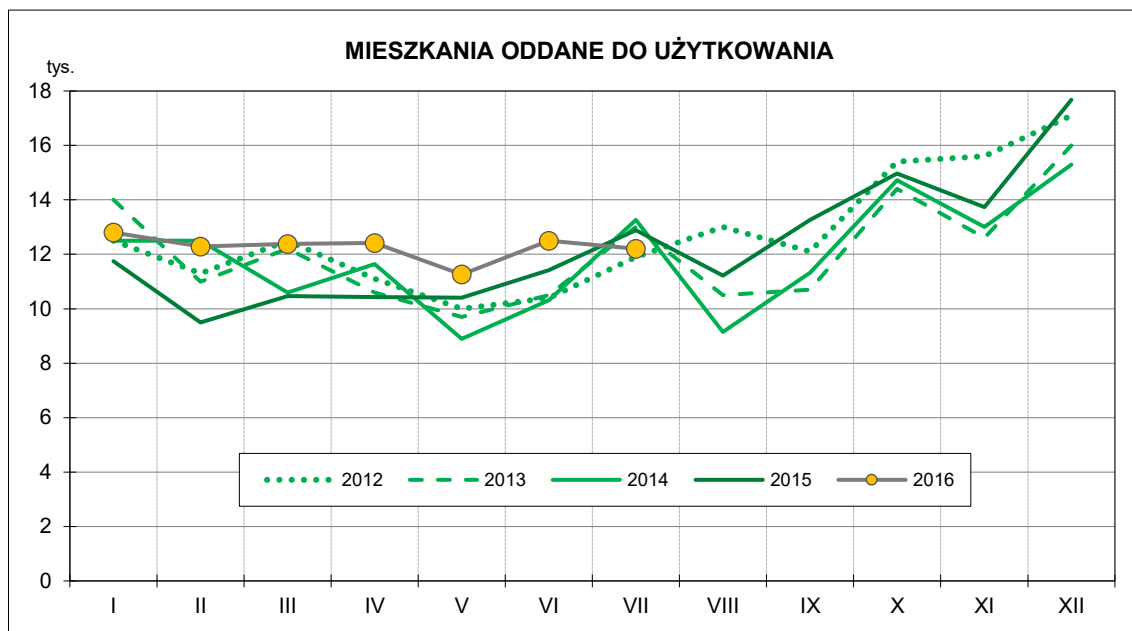

W sierpniu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany nieco bardziej negatywnie niż przed miesiącem. Nieznacznie bardziej pesymistyczne niż w lipcu br. są diagnozy produkcji budowlano-montażowej i portfela zamówień; nadal niekorzystnie oceniana jest aktualna sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Pogorszyły się prognozy dotyczące portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. W najbliższych trzech miesiącach planowane są redukcje zatrudnienia, w skali nieco większej niż przewidywano w lipcu br. Przedsiębiorcy spodziewają się, że spadek cen realizacji robót budowlano-montażowych będzie podobny do oczekiwanego przed miesiącem.

Podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem, w sierpniu br., wśród utrudnień w prowadzeniu działalności przedsiębiorstwa budowlane najczęściej wskazują koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. Częściej niż przed rokiem jako bariera w prowadzeniu działalności wskazywany jest niedobór wykwalifikowanych pracowników.

Budownictwo mieszkaniowe

W lipcu br. oddano do użytkowania mniej mieszkań niż przed rokiem, nieco mniejsza była też liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto. Większa niż w lipcu ub. roku była natomiast liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym.

Według wstępnych danych¹⁷ w lipcu br. **oddano do użytkowania** 12,2 tys. mieszkań, tj. o 5,4% mniej niż przed rokiem (w lipcu ub. roku notowano spadek o 2,8%). Znacznie obniżyła się liczba mieszkań oddanych w budownictwie indywidualnym (o 20,8% do 5,8 tys.). Mniej mieszkań niż w lipcu ub. roku oddano także w budownictwie społecznym czynszowym (144 wobec 314), a w budownictwie zakładowym nie oddano w lipcu br. żadnego mieszkania (wobec 2 mieszkań przed rokiem). Wzrosła natomiast w skali roku liczba mieszkań oddanych do użytkowania w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 18,3% do 5,8 tys.). Więcej mieszkań oddano także w budownictwie spółdzielczym (244 wobec 224 w lipcu ub. roku) i komunalnym (170 wobec 90).

W okresie styczeń–lipiec br. oddano do użytkowania 85,8 tys. mieszkań, tj. o 11,7% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku, na co wpłynął głównie znaczny wzrost liczby mieszkań zrealizowanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

¹⁷ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2015			I-VII 2016		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	76852	100,0	96,5	85848	100,0	111,7
Indywidualne	45855	59,7	103,4	42793	49,8	93,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	28839	37,5	91,6	40591	47,3	140,8
Spółdzielcze	735	1,0	39,2	1247	1,4	169,7
Spółeczne czynszowe	552	0,7	66,0	564	0,7	102,2
Komunalne	653	0,8	73,0	605	0,7	92,6
Zakładowe	218	0,3	88,3	48	0,1	22,0

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–lipiec br. wyniosła 97,7 m² i była o 7,6 m² mniejsza niż przed rokiem.

W lipcu br., w szóstym miesiącu z rzędu, wzrosła w skali roku liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** – o 5,4% do 18,3 tys. (przed rokiem także notowano wzrost – o 10,5%). Liczba mieszkań, których **budowę rozpoczęto** nieco obniżyła się w stosunku do lipca ub. roku – o 1,3% do 15,0 tys. (wobec wzrostu o 14,9% przed rokiem).

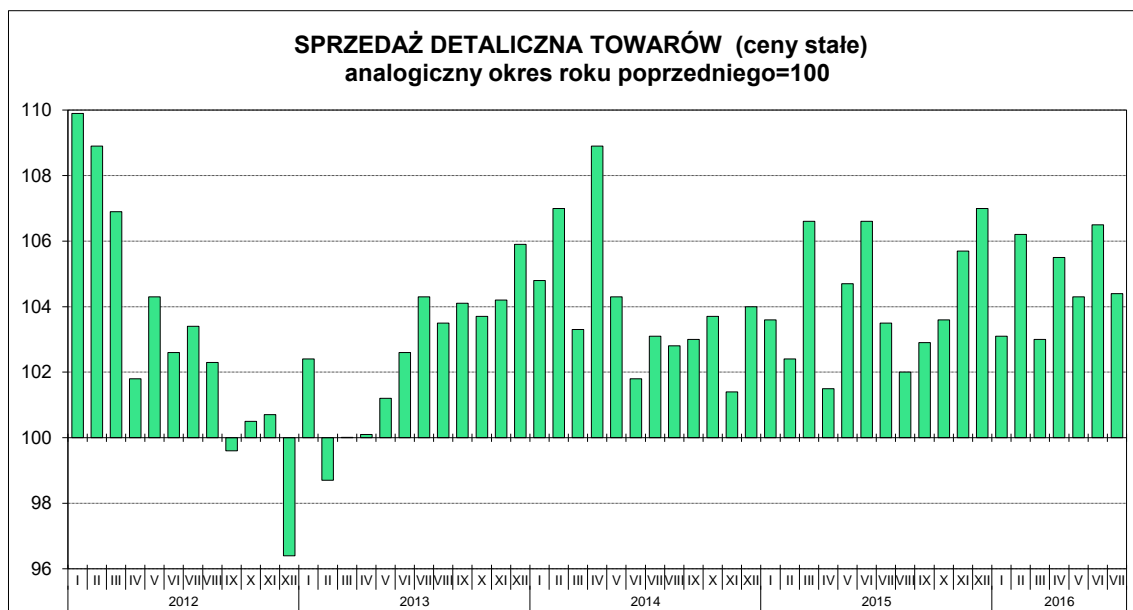
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-VII 2016					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	116475	100,0	112,2	101336	100,0	106,1
Indywidualne	55846	48,0	109,5	49337	48,7	104,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	57675	49,5	112,4	49129	48,5	104,8
Spółdzielcze	718	0,6	103,3	1685	1,7	202,8
Spółeczne czynszowe	507	0,4	331,4	260	0,2	68,4
Komunalne	1662	1,4	297,8	814	0,8	228,7
Zakładowe	67	0,1	53,6	111	0,1	300,0

Szacuje się, że w końcu lipca br. **w budowie** było 736,1 tys. mieszkań, tj. o 2,4% więcej niż w końcu lipca ub. roku.

Rynek wewnętrzny

W lipcu br. **sprzedaż detaliczna**¹⁸ zwiększyła się w skali roku o 4,4% (wobec wzrostu o 6,5% przed miesiącem oraz o 5,0% w I półroczu br.). W okresie styczeń–lipiec br. sprzedaż detaliczna była wyższa niż przed rokiem o 5,1%.

Wyższa niż w lipcu ub. roku była sprzedaż w większości grup. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem najwyższy wzrost notowano w pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 10,2%) oraz żywności, napojach i wyrobach tytoniowych (o 4,6%). Zwiększenie sprzedaży obserwowano również w jednostkach handlujących pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 1,9%, tj. wzrost wyraźnie mniejszy niż w poprzednich miesiącach) oraz paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (o 1,1%). Mniejszy niż we wcześniejszych okresach był spadek sprzedaży w grupie pozostałe.

¹⁸ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016	
	VII	I-VII	VII	I-VII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m^a	103,5	103,7	104,4	105,1
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	114,3	108,2	101,9	111,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	100,9	99,0	101,1	99,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe.....	104,8	105,3	104,6	104,9
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	104,4	107,6	110,2	108,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	104,4	106,7	111,3	111,0
Tekstylia, odzież, obuwie	115,2	114,0	118,8	118,3
Meble, rtv, agd	105,6	105,2	109,6	109,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	114,5	115,7	100,9	104,2
Pozostałe	87,1	89,8	91,6	90,4

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa¹⁹ w lipcu br. była o 1,0% wyższa niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zmniejszyła się o 1,5%. W okresie styczeń–lipiec br. sprzedaż hurtowa w skali roku wzrosła o 4,0%, w tym wśród przedsiębiorstw hurtowych zwiększyła się o 1,1%.

W I półroczu br. **wyniki finansowe**²⁰ odnotowane przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych były lepsze niż przed rokiem. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się o 20,6% (do 9,1 mld zł), wynik finansowy brutto wzrósł o 35,0% (do 9,3 mld zł), a netto – o 40,5% (do 7,7 mld zł). Poprawiły się wskaźniki rentowności ze sprzedaży (z 2,1% przed rokiem do 2,4%), obrotu brutto (z 1,9% do 2,5%) oraz obrotu netto (z 1,5% do 2,1%). Wskaźnik poziomu kosztów obniżył się z 98,1% do 97,5%. Nieznacznie zwiększyły się wskaźniki płynności finansowej: I stopnia – z 21,2% do 21,3% oraz II stopnia – z 75,3% do 75,5%. Zmniejszył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw (z 72,3% do 72,1%) i udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności (z 78,8% do 76,3%).

Nakłady inwestycyjne²¹ zrealizowane przez jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych w I półroczu br. były o 0,2% wyższe

¹⁹ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

²⁰ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

²¹ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych i wartości kosztorysowej podano w cenach bieżących. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

niż przed rokiem (po spadku w analogicznym okresie ub. roku o 8,2%). Zwiększyła się liczba nowo rozpoczętych inwestycji (o 2,9%), a ich wartość kosztorysowa była znacznie wyższa niż przed rokiem (o 35,4%).

W sierpniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Nadal korzystne oceny koniunktury formułowane są przez jednostki duże i średnie. Mniej pesymistyczne są wskazania przedsiębiorstw mikro, a negatywne oceny firm małych są zbliżone do zgłaszanych w lipcu br. Bardziej optymistycznie niż w lipcu br. oceniają koniunkturę przedsiębiorstwa z branży tekstylia, odzież, obuwiu. Korzystne oceny firm z branż artykuły gospodarstwa domowego ogółem oraz pojazdy samochodowe są zbliżone do formułowanych przed miesiącem. Nieco bardziej negatywne są wskazania jednostek z grupy żywność. Ostrożniejsze niż w lipcu br. są pozytywne wskazania przedsiębiorstw ogółem dotyczące bieżącej sprzedaży, przy bardziej optymistycznych przewidywaniach w tym zakresie. Pogarszają się negatywne oceny bieżącej sytuacji finansowej. Odpowiednie prognozy wskazują, że w najbliższych trzech miesiącach sytuacja finansowa może się nie zmienić. Planowane jest nieznaczne zwiększenie zatrudnienia, a ceny towarów mogą rosnąć w tempie podobnym do oczekiwanego w lipcu br.

Wśród czynników ograniczających działalność firm handlowych w sierpniu br. jako najbardziej uciążliwe wskazywane są konkurencja na rynku, koszty zatrudnienia oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W skali roku najbardziej zmniejszyła się dotkliwość bariery związanej z niedostatecznym popytem, a zwiększyła – z niedoborem pracowników.

Transport

W lipcu br. **sprzedaż usług**²² w jednostkach transportu ogółem²³ była wyższa niż przed rokiem o 3,8% (wobec wzrostu w czerwcu br. o 7,1% oraz w lipcu ub. roku – o 2,3%).

Spśród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem, w lipcu br. zwiększyła się sprzedaż w transporcie samochodowym (o 5,1%) oraz w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 1,0%). Spadek natomiast nadal obserwowano w transporcie kolejowym (o 1,0%). W okresie styczeń–lipiec br. sprzedaż usług w jednostkach transportu ogółem była o 5,2% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Przewozy ładunków ogółem w lipcu br. wyniosły 43,3 mln ton, tj. o 2,0% więcej niż przed rokiem. Wzrost notowano w transporcie samochodowym, rurociągowym oraz wodnym. Spadek przewozów obserwowano natomiast w transporcie kolejowym. Od początku roku łącznie przewieziono 282,7 mln ton ładunków, tj. o 2,8% więcej niż w okresie siedmiu miesięcy ub. roku.

W **transporcie kolejowym** w lipcu br. przewozy ładunków były mniejsze niż w analogicznym okresie ub. roku o 2,3% i wyniosły 18,9 mln ton. W okresie styczeń–lipiec br. obniżyły się o 1,8% w skali roku do 123,0 mln ton. Średniodobowe przewozy ładunków w lipcu br. były mniejsze niż przed miesiącem o 2,8%.

Transportem samochodowym zarobkowym w lipcu br. przewieziono 18,7 mln ton ładunków, tj. o 5,0% więcej niż przed rokiem, a w okresie styczeń–lipiec br. 123,1 mln ton, tj. odpowiednio więcej o 8,4%. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 8,1%.

Transportem rurociągowym w lipcu br. przetłoczono 4,8 mln ton ropy i produktów naftowych (o 6,0% więcej niż przed rokiem), a w okresie siedmiu miesięcy br. – 30,8 mln ton (o 0,9% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku).

Przewozy ładunków **transportem morskim** w lipcu br. wyniosły 0,5 mln ton, tj. o 7,2% więcej niż przed rokiem. Od początku roku żeglugą morską przewieziono 3,9 mln ton ładunków (wzrost w skali roku o 11,6%).

²² Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

²³ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W **portach morskich** w lipcu br. przeładowano 6,1 mln ton ładunków, tj. o 7,7% więcej niż przed rokiem. Zwiększyły się przeładunki w grupie ładunków masowych suchych – o 12,3%, ładunków tocznych – o 11,9%, ładunków masowych ciekłych – o 8,2% oraz pozostałych ładunków drobnicowych – o 3,5%. Zmniejszyły się natomiast przeładunki kontenerów – o 1,6%. W okresie styczeń–lipiec br. w portach morskich przeładowano 41,7 mln ton ładunków, tj. o 2,6% więcej niż przed rokiem.

W większości portów przeładunki w lipcu br. były większe niż przed rokiem, z wyjątkiem portu Gdańsk (w którym notowano spadek o 1,2% do 2,6 mln ton, po wysokim wzroście w lipcu ub. roku). Wzrosły przeładunki w porcie Świnoujście (o 21,6% do 1,0 mln ton, po głębokim spadku przed rokiem), Gdynia (o 21,5% do 1,5 mln ton), Police (o 9,9% do 0,2 mln ton) oraz Szczecin (o 5,3% do 0,7 mln ton).

W I półroczu br. **sytuacja finansowa przedsiębiorstw**²⁴ w transporcie i gospodarce magazynowej kształtowała się lepiej niż przed rokiem. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się w skali roku o 40,1%. Wzrosły wyniki finansowe: brutto (o 17,6% do 2,8 mld zł) oraz netto (o 23,6% do 2,3 mld zł), na co wpłynęła głównie poprawa w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport. Wyższe niż przed rokiem były również wskaźniki rentowności ze sprzedaży (3,8% wobec 2,9%), rentowności obrotu brutto (5,1% wobec 4,7%) i netto (4,3% wobec 3,8%). Poprawił się wskaźnik poziomu kosztów (wyniósł 94,9% wobec 95,3% przed rokiem). Zwiększył się wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 74,4% do 77,4%) oraz wskaźnik II stopnia (z 144,1% do 147,3%). Nieznacznie zmniejszył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (z 78,8% do 78,3%), przy jednoczesnym spadku udziału ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności ogółu badanych podmiotów (z 81,6% do 74,5%).

Nakłady inwestycyjne²⁵ w sekcji transport i gospodarka magazynowa kształtowały się znacznie poniżej poziomu notowanego przed rokiem (o 37,6%, wobec spadku o 7,6% w I półroczu ub. roku). Liczba inwestycji nowo rozpoczętych przez te podmioty znacząco zwiększyła się w skali roku (o 40,5%), ale ich wartość kosztorysowa była niższa niż przed rokiem (o 35,3%).

²⁴ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

²⁵ Dane dotyczące nakładów inwestycyjnych podano w cenach bieżących.

W sierpniu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa kształtuje się na poziomie dodatnim, nieco wyższym niż przed miesiącem. Pozytywne, lepsze niż w lipcu br., są przewidywania dotyczące popytu oraz sprzedaży, przy niekorzystnych (wobec pozytywnych w poprzednich miesiącach) ocenach bieżących w tych obszarach. Korzystne są prognozy dotyczące sytuacji finansowej (po negatywnych w dwóch poprzednich miesiącach), a oceny bieżące w tym zakresie również są pozytywne, ale ostrożniejsze niż przed miesiącem. Ceny usług transportowych mogą nadal spadać. Planowany jest nieco wyższy niż w lipcu br. wzrost zatrudnienia.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych, **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**²⁶ w czerwcu br. wyniosło minus 0,9 mld zł (wobec minus 4,0 mld zł przed rokiem). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie 1,8 mld zł (wobec minus 0,7 mld zł rok wcześniej), przy czym eksport zwiększył się o 12,6% do 67,0 mld zł, a import wzrósł o 8,3% do 65,2 mld zł. **Saldo usług** pozostało na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem i wyniosło 3,6 mld zł. Złożyły się na nie dodatnie salda: usług transportowych (1,8 mld zł), podróży zagranicznych (0,2 mld zł) i pozostałych usług (1,6 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 14,4 mld zł (o 3,6% więcej niż w czerwcu ub. roku), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 10,8 mld zł (tj. odpowiednio o 5,0% więcej). **Saldo dochodów pierwotnych** w czerwcu br. wyniosło minus 6,2 mld zł i poprawiło się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 0,5 mld zł. Na wysokość salda dochodów pierwotnych w znacznym stopniu wpłynęło ujemne saldo dochodów z inwestycji w kwocie 7,7 mld zł (przy czym dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach wyniosły 6,4 mld zł, a dochody nierezydentów z inwestycji portfelowych 2,2 mld zł). **Saldo dochodów wtórnych** w czerwcu br. wyniosło minus 55 mln zł (wobec minus 243 mln zł przed rokiem), przy czym wartość przychodów była niższa niż w czerwcu ub. roku o 50 mln zł i wyniosła 1656 mln zł, a wartość rozchodów obniżyła się o 238 mln zł do 1711 mln zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się ujemnym saldem w wysokości 50 mln zł (wobec dodatniej wartości 794 mln zł w czerwcu ub. roku), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 162 mln zł oraz 212 mln zł (wobec 977 mln zł przychodów oraz 183 mln zł rozchodów przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w czerwcu br. wyniosło 4,2 mld zł (wobec minus 5,0 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie 8,2 mld zł, przy czym saldo pasywów inwestycji bezpośrednich wyniosło minus 1,5 mld zł. Saldo **polskich inwestycji za granicą** wyniosło 12,4 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich wyniosło 2,1 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, gdzie odnotowano wzrost wartości aktywów rezydentów o 1,8 mld zł oraz napływ kapitału nierezydentów w kwocie 5,1 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** odnotowano zmniejszenie aktywów rezydentów w kwocie 0,3 mld zł oraz napływ kapitału nierezydentów w wysokości 4,6 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie 90 mln zł. Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w czerwcu br. wzrosła o 8,7 mld zł do 438,9 mld zł.

²⁶ Opracowano na podstawie danych Narodowego banku Polskiego (NBP).

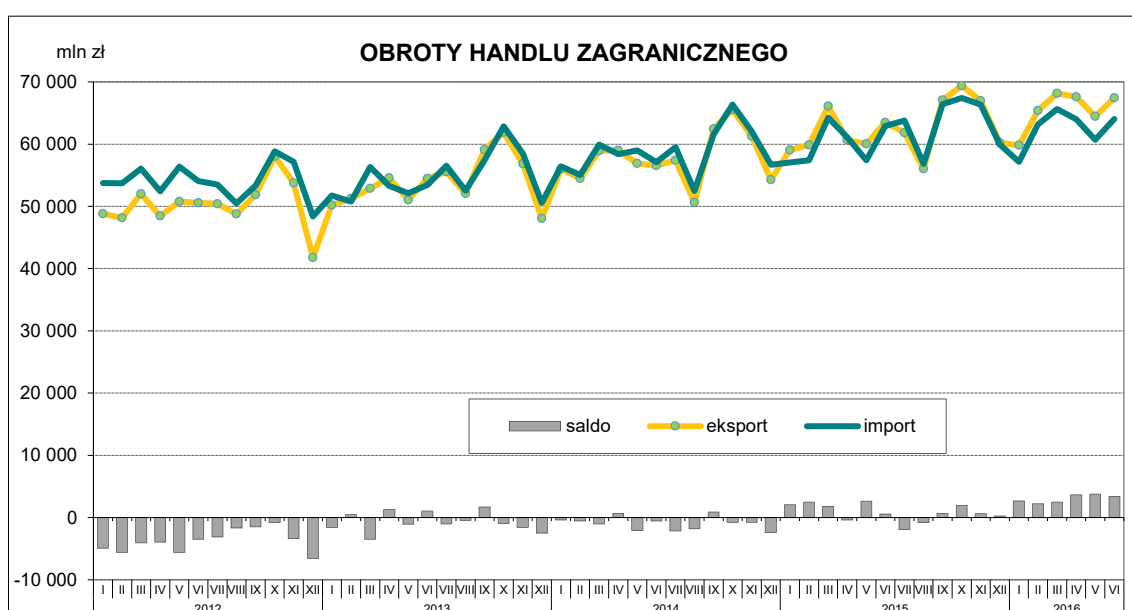
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2015	VI 2016	VII 2015 - VI 2016 ^a
	w mln zł		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-4006	-887	-6289
Saldo obrotów towarowych	-686	1782	12026
Eksport.....	59502	66990	748473
Import.....	60188	65208	736447
Saldo usług	3604	3587	44453
Przychody	13934	14429	171072
Rozchody	10330	10842	126619
Saldo dochodów pierwotnych	-6681	-6201	-59215
Przychody	3137	4288	40316
Rozchody	9818	10489	99531
Saldo dochodów wtórnych	-243	-55	-3553
Przychody	1706	1656	22051
Rozchody	1949	1711	25604
RACHUNEK KAPITAŁOWY	794	-50	33316
Przychody	977	162	36399
Rozchody	183	212	3083
RACHUNEK FINANSOWY	-4976	4178	26248
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	3947	2141	8331
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	944	-2530	1634
Instrumenty dłużne	3003	4671	6697
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	-1059	-1460	32075
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-4857	-7004	23371
Instrumenty dłużne	3798	5544	8704
Inwestycje portfelowe - aktywa	2917	1793	28254
Udziałowe papiery wartościowe.....	3401	698	22765
Dłużne papiery wartościowe.....	-484	1095	5489
Inwestycje portfelowe - pasywa	7018	5110	16515
Udziałowe papiery wartościowe.....	2679	2826	14043
Dłużne papiery wartościowe.....	4339	2284	2472
Pozostałe inwestycje - aktywa	-4686	-293	18134
NBP	0	0	2
Sektor rządowy.....	-14	-25	842
Monetarne Instytucje Finansowe	-3266	-1380	2902
Pozostałe sektory	-1406	1112	14388
Pozostałe inwestycje - pasywa	4080	4577	8810
NBP	3929	6130	33466
Sektor rządowy.....	-3672	-461	1221
Monetarne Instytucje Finansowe	2450	-2461	-27562
Pozostałe sektory	1373	1369	1685
Pochodne instrumenty finansowe	312	90	-1814
Oficjalne aktywa rezerwowe	2573	8674	30743
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-1764	5115	-779

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

W I półroczu br. obroty towarowe handlu zagranicznego (liczone w złotych) wzrosły w skali roku, w większym stopniu po stronie eksportu niż importu. Dodatkowo saldo wymiany ogółem w okresie styczeń–czerwiec br. było znacznie wyższe niż przed rokiem. Wzrosły obroty z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE), a także eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej i import z krajów rozwijających się. W okresie styczeń–maj br. obroty ogółem w cenach stałych były wyższe niż przed rokiem. Wskaźnik terms of trade kształtował się korzystnie, na co wpłynęły relacje cen z krajami Europy Środkowo-Wschodniej.

W porównaniu z I półroczem ub. roku eksport w cenach bieżących zwiększył się o 6,4% do 392,9 mld zł, a import – o 4,0% do 374,7 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 18,2 mld zł (przed rokiem 9,1 mld zł). Obroty wyrażone w euro po stronie eksportu zwiększyły się w skali roku o 2,1% i wyniosły 90,5 mld EUR, a po stronie importu nieco obniżyły się – o 0,2% do 86,3 mld EUR. Dodatkowo saldo wyniosło 4,2 mld EUR (w I półroczu ub. roku 2,2 mld EUR). W obrotach liczonych w dolarach USA odnotowano wzrost eksportu w skali roku o 1,1% do 100,8 mld USD oraz spadek importu o 1,2% do 96,1 mld USD. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 4,7 mld USD (po sześciu miesiącach ub. roku 2,5 mld USD).

Eksport w **cenach stałych** w okresie styczeń–maj br. zwiększył się o 6,9% w skali roku, a import wzrósł o 6,6%. Wyższy niż przed rokiem był wolumen eksportu do krajów UE o 7,9% i do krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 13,7%, natomiast niższy do krajów rozwijających się – o 4,7%. Wolumen importu wzrósł w obrotach ze wszystkimi grupami krajów: z krajami UE – o 4,5%, z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 21,3% i z krajami rozwijającymi się – o 7,5%.

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) obniżyły się w stosunku do okresu styczeń–maj ub. roku o 0,5%, a towarów importowanych – o 2,0%.

Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem kształtował się na poziomie 101,5 (wobec 101,4 w okresie styczeń–maj ub. roku). W wymianie z krajami UE wyniósł on 97,7 (wobec 100,6 przed rokiem), a z krajami rozwijającymi się – 99,6 (wobec 97,4 odpowiednio). Z krajami Europy Środkowo-Wschodniej wskaźnik terms of trade kształtował się korzystnie i wyniósł 133,8 (w porównaniu z 128,9 rok wcześniej), co było spowodowane znacznym spadkiem cen importowanych paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych – o 35,6%.

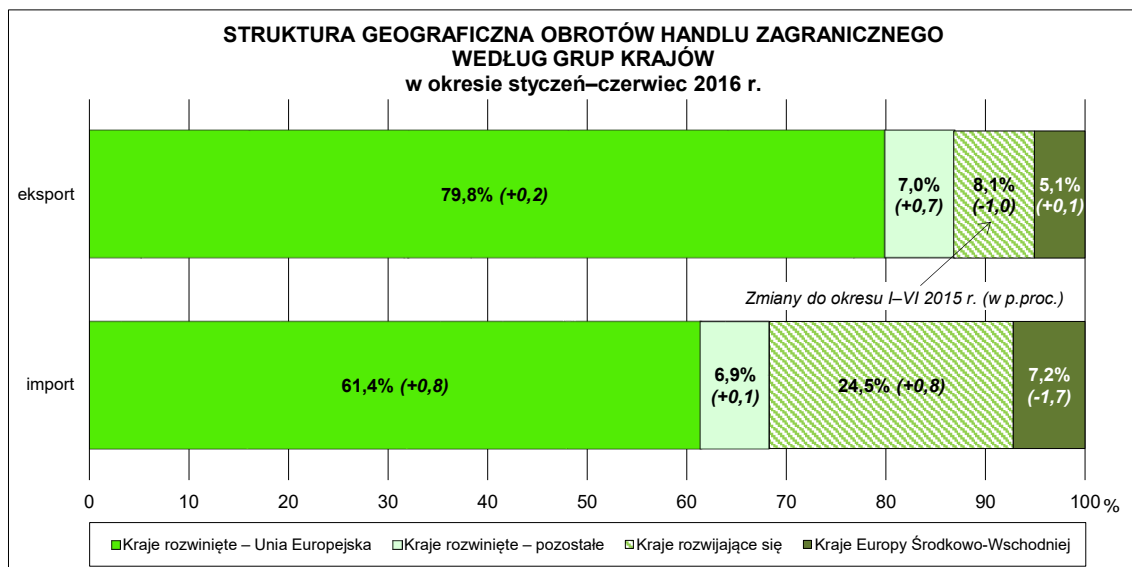
Obroty towarowe handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2016						I-VI 2015	I-VI 2016
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-VI 2015=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	392881,3	90462,8	100750,9	106,4	102,1	101,1	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	340958,3	78523,7	87438,2	107,4	103,1	102,0	85,9	86,8
w tym Unia Europejska	313708,8	72255,4	80451,2	106,7	102,4	101,2	79,6	79,8
w tym strefa euro	224030,9	51598,2	57450,4	106,6	102,3	101,1	56,9	57,0
Kraje rozwijające się	31828,5	7320,3	8162,3	95,0	90,9	90,8	9,1	8,1
Kraje Europy Śr.-Wsch.	20094,5	4618,8	5150,4	109,2	104,5	104,2	5,0	5,1
IMPORT^a	374685,1	86266,3	96054,8	104,0	99,8	98,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	256111,0	58976,7	65685,7	105,6	101,3	100,3	67,4	68,3
w tym Unia Europejska	230227,3	53018,2	59050,4	105,4	101,1	100,0	60,6	61,4
w tym strefa euro	184826,7	42566,2	47408,5	106,2	101,9	100,8	48,3	49,3
Kraje rozwijające się	91623,7	21077,7	23461,4	107,2	102,9	101,9	23,7	24,5
Kraje Europy Śr.-Wsch.	26950,4	6211,9	6907,7	84,0	80,6	79,8	8,9	7,2
SALDO	18196,2	4196,5	4696,1	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	84847,3	19547,0	21752,5	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	83481,5	19237,2	21400,8	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	39204,2	9032,0	10041,9	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-59795,2	-13757,4	-15299,1	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-6855,9	-1593,1	-1757,3	x	x	x	x	x

^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów w I-VI 2016 r.* na stronie internetowej GUS:

http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/47/1/obroty_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_w_okresie_styczen_czerwiec_2016_roku.pdf

W **strukturze geograficznej** eksportu, w porównaniu z I półroczem ub. roku, zwiększył się udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) i krajów Europy Środkowo-Wschodniej, natomiast obniżył się – krajów rozwijających się. W imporcie wyższy był udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) i krajów rozwijających się, a niższy – krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** wzrósł o 6,7% do 313,8 mld zł, a import z tych krajów zwiększył się o 5,4% do 230,2 mld zł. Dodatkowo saldo wymiany było wyższe niż przed rokiem i ukształtowało się na poziomie 83,5 mld zł (w I półroczu ub. roku 75,7 mld zł). Obroty wyrażone w euro w eksporcie wyniosły 72,3 mld EUR, tj. o 2,4% więcej niż przed rokiem, a w imporcie – 53,0 mld EUR, tj. wzrosły o 1,1%. Dodatkowo saldo osiągnęło wartość 19,2 mld EUR (po sześciu miesiącach ub. roku 18,1 mld EUR). Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 79,8% wartości eksportu ogółem (o 0,2 p.proc. więcej niż przed rokiem), a import – 61,4% wartości importu ogółem (tj. o 0,8 p.proc. więcej).

Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w eksporcie o 7,7% do 106,9 mld zł, a w imporcie o 7,4% do 88,0 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 18,8 mld zł (wobec 17,3 mld zł przed rokiem). Eksport wyrażony w euro był wyższy niż rok wcześniej o 3,3%, a import – o 3,1%. Dodatkowo saldo wyniosło 4,3 mld EUR (w I półroczu ub. roku 4,1 mld EUR). Udział Niemiec w obrotach ogółem zwiększył się – w eksporcie z 26,9% w okresie styczeń–czerwiec ub. roku do 27,2%, a w imporcie z 22,8% do 23,5%.

W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. samochodów osobowych, części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz mebli, zmniejszył się natomiast eksport spalinowych silników tłokowych i ich części. W ramach importu więcej sprowadzono m.in. samochodów osobowych, pomp, sprężarek i wentylatorów oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, a mniej – spalinowych silników tłokowych i ich części.

Wielka Brytania w I półroczu br. zajmowała w eksporcie trzecią pozycję wśród naszych partnerów handlowych, a w imporcie – dziesiątą (przed rokiem odpowiednio drugie i dziewiąte miejsce). Eksport do Wlk. Brytanii liczony w złotych wzrósł w skali roku o 3,2% do 25,5 mld zł, a import zwiększył się o 3,5% do 9,8 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 15,7 mld zł (wobec 15,2 mld zł w I półroczu ub. roku). Obroty wyrażone w euro były nieco niższe niż przed rokiem – po stronie eksportu o 1,0%,

a po stronie importu o 0,8%. Saldo wymiany pozostało na tym samym poziomie jak przed rokiem i wyniosło 3,6 mld EUR. Udział Wielkiej Brytanii w eksporcie ogółem obniżył się w porównaniu z okresem styczeń–czerwiec ub. roku z 6,7% do 6,5%, a w imporcie nie zmienił się i wyniósł 2,6%.

W obrotach z Wielką Brytanią wg grup SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych lub toaletowych, części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz mebli i ich części, obniżył się natomiast eksport głównie pojazdów samochodowych do przewozu osób. W imporcie z tego kraju notowano wzrost wartości m.in. części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz pojazdów samochodowych do przewozu osób, a spadek – głównie związków organiczno-nieorganicznych, heterocyklicznych, kwasów nukleinowych i ich soli.

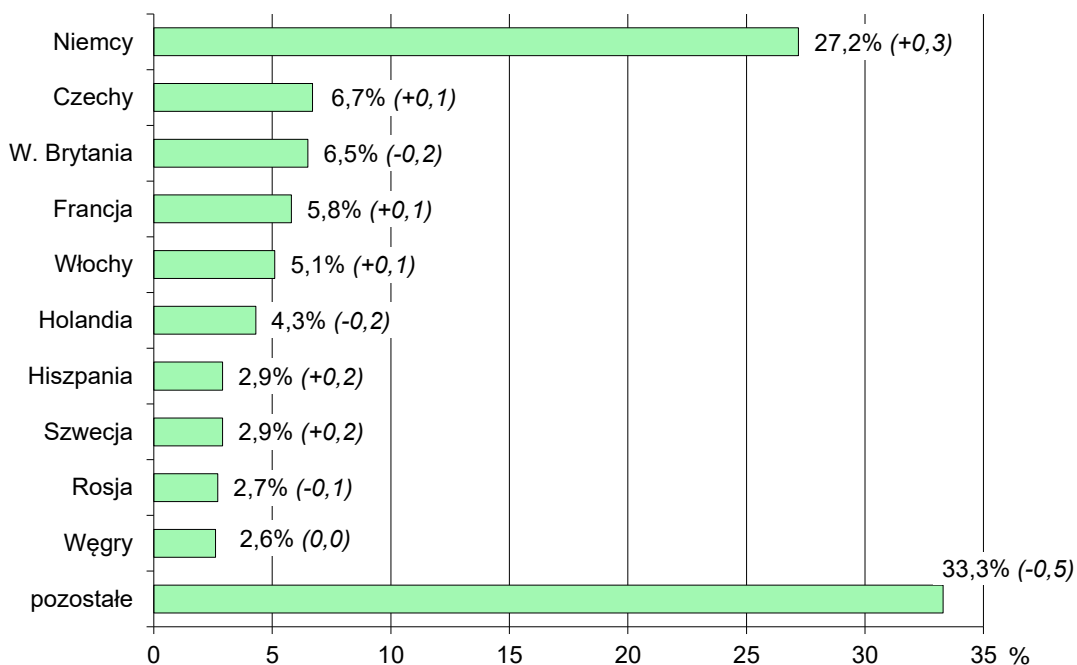
W obrotach z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** eksport był o 9,2% większy niż w I półroczu ub. roku i wyniósł 20,1 mld zł (po spadku przed rokiem o 26,4%). Na zwiększenie eksportu wpłynął wzrost wartości dostaw na Ukrainę, Białoruś i do Rosji. Import zmniejszył się w skali roku o 16,0% do 27,0 mld zł (przed rokiem notowano spadek o 27,7%). Saldo obrotów poprawiło się z minus 13,7 mld zł w I półroczu ub. roku do minus 6,9 mld zł. Wymiana liczona w euro wyniosła w eksporcie 4,6 mld EUR i była o 4,5% wyższa niż przed rokiem, a w imporcie 6,2 mld EUR, tj. była o 19,4% niższa. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 1,6 mld EUR (wobec minus 3,3 mld EUR po sześciu miesiącach ub. roku). Eksport w dolarach USA był wyższy w skali roku o 4,2%, natomiast import obniżył się o 20,2%. Ujemne saldo obrotów wyniosło 1,8 mld USD (wobec minus 3,7 mld USD przed rokiem). Wzrost eksportu wpłynął na niewielkie zwiększenie udziału krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem – z 5,0% w I półroczu ub. roku do 5,1%. W imporcie ogółem udział tej grupy krajów obniżył się z 8,9% do 7,2%.

Rosja, w porównaniu z I półroczem br. roku, przesunęła się z siódmego miejsca na liście naszych partnerów handlowych w eksporcie na dziewiąte, a w imporcie utrzymała się na trzeciej pozycji. Eksport do Rosji zwiększył się o 4,9% w skali roku do 10,8 mld zł, natomiast import był niższy o 20,9% i wyniósł 21,6 mld zł. Saldo obrotów poprawiło się z minus 17,1 mld zł w I półroczu ub. roku do minus 10,8 mld zł. Obroty z Rosją wyrażone w euro w eksporcie były wyższe niż przed rokiem o 0,5%, a w imporcie obniżyły się o 24,2%. Ujemne saldo wyniosło 2,5 mld EUR (wobec minus 4,1 mld EUR po sześciu miesiącach ub. roku). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA wzrosła w skali roku w eksporcie o 0,1%, a w imporcie obniżyła się o 24,9%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 2,8 mld USD (wobec minus 4,6 mld USD w I półroczu ub. roku). Udział Rosji w obrotach ogółem zmniejszył się w eksporcie z 2,8% w okresie styczeń–czerwiec ub. roku do 2,7%, a w imporcie z 7,6% do 5,8%.

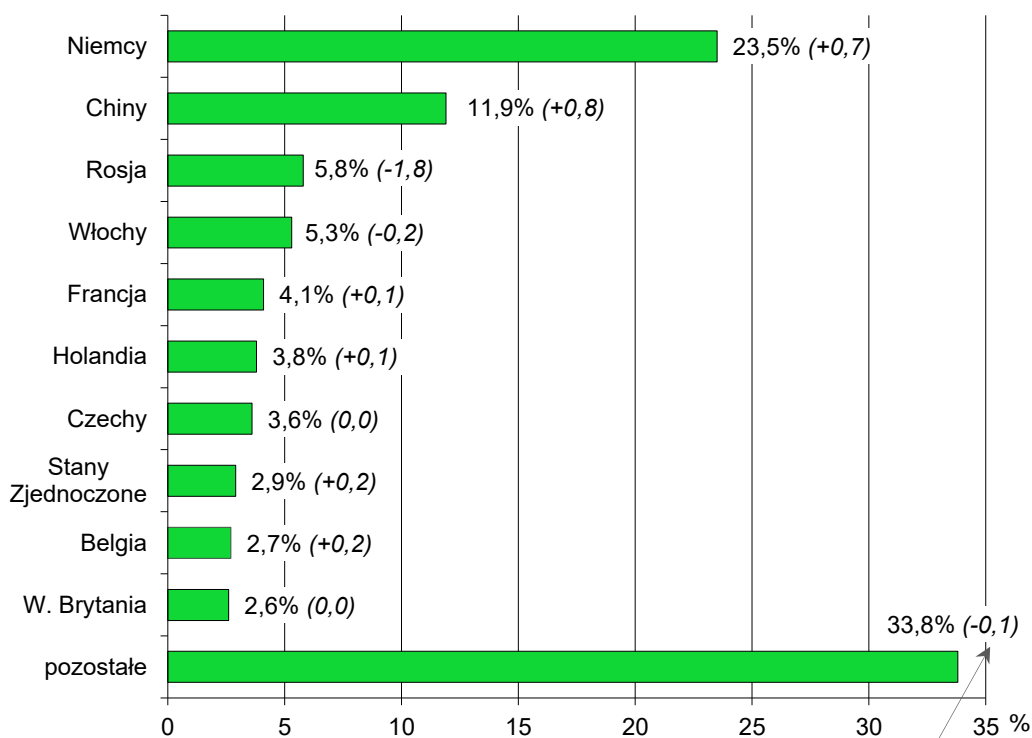
**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
WEDŁUG KRAJÓW**

w okresie styczeń–czerwiec 2016 r.

eksport

import

Zmiany do okresu I–VI 2015 r. (w p.proc.)

W obrotach z Rosją wg grup SITC wzrósł eksport głównie statków powietrznych, związanych z nimi urządzeń i ich części oraz statków, łodzi i konstrukcji pływających, natomiast obniżył się – m.in. artykułów z papieru i tektury oraz urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych typu domowego. Znacznie zmniejszyła się wartość importu ropy naftowej (przy wzroście ilości tego surowca). Jednocześnie większa była wartość importu m.in. przetworzonych olejów ropy naftowej, nawozów oraz węgla.

Ukraina w I półroczu br. zajmowała siedemnastą pozycję na liście naszych partnerów handlowych w eksporcie i dwudziestą drugą w imporcie (przed rokiem była odpowiednio na osiemnastym i dwudziestym piątym miejscu). W porównaniu z okresem styczeń-czerwiec ub. roku eksport na Ukrainę wzrósł o 15,9% do 6,3 mld zł, a import zwiększył się o 23,1% do 3,5 mld zł. Dodatkowo saldo obrotów było wyższe niż przed rokiem i wyniosło 2,8 mld zł (po sześciu miesiącach ub. roku 2,6 mld zł). Obroty z Ukrainą prezentowane w euro zwiększyły się w skali roku w eksporcie o 10,9%, a w imporcie o 17,8%; saldo pozostało na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem i wyniosło 0,6 mld EUR. Wymiana liczona w dolarach USA wzrosła w skali roku w eksporcie o 10,7%, a w imporcie o 17,2%. Dodatkowo saldo, tak jak rok wcześniej, ukształtowało się na poziomie 0,7 mld USD. Udział Ukrainy w obrotach ogółem nieco zwiększył się w porównaniu z okresem styczeń-czerwiec ub. roku z 1,5% do 1,6% w eksporcie i z 0,8% do 0,9% w imporcie.

W obrotach z Ukrainą wg grup SITC wzrósł głównie eksport maszyn rolniczych i ich części, natomiast znacznie obniżył się – przetworzonych olejów ropy naftowej. W imporcie odnotowano obroty, niesprowadzaną przed rokiem, energią elektryczną. Wśród pozostałych towarów obserwowano wysoki wzrost wartości dostaw m.in. żeliwa i stali w postaci wlewków lub w pozostałych formach pierwotnych oraz sztab, prętów itp. z żeliwa lub stali. Obniżył się natomiast import m.in. rud i koncentratów żelaza oraz urządzeń do rozdziału energii elektrycznej.

W obrotach ogółem prezentowanych wg **nomenklatury SITC**, w porównaniu z I półroczem ub. roku, w większości sekcji nastąpił wzrost wymiany, z wyjątkiem paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, surowców niejadalnych z wyjątkiem paliw oraz eksportu napojów i tytoniu. Najwyższy wzrost obrotów notowano w sekcji różne wyroby przemysłowe, co spowodowało zwiększenie udziału tej sekcji w obrotach ogółem. W strukturze towarowej obrotów obniżył się natomiast udział paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2016			I-VI 2015
	w mln zł	I-VI 2015=100	struktura w %	
EKSPORT	392881,3	106,4	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	41501,7	106,2	10,6	10,6
Napoje i tytoń.....	5893,8	97,4	1,5	1,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	8444,4	96,8	2,2	2,4
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	9674,6	76,8	2,5	3,4
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1132,5	108,1	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	35755,9	109,7	9,1	8,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	73705,4	102,5	18,8	19,5
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	152505,3	106,6	38,8	38,7
Różne wyroby przemysłowe.....	63361,1	118,0	16,1	14,5
IMPORT	374685,1	104,0	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	28175,8	108,4	7,5	7,2
Napoje i tytoń.....	2857,2	110,7	0,8	0,7
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	11580,2	97,3	3,1	3,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	20234,0	75,4	5,4	7,5
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1506,0	122,8	0,4	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	56198,0	109,0	15,0	14,3
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	68805,9	108,1	18,4	17,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	134568,2	103,8	35,9	36,0
Różne wyroby przemysłowe.....	46296,3	113,8	12,4	11,3

Eksport **produktów rolno-spożywczych** w I półroczu br. był wyższy w skali roku o 5,4% i wyniósł 50,2 mld zł, a import zwiększył się o 8,9% do 35,3 mld zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 14,9 mld zł (wobec 15,2 mld zł po sześciu miesiącach ub. roku). Udział towarów rolno-spożywczych w eksporcie nieznacznie zmniejszył się – z 12,9% w I półroczu ub. roku do 12,8%, a w imporcie wzrósł z 9,0% do 9,4%. Wzrost eksportu nastąpił w obrotach z krajami rozwiniętymi o 6,6% (w tym z krajami UE o 5,7%) i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej o 16,4%, natomiast niższy o 8,1% był eksport do krajów rozwijających się (głównie w wyniku spadku dostaw pszenicy). Import produktów rolno-spożywczych zwiększył się w obrotach ze wszystkimi grupami krajów: z krajami rozwiniętymi o 8,3% (w tym z krajami UE również o 8,3%), z krajami rozwijającymi się o 14,0% i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 5,7%.

Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2016						I-VI 2015	I-VI 2016
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-VI 2015=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	50174,6	11552,5	12865,3	105,4	101,1	100,1	100,0	100,0
Przetwory spożywcze.....	24090,8	5548,4	6178,8	108,6	104,2	103,2	46,6	48,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	15481,8	3564,9	3970,9	106,7	102,3	101,3	30,5	30,9
Produkty pochodzenia roślinnego..	9191,2	2114,7	2354,3	95,3	91,5	90,7	20,2	18,3
Oleje i tłuszcze.....	1410,8	324,5	361,3	110,2	105,5	104,6	2,7	2,8
IMPORT	35272,3	8122,4	9045,2	108,9	104,6	103,5	100,0	100,0
Przetwory spożywcze.....	14349,3	3303,1	3679,2	109,2	104,8	103,9	40,6	40,7
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	9939,9	2289,7	2550,0	110,2	105,8	104,6	27,9	28,2
Produkty pochodzenia roślinnego..	9254,6	2131,8	2372,7	105,3	101,2	100,0	27,1	26,2
Oleje i tłuszcze.....	1728,5	397,8	443,3	120,5	115,4	114,3	4,4	4,9
SALDO	14902,3	3430,1	3820,1	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze.....	9741,5	2245,3	2499,6	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	5541,9	1275,2	1420,9	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego..	-63,4	-17,1	-18,4	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze.....	-317,7	-73,3	-82,0	x	x	x	x	x

W porównaniu z I półroczem ub. roku eksport **zbóż** zmniejszył się o 23,6% i wyniósł 2593,7 tys. ton o wartości 1985,7 mln zł (455,6 mln EUR). Na rynki zagraniczne dostarczano głównie pszenicę, a największymi jej odbiorcami były Arabia Saudyjska, Egipt i Niemcy. Import zbóż zwiększył się o 47,4% i wyniósł 636,5 tys. ton o wartości 799,0 mln zł (184,0 mln EUR). Najwięcej sprowadzono kukurydzy (głównie z Ukrainy) oraz pszenicy (m.in. z Czech, Słowacji i Niemiec).

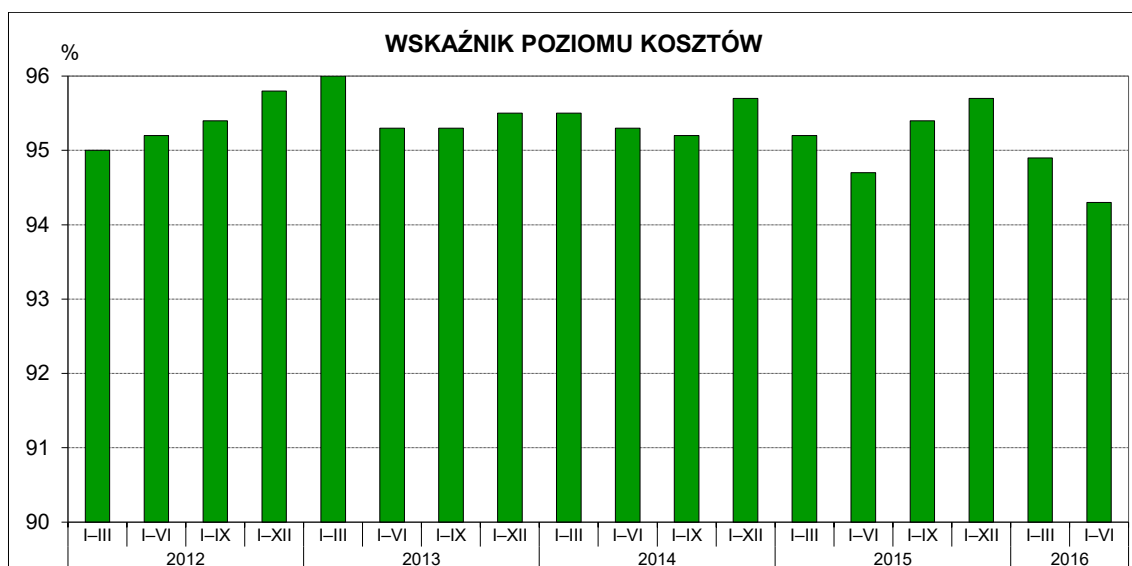
W **strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z I półroczem ub. roku, obniżył się udział dóbr inwestycyjnych (z 16,7% do 16,3%) i towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 60,7% do 58,7%), a zwiększył się – towarów konsumpcyjnych (z 22,6% do 25,0%). Odnotowano wzrost importu towarów konsumpcyjnych – o 15,0%, dóbr inwestycyjnych – o 1,5% oraz towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – o 0,6%.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw²⁷ w I półroczu br. były lepsze od uzyskanych przed rokiem. Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw. Wyższe niż przed rokiem były przychody ze sprzedaży na eksport. Wyniki i relacje finansowe eksporterów były lepsze niż przed rokiem i korzystniejsze od notowanych przez ogół badanych podmiotów.

Poprawę wyników finansowych oraz podstawowych relacji ekonomiczno-finansowych obserwowano m.in. w sekcjach przetwórstwo przemysłowe, handel; naprawa pojazdów samochodowych oraz transport i magazynowanie. Znacznie pogorszyły się wyniki w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.

Przychody z całokształtu działalności w I półroczu br. były wyższe od osiągniętych w analogicznym okresie ub. roku o 3,6%, natomiast **koszty ich uzyskania** wzrosły o 3,2%. W rezultacie odnotowano poprawę **wskaźnika poziomu kosztów** z 94,7% do 94,3%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrosły o 3,1%, w tym zwiększyły się w przetwórstwie przemysłowym, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, transporcie i gospodarce magazynowej, informacji i komunikacji, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, administrowaniu i działalności wspierającej, zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami.

²⁷ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

Przychody, koszty oraz wyniki finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2015	I-VI 2016
	w mln zł	
Przychody z całokształtu działalności	1211368,2	1254700,2
w tym przychód netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.....	1174981,7	1211605,0
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności.....	1146901,9	1183722,9
w tym koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	1117396,7	1150578,3
Wynik finansowy brutto.....	64367,5	70977,3
Wynik finansowy netto.....	54471,6	61522,4
Zysk netto	67131,3	74783,1
Strata netto.....	12659,7	13260,8

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był wyższy niż w I półroczu ub. roku o 6,0% i wyniósł 61026,7 mln zł. W efekcie szybszego wzrostu przychodów niż kosztów ich uzyskania, poprawił się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (o 1652,0 mln zł do 5932,8 mln zł). Wyższy był również wynik na operacjach finansowych (4017,9 mln zł wobec 2600,5 mln zł przed rokiem).

Wynik finansowy brutto wyniósł 70977,3 mln zł (zysk brutto – 84505,3 mln zł, strata brutto – 13528,0 mln zł) i był wyższy o 6609,8 mln zł (tj. o 10,3%) niż przed rokiem. Obciążenia wyniku finansowego brutto uległy obniżeniu w skali roku o 4,5% do 9455,0 mln zł. Największą poprawę wyniku finansowego brutto odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 4837,0 mln zł do 35415,1 mln zł), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2422,0 mln zł do 9345,3 mln zł), budownictwie (o 1229,5 mln zł do 2629,3 mln zł). Wzrost obserwowano również w transporcie i gospodarce magazynowej (o 417,0 mln zł do 2782,5 mln zł), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 242,4 mln zł do 1783,7 mln zł) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami (o 185,4 mln zł do 1160,1 mln zł). Pogorszenie wyniku finansowego brutto w stosunku do I półrocza ub. roku odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1890,6 mln zł do 11962,8 mln zł), górnictwie i wydobywaniu (o 462,8 mln zł do 119,2 mln zł), informacji i komunikacji (o 256,8 mln zł do 3297,2 mln zł), obsłudze rynku nieruchomości (o 123,8 mln zł do 838,2 mln zł), zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych (o 56,6 mln zł do 377,9 mln zł), oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 53,0 mln zł do 812,9 mln zł).

Wynik finansowy netto był wyższy niż przed rokiem o 7050,8 mln zł (tj. o 12,9%) i ukształtował się na poziomie 61522,4 mln zł (zysk netto – 74783,1 mln zł, strata netto – 13260,8 mln zł). Wynik finansowy netto najbardziej poprawił się w przetwórstwie przemysłowym (o 4657,5 mln zł do 31190,7 mln zł), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2233,6 mln zł do 7749,6 mln zł), budownictwie (o 1239,1 mln zł do 2381,7 mln zł). Wzrost notowano również w transporcie i gospodarce magazynowej (o 444,7 mln zł do 2330,2 mln zł), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 218,3 mln zł do 1595,6 mln zł) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami (o 167,7 mln zł do 954,1 mln zł). Pogorszenie wyniku finansowego netto odnotowano m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną

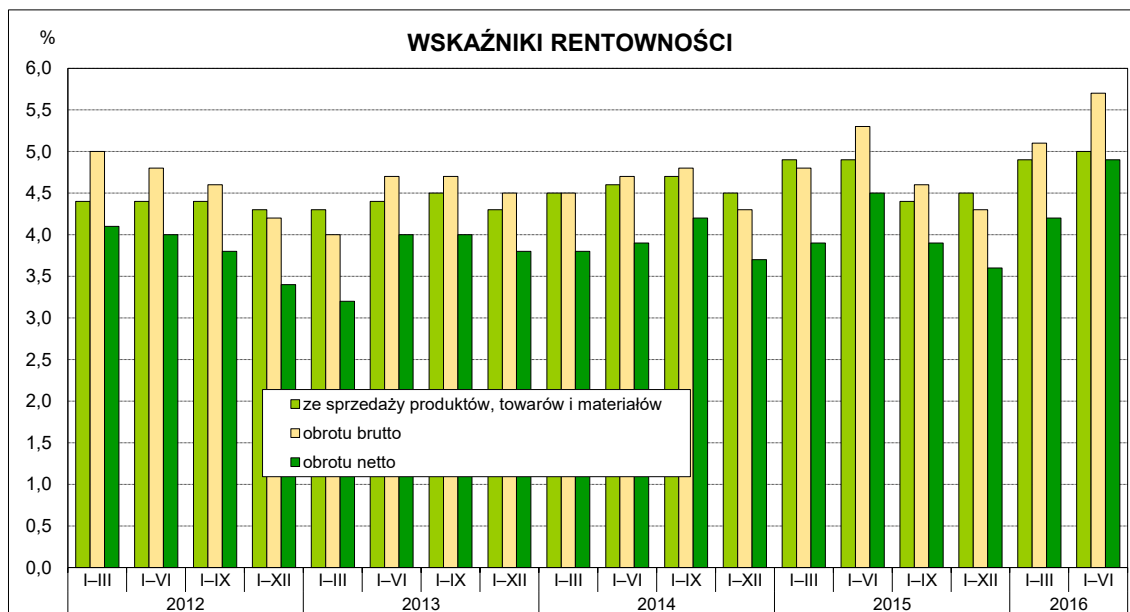
i gorącą wodę (o 1613,0 mln zł do 10609,2 mln zł), informacji i komunikacji (o 147,7 mln zł do 2838,6 mln zł), administrowaniu i działalności wspierającej (o 61,4 mln zł do 638,5 mln zł), obsłudze rynku nieruchomości (o 46,2 mln zł do 725,1 mln zł) oraz w zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych (o 45,8 mln zł do 338,8 mln zł).

Zysk netto wykazało 75,4% badanych przedsiębiorstw (wobec 75,0% przed rokiem), a uzyskane przez nie przychody stanowiły 82,3% przychodów z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw (wobec 83,6% w ub. roku). W przetwórstwie przemysłowym zysk netto osiągnęło 80,6% przedsiębiorstw (wobec 79,2% przed rokiem), a udział uzyskanych przez nie przychodów w przychodach wszystkich podmiotów tej sekcji wyniósł 89,6% (wobec odpowiednio 89,7% rok wcześniej).

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe podmiotów objętych badaniem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2015	I-VI 2016
	w %	
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	94,3
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,9	5,0
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	5,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,5	4,9
Wskaźnik płynności I stopnia	36,2	37,2
Wskaźnik płynności II stopnia	101,1	101,8

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zwiększył się z 4,9% do 5,0%, wskaźnik rentowności obrotu brutto – z 5,3% do 5,7%, a rentowności obrotu netto – z 4,5% do 4,9%. W porównaniu z I półroczem ub. roku w ogólnej liczbie badanych podmiotów zwiększył się udział jednostek rentownych (wykazujących wskaźnik rentowności obrotu netto równy lub większy od zera) z 75,2% do 75,6%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności uległ obniżeniu z 83,6% do 82,3%. Poprawę rentowności obrotu netto odnotowano w budownictwie (z 2,7% do 5,9%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami (z 6,3% do 7,5%), przetwórstwie przemysłowym (z 5,2% do 5,9%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (z 1,5% do 2,1%), transporcie i gospodarce magazynowej (z 3,8% do 4,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (z 6,8% do 7,1%). W górnictwie i wydobywaniu rentowność obrotu netto nie uległa zmianie i ukształtowała się na poziomie minus 0,7%. Największe osłabienie rentowności obrotu netto wystąpiło w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 12,0% do 10,9%), zakwaterowaniu i usługach gastronomicznych (z 7,0% do 5,9%), informacji i komunikacji (z 7,1% do 6,3%), administrowaniu i działalności wspierającej (z 3,8% do 3,2%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (z 7,1% do 6,9%).

Wzrosła wartość wskaźnika płynności finansowej **I stopnia** z 36,2% w I półroczu ub. roku do 37,2% oraz wskaźnika **II stopnia** ze 101,1% do 101,8%. Wskaźnik płynności I stopnia powyżej 20% uzyskało 49,4% badanych przedsiębiorstw (wobec 47,8% w I półroczu ub. roku), a wskaźnik płynności II stopnia w przedziale od 100% do 130% odnotowało 12,2% badanych przedsiębiorstw (wobec 12,4% przed rokiem).

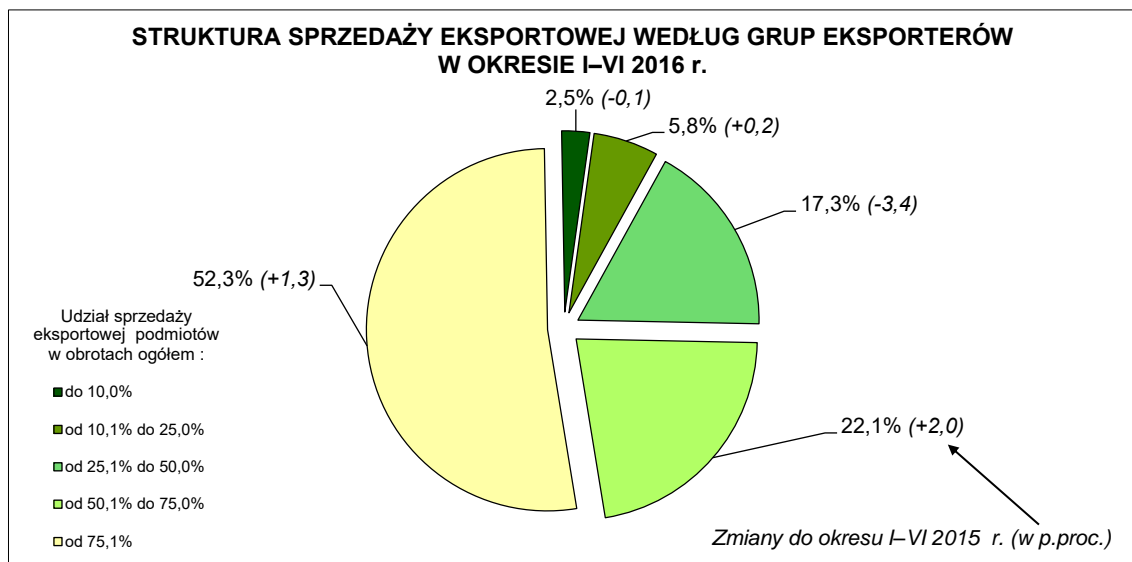
Relacja zobowiązań do należności (z tytułu dostaw i usług) ukształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej (93,5% wobec 92,4%). Wartość zobowiązań z tytułu dostaw i usług wyższą od wartości należności z tego tytułu odnotowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu, handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w zakwaterowaniu i gastronomii.

Poziom i struktura rodzajowa kosztów kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2015		I-VI 2016	
	w mln zł	struktura w %	w mln zł	struktura w %
Koszty ogółem	752149,8	100,0	776273,6	100,0
amortyzacja	42032,6	5,6	44123,6	5,7
zużycie materiałów i energii	347711,5	46,2	349416,7	45,0
w tym energia	20259,5	2,7	20289,4	2,6
usługi obce	164525,5	21,9	172207,7	22,2
podatki i opłaty	41682,4	5,5	43663,1	5,6
wynagrodzenia brutto	108950,7	14,5	116421,9	15,0
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia .	26200,4	3,5	28065,7	3,6
w tym składki z tytułu ubezpieczeń społecznych	19545,7	2,6	21044,0	2,7
pozostałe koszty	21046,6	2,8	22374,9	2,9

Koszty bieżącej działalności poniesione przez badane podmioty ogółem w I półroczu br. były o 3,2% wyższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej kosztów ogółem zwiększył się udział kosztów usług obcych, wynagrodzeń, amortyzacji, podatków i opłat, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń oraz pozostałych kosztów, zmniejszył się natomiast udział kosztów zużycia materiałów oraz kosztów zużycia energii.

Z grupy przedsiębiorstw objętych badaniem 50,5% jednostek wykazało w I półroczu br. sprzedaż na eksport (wobec 50,3% rok wcześniej). Poziom sprzedaży eksportowej był o 7,5% wyższy niż przed rokiem. Udział sprzedaży na eksport w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów zwiększył się z 24,2% do 25,2%. W I półroczu br. 74,3% sprzedaży na eksport przypadało na przedsiębiorstwa, w których stanowiła ona więcej niż 50% obrotu ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – wobec 71,2% rok wcześniej.

W grupie podmiotów eksportujących zwiększył się udział jednostek wykazujących zysk netto – do 80,5% z 79,6% przed rokiem, w tym w przetwórstwie przemysłowym – do 82,5% z 80,6%. Podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe osiągnięte przez eksporterów w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku poprawiły się i były lepsze niż dla badanych przedsiębiorstw ogółem. Wskaźnik płynności finansowej I stopnia był niższy od odnotowanego przez ogół przedsiębiorstw.

Spośród badanych przedsiębiorstw 90,2%, tj. 15435 jednostek prowadziło działalność gospodarczą zarówno w 2015 r., jak i w 2016 r. (wobec 91,5% przed rokiem). Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów tych podmiotów stanowiły 96,5% przychodów netto ze sprzedaży ogółu podmiotów (wobec 97,7% rok wcześniej). Udział tej grupy przedsiębiorstw w zysku i stracie netto ogółu podmiotów objętych badaniem wyniósł odpowiednio 96,3% i 93,4% (wobec 97,1% i 93,4% przed rokiem). Wskaźniki rentowności odnotowane przez tę zbiorowość były korzystniejsze niż przed rokiem.

Wartość **aktywów obrotowych** badanych przedsiębiorstw na koniec czerwca br. wyniosła 846232,2 mln zł i była o 5,7% wyższa niż przed rokiem, w tym wzrosła wartość inwestycji krótkoterminowych (o 9,3%), należności krótkoterminowych (o 5,6%), zapasów (o 3,3%) oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (o 1,1%). W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych zwiększył się udział inwestycji krótkoterminowych (z 24,7% do 25,5%), a obniżył się udział należności krótkoterminowych (z 44,3% do 44,2%), zapasów (z 27,5% do 26,9%) oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,6% do 3,4%). W strukturze zapasów ogółem obniżył się udział produktów gotowych (z 16,9% do 16,1%), a zwiększył się udział towarów (z 36,6% do 37,7%), materiałów (z 29,1% do 29,7%) oraz półproduktów i produktów w toku (z 14,6% do 14,7%).

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi, a ich udział w pokryciu finansowym aktywów stanowił 68,5% (wobec 68,2% przed rokiem).

W porównaniu z I półroczem ub. roku nie odnotowano istotnych zmian w zakresie sprawności działania przedsiębiorstw. Cykl spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług uległ wydłużeniu o 1 dzień i wyniósł 42 dni. Cykle rotacji zapasów oraz należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług nie uległy zmianie i trwały odpowiednio 34 i 45 dni.

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec czerwca br. wyniosły 922630,1 mln zł i były o 6,9% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 37,2% zobowiązań ogółem (wobec 36,8% przed rokiem).

Wartość **zobowiązań krótkoterminowych** badanych przedsiębiorstw ukształtowała się na poziomie 579699,0 mln zł i była o 6,2% wyższa niż na koniec czerwca ub. roku. Wzrosły zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 12,8%, zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 6,1%, zobowiązania z tytułu dostaw i usług – o 5,9%, zobowiązania tytułu kredytów i pożyczek – o 5,3%, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń – o 4,8% oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe – o 9,2%, a zmniejszyły się zobowiązania z tytułu zaliczek otrzymanych na poczet dostaw – o 2,3%. Rozliczenia międzyokresowe wzrosły o 18,7%.

Zobowiązania długoterminowe badanych przedsiębiorstw w końcu czerwca br. wyniosły 342931,1 mln zł i były o 8,0% wyższe niż przed rokiem. Odnotowano wzrost zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – o 8,9%, zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych – o 1,4% oraz pozostałych zobowiązań długoterminowych – o 15,3%.

Wyniki finansowe banków

W I półroczu br. wyniki finansowe sektora bankowego²⁸ były wyższe od osiągniętych w analogicznym okresie ub. roku.

Wynik działalności bankowej był o 9,9% wyższy niż w I półroczu ub. roku i wyniósł 30,6 mld zł. Wynik z tytułu odsetek zwiększył się o 8,6% do 18,5 mld zł, a wynik z tytułu prowizji spadł o 6,0% i ukształtował się na poziomie 6,3 mld zł.

Koszty działania banków zwiększyły się o 13,2% i wyniosły 15,7 mld zł, w tym koszty pracownicze stanowiły 50,2%, tj. 7,9 mld zł (wzrost o 5,5%).

Wybrane pozycje rachunku zysków i strat kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2015	I-VI 2016	
	w mln zł		I-VI 2015=100
Wynik z działalności operacyjnej	9714	10380	106,9
w tym:			
Wynik działalności bankowej	27845	30611	109,9
w tym:			
z tytułu odsetek	17021	18491	108,6
z tytułu prowizji	6660	6263	94,0
Koszty działania banków	13889	15725	113,2
w tym:			
koszty pracownicze	7477	7887	105,5
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	1380	1448	104,9
Rezerwy	361	591	163,7
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	3361	3412	101,5
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	18	303	17-razy więcej
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazanych strat IBNR/Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	178	95	53,4
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	1794	2372	132,2
Wynik finansowy netto	7926	8023	101,2

Wynik z działalności operacyjnej zwiększył się w skali roku o 6,9% do 10,4 mld zł.

Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej wyniósł 2,4 mld zł, tj. o 32,2% więcej niż w I półroczu ub. roku.

Wynik finansowy netto był wyższy niż przed rokiem o 1,2% i ukształtował się na poziomie 8,0 mld zł.

Suma bilansowa sektora bankowego na koniec czerwca br. wyniosła 1658,9 mld zł i była wyższa niż rok wcześniej o 5,4%. Główną pozycją aktywów były kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy), które osiągnęły wartość 1166,0 mld zł (wzrost o 4,4%).

²⁸ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego.

Wybrane pozycje bilansu (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2015	VI 2016	
	w mln zł		VI 2015= =100
Suma bilansowa	1574113	1658914	105,4
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	57036	42777	75,0
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnośnym do rachunku zysków i strat)	16616	16709	100,6
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	236320	279010	118,1
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	1116811	1165987	104,4
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	30188	42075	139,4
Aktywa finansowe zabezpieczające	3183	3629	114,0
Zobowiązania ogółem	1407877	1480102	105,1
W tym zobowiązania finansowe (łącznie z zobowiązaniami wobec banków centralnych)	1371247	1441136	105,1
Kapitały	166236	178813	107,6
w tym:			
Kapitał podstawowy	28213	29670	105,2
Kapitał zapasowy	82165	87590	106,6
Kapitały rezerwowe	32532	35398	108,8

Zobowiązania ogółem na koniec czerwca br. wyniosły 1480,1 mld zł (o 5,1% więcej niż rok wcześniej), w tym zobowiązania finansowe (łącznie z zobowiązaniami wobec banków centralnych) osiągnęły wartość 1441,1 mld zł (wzrost o 5,1%).

Kapitały własne banków na koniec I półrocza br. wyniosły 178,8 mld zł, tj. o 7,6% więcej niż rok wcześniej.

Wartość kredytów udzielonych przez banki sektorowi niefinansowemu na koniec czerwca br. wyniosła 990,6 mld zł (wzrost o 5,5% w skali roku), w tym kredyty dla przedsiębiorstw stanowiły 340,0 mld zł (wzrost o 7,4%). Kredyty dla gospodarstw domowych osiągnęły wartość 644,5 mld zł (o 4,5% więcej niż rok wcześniej).

Wartość depozytów sektora niefinansowego złożonych w bankach ukształtowała się w końcu czerwca br. na poziomie 963,3 mld zł i była o 11,0% większa niż rok wcześniej. Osoby prywatne zgromadziły depozyty o wartości 645,8 mld zł, tj. o 11,4% większej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Zadłużenie instytucji rządowych i samorządowych w bankach zwiększyło się o 3,2% w porównaniu ze stanem w końcu czerwca ub. roku i wyniosło 95,1 mld zł. **Wartość depozytów** tych instytucji ukształtowała się na poziomie 80,8 mld zł, co oznacza wzrost w skali roku o 21,0%.

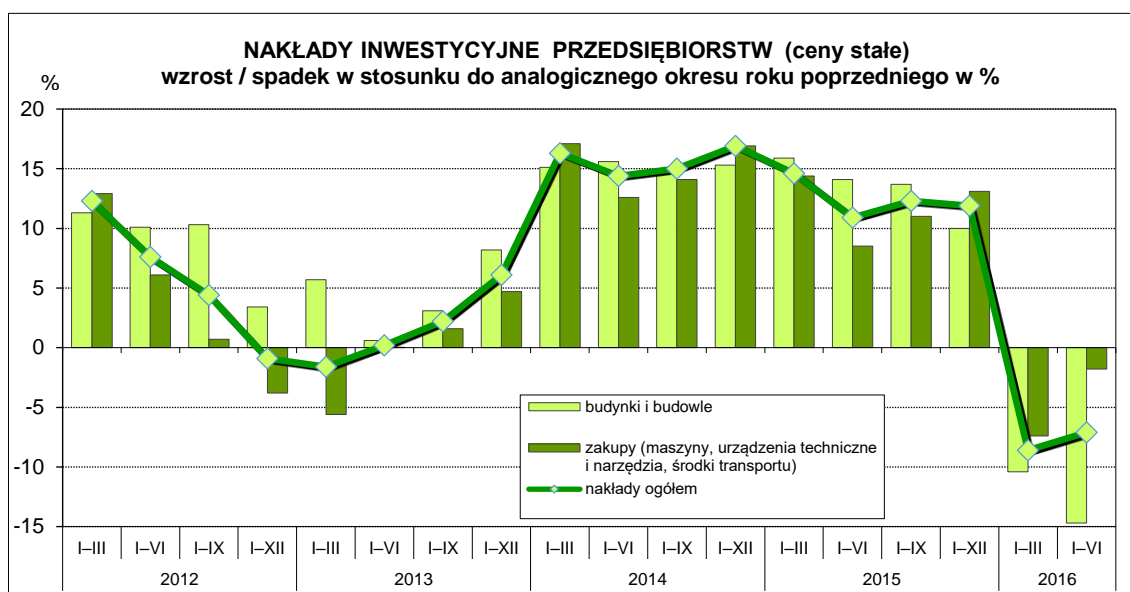
Kredyty i depozyty sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2015	VI 2016	
	w mln zł		VI 2015= =100
Kredyty ogółem	1031131	1085701	105,3
Sektor niefinansowy	938989	990618	105,5
w tym:			
przedsiębiorstwa	316458	339952	107,4
MŚP ^a	182210	192829	105,8
duże przedsiębiorstwa	134247	147123	109,6
gospodarstwa domowe	616836	644524	104,5
w tym:			
mieszkaniowe	376151	389641	103,6
konsumpcyjne dla osób prywatnych	121323	131611	108,5
Instytucje rządowe i samorządowe	92142	95084	103,2
Depozyty ogółem	934876	1044135	111,7
Sektor niefinansowy	868074	963307	111,0
w tym osoby prywatne	579498	645779	111,4
Instytucje rządowe i samorządowe	66802	80828	121,0

^a Sektor MŚP tworzą tu jednostki o liczbie pracujących mniejszej niż 250 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, o liczbie pracujących powyżej 9 osób, lecz mniejszej niż 250 osób (stan pracujących na koniec ostatniego zakończonego roku obrotowego).

Nakłady inwestycyjne

W I półroczu br. badane przedsiębiorstwa niefinansowe poniosły mniejsze nakłady niż przed rokiem; spadek nakładów był nieco wolniejszy od obserwowanego w I kwartale br. Znacznie obniżyły się nakłady na budynki i budowle, a w niewielkim stopniu – na zakupy. Liczba nowo rozpoczętych inwestycji była wyższa niż przed rokiem, podobnie jak ich wartość kosztorysowa. Wzrosły, ale w tempie wolniejszym niż przed rokiem, nakłady podmiotów z kapitałem zagranicznym.

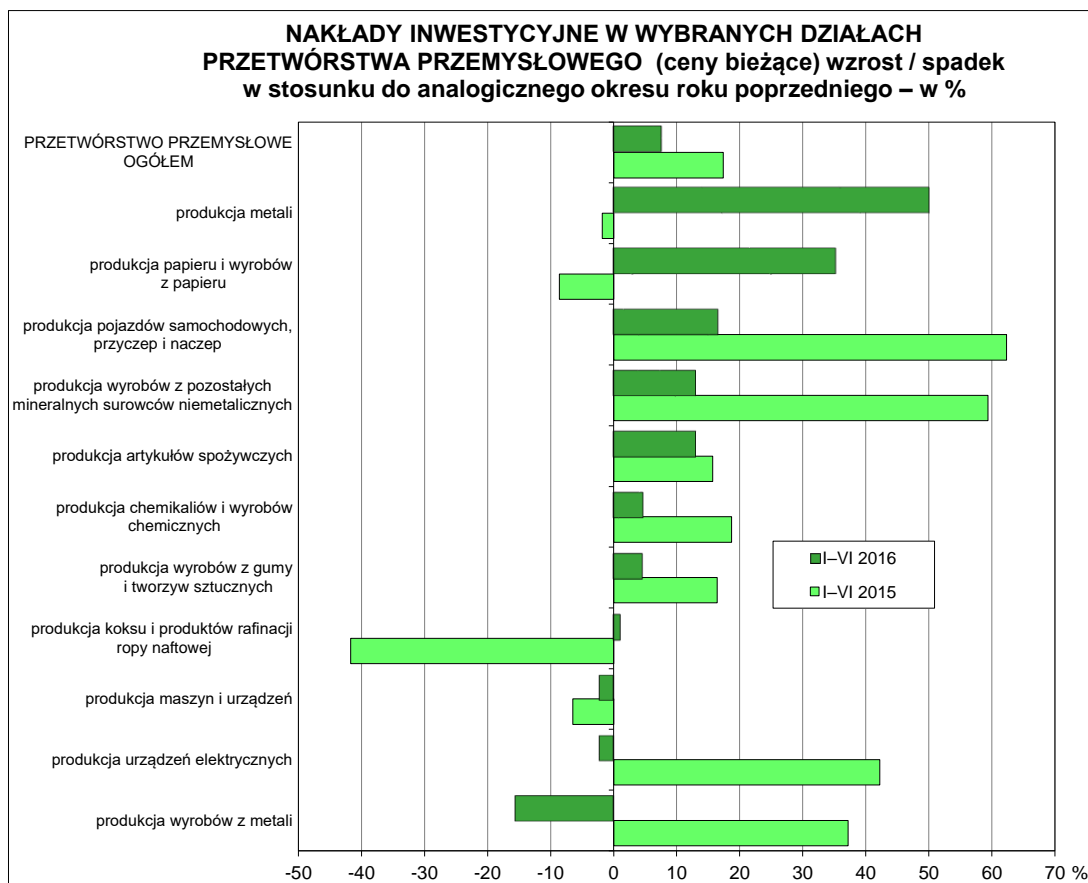
W I półroczu br. **nakłady ogółem** badanych przedsiębiorstw²⁹ wyniosły 49,4 mld zł i były (w cenach stałych) o 7,1% niższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 10,9%), podczas gdy w I kwartale br. obserwowano spadek o 8,9%. Nakłady na budynki i budowle zmniejszyły się o 14,7%, natomiast na zakupy³⁰ o 1,8%. Udział zakupów w nakładach ogółem wzrósł do 63,7% z 59,6% przed rokiem. Nakłady realizowało 79,2% badanych podmiotów, wobec 80,0% w analogicznym okresie ub. roku.

Spadek nakładów (w cenach bieżących) wystąpił w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 50,2% wobec wzrostu przed rokiem o 23,9%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 37,6% wobec spadku o 7,6%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 18,9% wobec wzrostu o 4,9%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 18,0% wobec wzrostu o 14,2%), w budownictwie (o 10,3% wobec wzrostu o 17,4%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 9,8% wobec wzrostu o 39,9%). Wzrost nakładów odnotowano natomiast

²⁹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

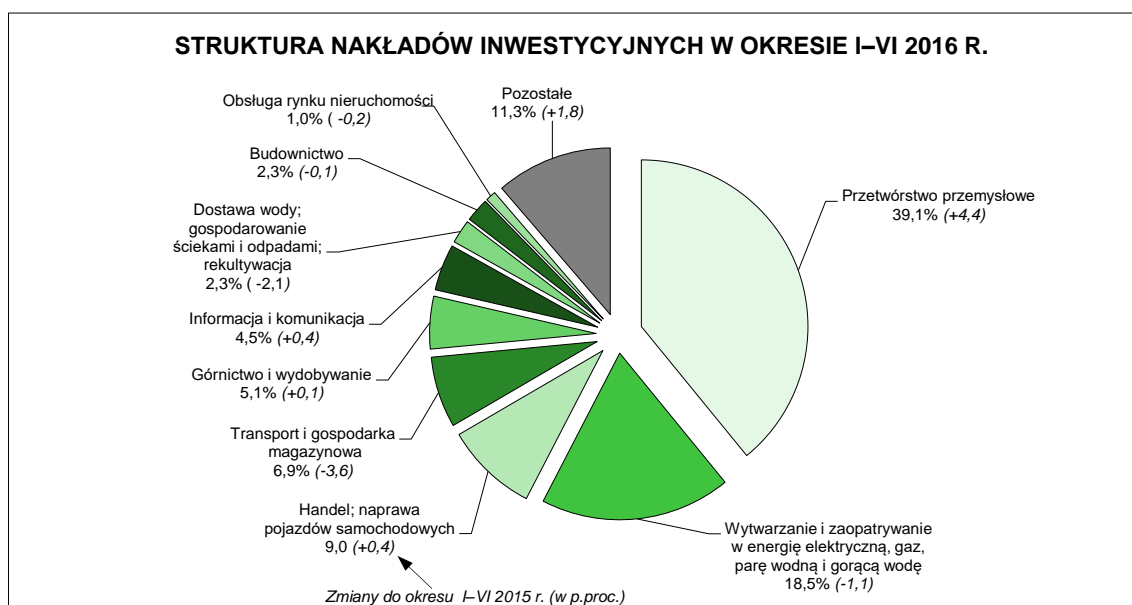
³⁰ Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

w administrowaniu i działalności wspierającej (o 29,9% wobec wzrostu przed rokiem o 17,8%), przetwórstwie przemysłowym (o 7,6% wobec wzrostu o 17,4%), informacji i komunikacji (o 3,2% wobec wzrostu o 6,6%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,2% wobec spadku o 8,2%).

Spśród działów przetwórstwa przemysłowego o największym udziale w nakładach inwestycyjnych ogółem, najbardziej zwiększyły się nakłady w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 16,5% wobec wzrostu przed rokiem o 62,3%), artykułów spożywczych (o 13,0% wobec wzrostu o 15,7%). Największy spadek nakładów wystąpił natomiast w produkcji metalowych wyrobów gotowych (o 15,5% wobec wzrostu o 37,2%) oraz mebli (o 18,0% wobec wzrostu o 26,7%).

W strukturze nakładów ogółem według sekcji w okresie styczeń–czerwiec br. obniżył się w skali roku udział wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 19,6% do 18,5%), dostawy wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (z 4,4% do 2,3%), transportu i gospodarki magazynowej (z 10,5% do 6,9%). Zwiększył się natomiast udział nakładów poniesionych m.in. przez jednostki przetwórstwa przemysłowego (z 34,7% do 39,1%), administrowania i działalności wspierającej (z 6,5% do 8,8%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (z 8,6% do 9,0%), informacji i komunikacji (z 4,1% do 4,5%).

W badanych przedsiębiorstwach wg klas wielkości spadek nakładów odnotowano w jednostkach o liczbie pracujących od 50 do 249 osób – o 8,1% oraz w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 1000 osób – o 5,3%, natomiast wzrost nakładów odnotowano w podmiotach o liczbie pracujących od 250 do 1000 osób – o 0,3%.

Struktura inwestowania według wybranych sekcji i klas wielkości przedsiębiorstw w I półroczu br. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących					
	50-249 osób		250-1000 osób		powyżej 1000 osób	
	jednostki inwestujące	nakłady ogółem	jednostki inwestujące	nakłady ogółem	jednostki inwestujące	nakłady ogółem
w % ogółem w danej sekcji						
Ogółem	77,1	22,8	19,0	26,7	3,9	50,5
Górnictwo i wydobywanie.....	64,3	8,6	24,1	4,9	11,6	86,5
Przetwórstwo przemysłowe.....	73,7	21,7	22,1	35,3	4,2	43,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	75,4	3,4	15,6	7,1	9,0	89,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja..	86,6	48,2	12,4	37,5	1,0	14,3
Budownictwo.....	86,7	78,3	11,8	12,5	1,5	9,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	83,4	31,9	14,0	24,9	2,6	43,2
Transport i gospodarka magazynowa .	73,2	21,1	20,6	22,4	6,2	56,5
Zakwaterowanie i gastronomia.....	79,9	37,4	17,8	12,9	2,3	49,7
Informacja i komunikacja	72,5	10,6	20,3	13,2	7,2	76,2
Obsługa rynku nieruchomości	91,5	78,5	8,3	16,0	0,2	5,6

W okresie sześciu miesięcy br. **rozpoczęto** 106,3 tys. **inwestycji**, tj. o 12,1% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu o 6,2% w analogicznym okresie ub. roku). Około 52% rozpoczętych inwestycji stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej. Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych** wyniosła 27,4 mld zł i była o 13,2% wyższa niż w I półroczu ub. roku (kiedy notowano wzrost o 10,3%). Na modernizację istniejących środków trwałych przypadało 29,1% wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych (wobec 39,1% w I półroczu ub. roku). Wzrosła wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych m.in. w informacji i komunikacji (o 225,4% wobec wzrostu przed rokiem o 32,1%), obsłudze rynku nieruchomości (o 69,8% wobec wzrostu o 31,6%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 35,4% wobec spadku o 21,8%). Zmniejszyła się wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 35,3% wobec wzrostu o 58,8%), budownictwie (o 22,3% wobec wzrostu o 46,0%), przetwórstwie przemysłowym (o 2,9% wobec wzrostu o 54,8%).

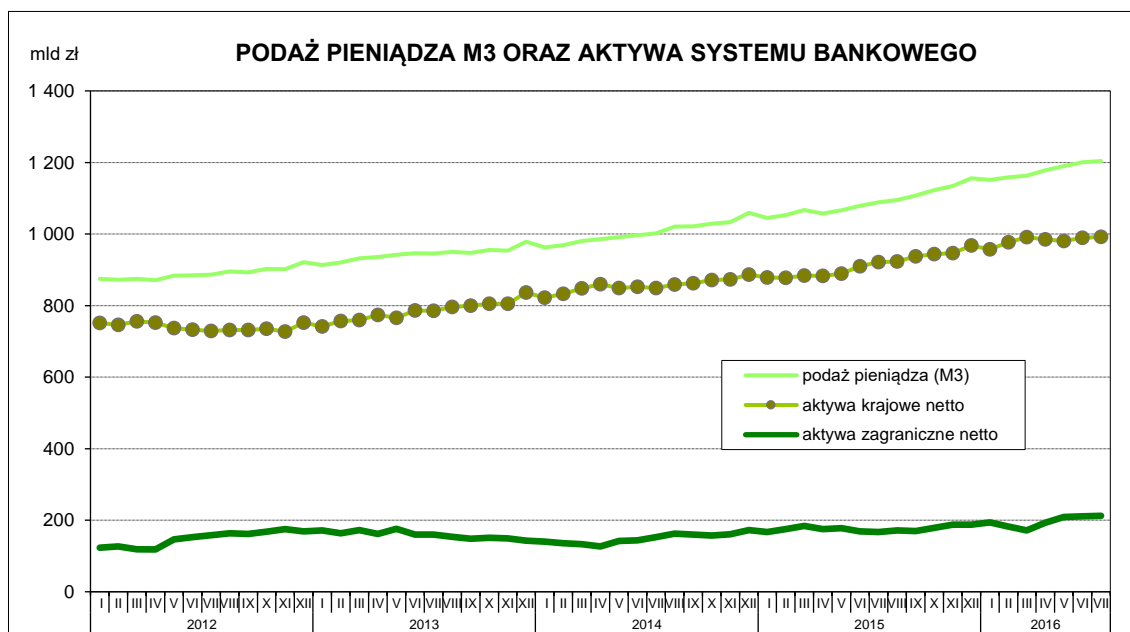
Podmioty z kapitałem zagranicznym³¹ poniosły 40,1% ogólnej wartości nakładów zrealizowanych przez przedsiębiorstwa ogółem (wobec 34,6% w analogicznym okresie ub. roku). Nakłady tej grupy podmiotów (w cenach stałych) były o 7,6% wyższe w skali roku (wobec wzrostu 15,0% przed rokiem). Jednostki przetwórstwa przemysłowego zrealizowały 49,8% nakładów ogółem tej grupy podmiotów (wzrost nakładów w cenach bieżących o 18,8%), administrowania i działalności wspierającej – 18,9% (wzrost nakładów o 30,6%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 11,0% (wzrost nakładów o 2,4%), informacji i komunikacji – 8,7% (wzrost nakładów o 7,8%) oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 3,7% (spadek nakładów o 32,3%).

W strukturze nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego z kapitałem zagranicznym największy był udział podmiotów zajmujących się produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – 26,1% (wzrost nakładów w cenach bieżących o 18,3%). Znaczną część nakładów zrealizowały jednostki produkujące artykuły spożywcze – 10,3% (wzrost nakładów o 22,7%), a nieco mniejszą (w granicach 5%-7%) wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, papier i wyroby z papieru, chemikalia i wyroby chemiczne oraz urządzenia elektryczne.

³¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych z kapitałem zagranicznym powyżej 1 mln USD (z wyjątkiem instytucji kredytowych i ubezpieczeniowych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.

Pieniądz

Podaż pieniądza M3³² na koniec lipca br. wyniosła 1204,0 mld zł, tj. była o 4,2% wyższa niż w końcu ub. roku i o 0,3% większa niż przed miesiącem.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016			
	VII	XII	VI	VII		
	mln zł					VI 2016= =100
Podaż pieniądza (M3)	1087321,9	1155401,0	1200886,0	1204040,5	100,3	104,2
pieniądz gotówkowy w obiegu	141590,6	149686,4	163175,7	165631,0	101,5	110,7
depozyty i inne zobowiązania	932483,9	995980,8	1028857,8	1029058,4	100,0	103,3
pozostałe składniki M3	13247,4	9733,8	8852,5	9351,1	105,6	96,1
Aktywa zagraniczne netto	168176,0	187468,5	215055,6	212280,7	98,7	113,2
Aktywa krajowe netto	919145,9	967932,6	985830,4	991759,8	100,6	102,5
należności	1052121,3	1076439,4	1102113,8	1102462,0	100,0	102,4
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	163322,4	201338,0	224622,5	224247,3	99,8	111,4
saldo pozostałych pozycji netto.....	-296297,8	-309844,8	-340905,9	-334949,4	x	x

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) na koniec lipca br. wyniosły 165,6 mld zł i wzrosły o 10,7% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do końca czerwca br. zwiększyły się o 1,5%.

³² Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego – statystyka monetarna i finansowa.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza (M3), w końcu lipca br. wyniosły 1029,1 mld zł, (tj. o 3,3% więcej niż na koniec ub. roku, a w stosunku do poprzedniego miesiąca utrzymały się na niezmiennym poziomie). Największy udział w tej pozycji (66,0%) miały depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych, które zwiększyły się w stosunku do końca ub. roku o 5,2%. Depozyty przedsiębiorstw zmniejszyły się w tym okresie o 3,5%.

Pozostałe składniki M3 na koniec lipca br. wyniosły 9,4 mld zł. Wartość tej pozycji w porównaniu ze stanem na koniec ub. roku spadła o 3,9%, a w stosunku do końca czerwca br. wzrosła o 5,6%.

Kolejnym czynnikiem kształtującym stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które na koniec lipca br. wyniosły 212,3 mld zł. Ich wartość wzrosła w porównaniu z końcem ub. roku o 13,2%, a w stosunku do czerwca br. zmniejszyła się o 1,3%.

Aktywa krajowe netto na koniec lipca br. ukształtowały się na poziomie 991,8 mld zł, tj. wyższym niż w końcu ub. roku – o 2,5% i w porównaniu z końcem czerwca br. – o 0,6%.

Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, w końcu lipca br. wyniosły 1102,5 mld zł, (tj. wzrosły o 2,4% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do poprzedniego miesiąca nie zmieniły się). Największy udział w tej pozycji (59,2%) miały należności od gospodarstw domowych, które wzrosły w stosunku do końca ub. roku o 3,2%. Należności od przedsiębiorstw zwiększyły się w tym okresie o 4,1%.

Główne komponenty podaży pieniądza i aktywów krajowych netto (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2016		
	mln zł	VI 2016=100	XII 2015=100
Depozyty i inne zobowiązania	1029058,4	100,0	103,3
Gospodarstwa domowe	679436,8	100,4	105,2
Niemonetarne instytucje finansowe	48874,3	98,5	95,4
Przedsiębiorstwa	240697,4	99,0	96,5
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	21865,4	103,1	111,9
Instytucje samorządowe	33964,4	99,7	138,6
Fundusze ubezpieczeń społecznych	4220,1	109,7	78,8
Należności	1102462,0	100,0	102,4
Gospodarstwa domowe	653034,4	100,0	103,2
Niemonetarne instytucje finansowe	55461,0	96,7	91,4
Przedsiębiorstwa	337277,9	100,6	104,1
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	6192,8	100,2	102,0
Instytucje samorządowe	50495,8	99,8	95,2
Fundusze ubezpieczeń społecznych	0,2	100,0	100,0

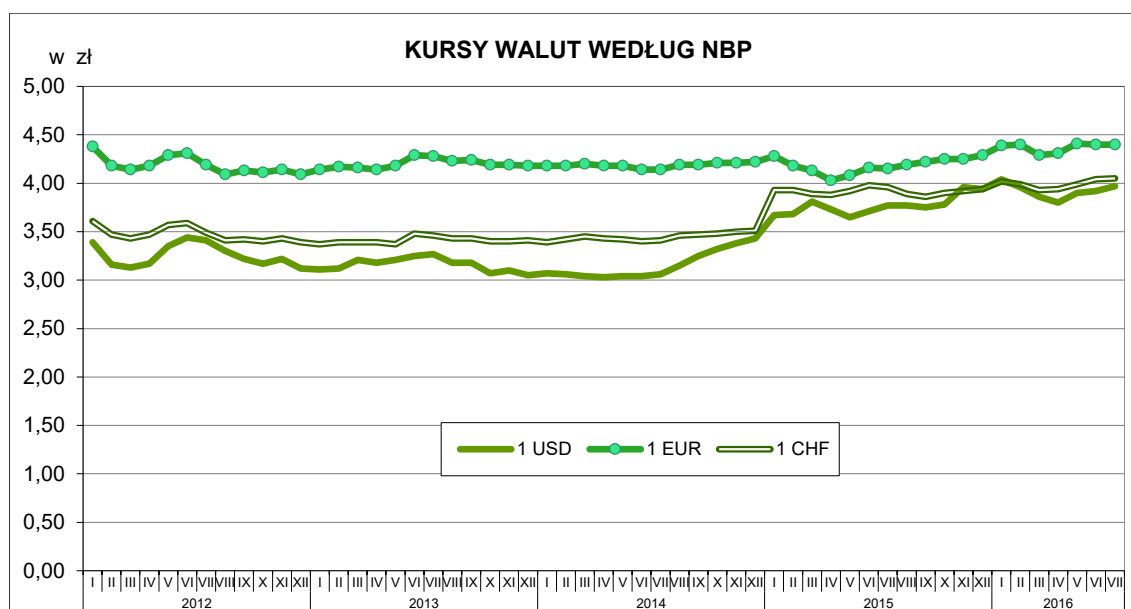
Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego na koniec lipca br. wyniosło 224,2 mld zł. Zadłużenie to wzrosło o 11,4% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do czerwca br. zmniejszyło się o 0,2%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto**, w kwocie 334,9 mld zł, które pogłębiło się w relacji do stanu na koniec ub. roku o 25,1 mld zł, a w stosunku do końca czerwca br. poprawiło się o 6,0 mld zł.

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego od 5 marca ub. roku utrzymują się na niezmiennym poziomie: stopa lombardowa – 2,50%, stopa redyskonta weksli – 1,75%, stopa referencyjna – 1,50%, stopa depozytowa – 0,50%.

Średnie miesięczne kursy walut w Narodowym Banku Polskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016				
	VII	XII	VI	VII			
	w zł				zmiana % w stosunku do		
				VII 2015	XII 2015	VI 2016	
100 EUR	415,40	429,05	440,19	439,66	5,8	2,5	-0,1
100 USD	377,34	394,17	392,00	397,07	5,2	0,7	1,3
100 CHF	396,27	396,23	403,74	404,65	2,1	2,1	0,2

Średni miesięczny kurs **euro** w lipcu br. był nieznacznie niższy niż w czerwcu br. i o 5,8% wyższy niż przed rokiem. Kurs **dolara amerykańskiego** wzrósł w porównaniu z poprzednim miesiącem – o 1,3% oraz w skali roku – o 5,2%. Kurs **franka szwajcarskiego** był wyższy niż w czerwcu br. – o 0,2% i w lipcu ub. roku – o 2,1%.

Budżet państwa

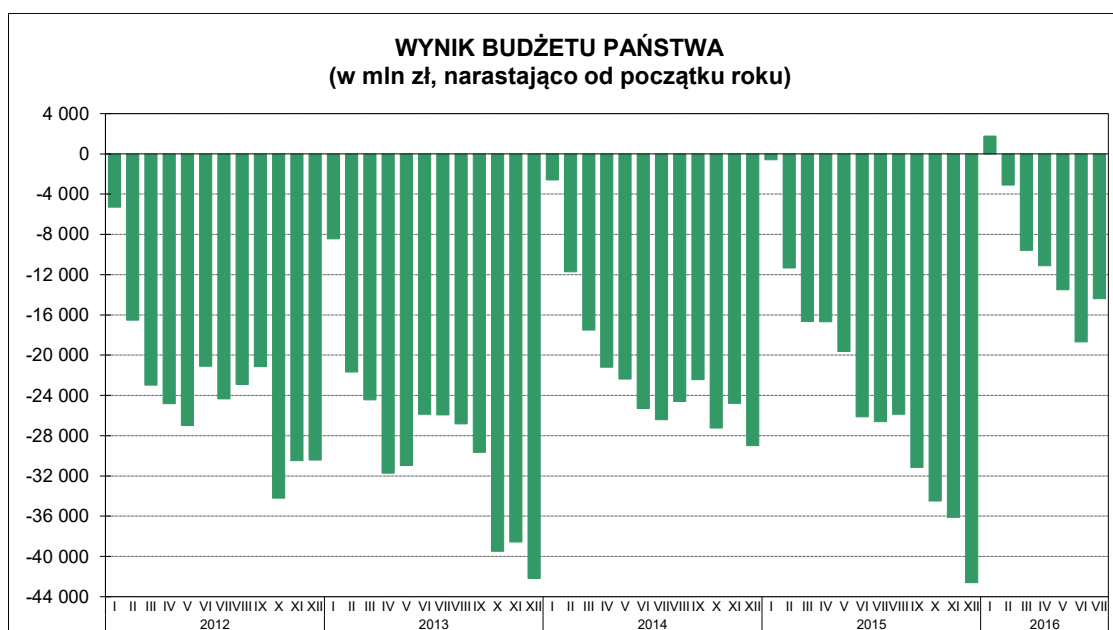
W okresie styczeń–lipiec br. **dochody** budżetu państwa³³ wyniosły 188565,4 mln zł (tj. 60,1% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2016 r.), a **wydatki** 202952,9 mln zł (odpowiednio 55,1%). **Deficyt** ukształtował się na poziomie 14387,5 mln zł, co stanowiło 26,3% planu.

Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2016 r.	I–VII 2016			
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura	I–VII 2015= =100
Dochody ogółem	313808,5	188565,4	60,1	100,0	115,3
Dochody podatkowe	276140,0	157586,5	57,1	83,6	107,0
w tym:					
podatki pośrednie	194149,0	113486,5	58,5	60,2	106,3
w tym podatek akcyzowy	64083,0	36631,6	57,2	19,4	104,1
podatek dochodowy od osób prawnych	26067,0	15753,8	60,4	8,4	101,3
podatek dochodowy od osób fizycznych	46894,0	25900,2	55,2	13,7	108,1
podatek od niektórych instytucji finansowych.....	5500,0	1750,0	31,8	0,9	x
Dochody niepodatkowe	35931,0	30580,4	85,1	16,2	195,0
w tym wpływy z cła	3034,0	1776,3	58,5	0,9	110,9
Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł					
niepodlegające zwrotowi	1737,6	398,5	22,9	0,2	78,1
Wspólna Polityka Rolna.....	48,8	6,4	13,1	0,0	7,5
fundusze strukturalne i inne	1688,8	392,1	23,2	0,2	92,2
Wydatki ogółem	368548,5	202952,9	55,1	100,0	106,8
w tym:					
Obsługa długu Skarbu Państwa	31800,0	19802,5	62,3	9,8	113,0
Rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu środków własnych	19243,6	10159,8	52,8	5,0	86,6
Dotacje dla:					
Funduszu Emerytalno-Rentowego	17780,2	9065,3	51,0	4,5	96,0
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	44847,8	26779,4	59,7	13,2	111,3
Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	53043,0	35337,4	66,6	17,4	103,1
Deficyt (-) / Nadwyżka (+)	-54740,0	-14387,5	26,3	x	x
Finansowanie deficytu ^a					
źródła krajowe	41759,3	32667,9	78,2	x	x
źródła zagraniczne	22221,1	-11463,5	x	x	x

^a Obejmuje finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

³³ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–lipiec 2016 r.”

Dochody zrealizowane w okresie styczeń–lipiec br. były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o 15,3%. Wpływy z **podatków pośrednich** wyniosły 113486,5 mln zł, w tym z podatku akcyzowego 36631,6 mln zł. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio: 60,2% i 19,4%.

Wpływy z **podatku dochodowego** od osób prawnych ukształtowały się na poziomie 15753,8 mln zł, a od osób fizycznych – 25900,2 mln zł. Ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 8,4% i 13,7%. Wykonanie dochodów budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi stanowiło 22,9% planu.

Wydatki poniesione w okresie styczeń–lipiec br. były o 6,8% większe niż przed rokiem. Wypłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 35337,4 mln zł, tj. wzrosły o 3,1% i stanowiły 17,4% wydatków ogółem. Wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa stanowiły 9,8% wydatków ogółem. Wypłacone w okresie styczeń–lipiec br. dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 9065,3 mln zł (tj. 4,5% wydatków ogółem), a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 26779,4 mln zł (odpowiednio 13,2%).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VI 2016			
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	struktura	I-VI 2015=100
		w %		
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych	30077,5	43,8	100,0	105,2
w tym:				
Transport i łączność	1069,9	34,9	3,6	106,3
Nauka	214,9	38,5	0,7	96,5
Oświata i wychowanie	782,3	49,0	2,6	99,9
Szkolnictwo wyższe	15,4	31,1	0,1	94,6
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	100,9	40,8	0,3	99,6
Ochrona zdrowia	1029,4	40,2	3,4	103,8
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	149,2	48,4	0,5	99,2
Administracja publiczna	5278,5	47,4	17,5	102,6
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	914,8	46,6	3,0	101,9
Wymiar sprawiedliwości	5205,1	48,7	17,3	103,4
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	5636,5	51,5	18,7	106,6
Obrona narodowa	6647,0	40,4	22,1	106,4

W okresie styczeń–czerwiec br. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 5,2% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków budżetu państwa wyniósł 17,7% (wobec 17,5% w analogicznym okresie ub. roku).

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

		Wyszczególnienie											
		a - 2015						b - 2016					
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób		a	5573	5576	5575	5577	5578	5583	5588	5593	5608	5617	5626
		b	5703	5727	5730	5734	5753	5762					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób		a	1919	1861	1782	1702	1622	1586	1564	1539	1517	1531	1563
		b	1648	1601	1522	1457	1393	1362					
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %		a	11,9	11,5	11,1	10,7	10,2	10,0	9,9	9,7	9,6	9,6	9,8
		b	10,3	10,0	9,5	9,1	8,8	8,6					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :													
w złotych		a	3942,78	4214,14	4123,26	4002,16	4039,70	4095,26	4024,95	4059,19	4110,77	4164,01	4515,28
		b	4101,36	4351,45	4313,57	4166,28	4252,19	4291,85					
poprzedni miesiąc=100		a	90,0	101,0	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
		b	90,8	100,9	99,1	96,6	102,1	100,9					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a	103,6	103,2	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
		b	104,0	103,9	104,6	104,1	105,3	104,8					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ - analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a	105,2	105,0	104,9	104,1	103,4	104,1	104,1	105,2	104,2	104,7	103,8
		b	104,9	104,8	105,9	105,2	106,1	105,9					
Przeciętne miesięczne emerytura i renta realna brutto: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych													
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a	104,5	104,6	103,3	103,1	102,8	103,1	103,4	103,3	103,3	103,4	103,4
		b	103,8	103,7	102,4	102,3	102,2	102,2					
rolników indywidualnych													
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a	102,9	103,2	104,4	105,5	104,3	103,6	103,1	103,3	103,0	102,8	102,7
		b	103,1	103,1	100,6	99,3	100,0	100,7					
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:													
poprzedni miesiąc=100		a	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
		b	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,2	99,3	99,4	99,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
		b	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,1	99,6	99,5
grudzień poprzedniego roku=100		a	99,8	99,6	100,3	100,3	100,3	100,2	99,9	99,6	99,7	99,6	99,5
		b	99,5	99,4	99,8	99,9	100,1	99,8					
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:													
poprzedni miesiąc=100		a	99,9	99,9	99,6	100,4	100,6	99,6	99,3	99,9	100,1	100,0	99,8
		b	99,5	99,6	99,7	100,3	101,2	100,2	99,9	99,2	99,7	98,2	99,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a	97,2	97,2	97,5	97,3	97,9	98,6	98,2	97,2	97,7	98,2	99,2
		b	98,8	98,5	98,1	98,8	99,6	99,2	99,6				
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:													
poprzedni miesiąc=100		a	99,9	100,0	100,0	99,9	100,0	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
		b	99,9	99,9	100,0	100,0	100,1	100,1	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a	99,5	99,6	99,7	99,7	99,6	99,6	99,4	99,4	99,3	99,3	99,1
		b	99,3	99,2	99,2	99,3	99,5	99,6	99,4	99,4	99,3	99,3	99,1

1 Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

		Wyszczególnienie											
		a - 2015											
		b - 2016											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	96,8	101,4	113,4	92,0	98,6	104,6	98,7	92,9	115,1	101,9	97,4	96,4
	b	91,9	106,9	107,0	96,9	96,1	107,4	89,9					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		101,6	105,0	108,8	102,4	102,8	107,4	103,8	105,3	104,0	102,4	107,8	106,7
	b	101,3	106,8	100,7	106,0	103,2	106,0	96,6					
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	34,8	116,7	128,2	108,7	106,4	112,5	103,4	99,2	111,6	104,2	96,6	127,7
	b	31,9	114,3	120,6	109,9	107,8	113,4	96,6					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		101,3	99,7	102,9	108,5	101,3	97,5	99,9	104,8	97,5	94,8	101,2	99,6
	b	91,4	89,5	84,2	85,1	86,3	87,0	81,2					
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)		11748	21241	31703	42138	52548	63966	76852	88067	101331	116296	130032	147711
	b	12776	25059	37442	49858	61117	73653	85848					
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):													
	poprzedni miesiąc=100	78,0	98,4	117,1	97,4	100,5	101,0	102,2	98,2	99,9	104,7	94,1	122,0
	b	75,1	101,3	113,6	99,7	99,3	103,1	100,2					
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		103,6	102,4	106,6	101,5	104,7	106,6	103,5	102,0	102,9	103,6	105,7	107,0
	b	103,2	106,2	103,0	105,5	104,3	106,5	104,4					
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)		-586,9	-11324,0	-16660,1	-16693,1	-19631,1	-26139,8	-26591,6	-25860,4	-31136,1	-34487,9	-36128,7	-42606,7
	b	1759,9	-3098,3	-9587,2	-11125,5	-13482,5	-18683,8	-14387,5					
Średnie kursy walut w zł – NBP:													
	100 dolarów amerykańskich	367,39	367,66	381,38	373,47	365,20	371,03	377,34	376,85	375,13	378,07	395,71	394,17
	b	403,97	395,65	386,44	379,85	389,91	392,00	397,07					
100 euro		427,97	417,76	412,78	402,91	407,83	415,97	415,40	419,36	421,69	424,60	425,03	429,05
	b	439,35	439,60	429,34	430,68	440,76	440,19	439,66					
100 franków szwajcarskich		392,73	393,22	389,12	388,12	392,11	398,17	396,27	389,29	386,05	390,37	392,36	396,23
	b	401,76	398,95	393,11	393,89	398,74	403,74	404,65					
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:													
	eksport	59078,5	59866,7	66087,0	60697,3	60056,4	63477,6	61858,2	56006,2	67099,8	69393,8	66998,7	60215,6
	b	59818,1	65372,1	68157,7	67616,1	64470,6	67446,7						
import		57030,8	57402,1	64269,2	61125,9	57414,1	62907,7	63813,0	56835,9	66435,3	67425,7	66370,0	59943,6
	b	57164,2	63170,5	65665,4	63970,9	60687,6	64026,5						
saldo		2047,7	2464,6	1817,8	-428,6	2642,3	569,9	-1954,8	-829,7	664,5	1968,1	628,7	272,0
	b	2653,9	2201,6	2492,3	3645,2	3783,0	3420,2						

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2010 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Za 2016 r. - dane wstępne.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^d		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych		Produkcja przemysłowa ^b			Produkcja w budownictwie ^b					
	2015	2016 ^c		I-V 2016	saldo	VI 2015	2016		VII 2015	VI 2015	2016		VI 2015	2016			
		I kw.	II kw.				V	VI			V	VI		V	VI		
	zmiana w % w skali roku																
w mld euro																	
UE-28	2,0	1,8	1,8	.	.	9,5	8,6	8,6	0,2	0,1	0,2	2,9	0,8	0,5	1,0	-0,5	-0,6
Strefa euro - 19	1,7	1,6	1,6	.	.	11,0	10,1	10,1	0,2	0,1	0,2	2,5	0,3	0,4	-1,4	-0,4	0,6
Austria	1,0	1,6	1,3	1,0	0,8	5,7	6,1	6,2	1,1	0,6	0,6	-0,2	1,8	.	-3,6	0,6	.
Belgia	1,4	1,4	1,4	-1,9	-4,4	8,5	8,4	8,5	0,9	1,8	2,0	-4,5	1,6	.	-1,2	-1,7	.
Bułgaria	3,0	2,9	3,0	-3,5	-7,0	9,7	7,3	7,2	-1,0	-1,9	-1,1	5,9	-3,4	3,9	9,4	-8,2	-13,0
Chorwacja	1,6	2,3	.	5,8	5,7	16,2	13,3	13,2	-0,2	-1,2	-1,1	1,6	1,7	4,1	-1,2 ^d	3,4 ^e	.
Cypr	1,6	2,7	2,7	-22,1	23,0	15,1	11,9	11,7	-2,4	-2,0	-0,4	0,0	3,1	.	-17,6 ^d	7,6 ^e	.
Czechy	4,5	3,0	.	7,8	5,0	5,0	4,0	4,1	0,5	-0,1	0,5	5,9	1,0	3,9	9,7	-8,4	-12,8
Dania	1,0	0,3	.	-4,0	-1,8	6,2	6,0	6,0	0,5	0,1	0,1	10,5	4,4	-1,9	15,1	10,0	.
Estonia	1,1	1,8	0,5	0,4	4,5	6,2	6,7	.	0,1	0,4	0,8	-2,3	-2,0	-4,6	-3,2 ^d	3,4 ^e	.
Finlandia	0,2	1,5	1,3	-7,2	-1,6	9,4	9,0	9,0	-0,1	0,3	0,5	1,4	1,9	4,3	7,7	7,7	.
Francja	1,3	1,3	1,4	0,6	1,1	10,5	9,9	9,9	0,2	0,3	0,4	2,6	0,7	-1,4	-5,6	-2,9	-1,5
Grecja	-0,2	-0,8	-0,7	-8,3	-3,2	24,9	23,5	.	-1,3	0,2	0,2	-4,2	3,4	7,6	47,1 ^d	-9,3 ^e	.
Hiszpania	3,2	3,4	3,2	2,3	-0,6	22,3	20,1	19,9	0,0	-0,9	-0,7	4,7	1,1	0,3	-2,3	2,7	6,9
Holandia	2,0	1,1	1,7	-2,6	-3,9	6,9	6,3	6,1	0,8	-0,2	-0,6	-2,0	1,0	0,0	16,7	5,0	2,8
Irlandia	26,3	2,8	.	0,6	-5,6	19,1	7,8	7,8	0,2	0,1	0,1	51,3	-0,5	-2,0	9,4 ^d	12,1 ^e	.
Litwa	1,6	2,6	2,0	-1,2	-4,8	9,5	8,0	7,7	-0,2	0,4	0,0	7,5	0,2	-1,9	7,0 ^f	-17,4 ^e	-14,0 ^g
Luksemburg	4,8	4,4	.	0,6	-10,0	6,5	6,2	6,2	0,2	-0,4	-0,4	1,3	-1,5	-0,8	-4,3	9,8	.
Łotwa	2,7	1,5	0,7	-4,0	-5,6	10,1	9,7	9,9	-0,2	-0,6	0,1	3,7	5,4	7,9	-3,4 ^f	-19,0 ^g	-19,0 ^g
Malta	6,4	4,9	.	0,7	10,8	5,5	4,0	4,0	1,2	1,0	0,9	5,6	-4,8	-8,5	15,5 ^f	1,4 ^e	.
Niemcy	1,7	1,8	1,7	1,5	0,2	107,7	101,1	4,2	4,2	0,1	0,2	1,8	-0,3	0,7	-3,3	-1,3	-0,3
Polska	3,6	2,6 ^h	3,0 ^h	1,3	-0,5	7,4	6,3	6,2	-0,5	-0,4	-0,6	5,0	3,2	3,6	-4,8	-13,9	-14,7
Portugalia	1,5	0,9	0,8	-1,7	-1,6	12,3	11,2	11,2	0,7	0,7	0,7	2,7	-2,4	1,2	-1,6	-4,2	-4,1
Rumunia	3,8	4,2	5,9	4,3	8,7	6,7	6,6	6,4	-1,4	-0,7	-0,3	3,2	-1,3	-1,2	13,4	8,5	4,6
Słowacja	3,6	3,7 ^a	3,7 ^a	3,7	3,7	11,4	9,9	9,8	-0,2	-0,7	-0,9	7,0	5,7	2,2	25,9	-9,1	-8,5
Słowenia	2,9	2,3	.	3,8	1,3	1,0	0,7	8,0	-0,7	0,1	-0,1	4,7	5,1	6,1	-10,5	-19,5	-16,0
Szwecja	4,2	4,1	3,1	-0,4	1,5	7,4	7,1	6,6	0,8	1,2	1,1	3,7	-1,9	-3,1	9,9	17,1	16,3
Węgry	2,9	0,7	1,7	3,9	1,7	3,2	2,3	5,2	0,5	-0,1	-0,3	5,9	4,4	-0,2	9,4	-25,8	-16,2
Wielka Brytania	2,2	2,0	2,2	-1,0	1,2	-82,8	-61,7	5,5	4,9	0,1	0,5	1,9	3,5	1,2	6,9	-3,3	-6,1
Włochy	0,8	1,0	0,7	0,1	-2,2	18,7	15,1	12,2	11,5	11,6	0,4	-0,2	-0,6	-1,0	-2,4	.	.

^a Dane wyrównane sezonowo. ^b Dane wyrównane dniami roboczymi. ^c Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. ^d I kw. 2015 r. e I kw. 2016 r. f II kw. 2015 r. g II kw. 2016 r. h Dane na podstawie szybkiego szacunku PKB z dnia 12.08.2016 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^{ab}		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^e		Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)		Produkcja przemysłowa ^e		Produkcja w budownictwie ^e			
	2015	2016	eksport	import	VI 2015	VI 2016	VII 2015	VI 2016	VI 2015	VI 2016	V 2015	VI 2016		
	I kw.	II kw.	I-V 2016		w %		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku			
	zmiana w % w skali roku		w mld USD		w %		w %		w %		w %			
OECD	2,1 ^c	1,7 ^c	-4,0	-5,1	-177,4	-229,9	6,8	6,3	0,6	0,9	0,8	0,1	4,0	1,3
w tym:														
Australia	2,5	3,1	-12,4	-10,6	-4,3	-3,2	6,1	5,8	1,5 ^d	1,0 ^e	2,6 ^f	4,8 ^g	-1,6 ^f	1,9 ^g
Chile	2,1 ^c	1,7 ^c	-8,8	-8,4	1,8	2,1	6,3	6,6	4,6	4,2	0,2	0,6	-2,3	-14,9
Islandia	4,0	3,9	-13,4	7,9	-0,5	-0,1	4,0	2,9	1,9	1,6	21,9	26,2	26,2	26,2
Izrael	2,5	2,0	-8,6	3,5	-5,4	-2,5	5,5	4,8	-0,3	-0,8	6,0	0,8	-2,8 ^f	6,1 ^g
Japonia	0,5 ^c	0,1 ^c	-3,7	-12,5	11,3	-13,9	3,4	3,2	0,2	-0,4	0,4	-2,2	1,2	2,0
Kanada	1,1	1,1	-9,0	-7,9	-7,8	-6,5	6,8	6,9	1,3	1,5	-2,7	-2,2	-4,4	-3,3
Korea Południowa	2,6	2,8	-11,4	-14,5	40,3	39,0	3,8	3,7	0,7	0,8	-1,6	3,2	1,1	1,0
Meksyk	2,5	2,8	-6,4	-4,1	-8,4	-4,9	4,4	4,0	2,7	2,5	2,7	1,8	1,8	3,2
Norwegia	1,6	1,4	-23,7	-13,7	5,3	11,4	4,4	4,7	1,8	3,7	3,2	-0,7	2,2 ^f	5,8 ^g
Nowa Zelandia	3,4	2,8	-9,7	-9,2	-0,5	-0,5	5,9 ^d	5,7 ^g	0,4 ^d	0,4 ^e	0,1 ^f	1,1 ^g	4,7 ^f	6,2 ^g
Stany Zjednoczone	2,4	1,6	-7,1	-6,0	-301,0	-312,2	5,3	4,7	0,2	1,0	0,8	-1,4	-0,7	12,2
Szwajcaria	0,9	0,7	1,7	-0,2	16,7	15,1	4,2 ^d	5,1 ^g	-1,3	-0,4	-0,2	1,0 ^g	-3,4 ^f	0,5 ^g
Turcja	4,0 ^c	4,4 ^c	-4,6	-9,4	-22,3	-28,0	10,5 ^d	9,8 ^g	6,8	7,6	6,3	6,8	0,3	0,3
Białoruś	-3,9 ^c	-3,7	-19,2	-14,0	-1,6	0,2	1,0 ^h	1,1 ^h	12,5	12,1	12,2	12,2	12,2	12,2
Brazylia	-3,8	-5,1	-3,6	-30,4	21,9	0,2	6,7	6,7	9,6	8,8	8,7	-8,6	-8,0	-12,2
Chiny	6,9 ^c	6,7 ^c	-8,1	-11,0	270,1	271,1	4,4	4,4	1,6	1,9	4,3	4,3	4,3	4,3
Indie	7,2 ^c	8,0 ^c	-6,3	-15,6	-32,2	-50,8	24,9 ^d	26,1 ^g	4,7	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Południowa Afryka	1,3	-0,6	-15,8	-21,1	0,2	-2,1	5,7 ^d	5,4 ^g	15,6	7,5	-4,0	0,6	1,4	-29,5 ^g
Rosja	-9,9	0,1	-3,5	-9,6	27,9	69,5	10,0 ^f	10,3 ^g	55,3	6,9	7,9	0,2	-3,4	-16,1
Ukraina ⁱ			-1,5	-6,2	-0,7	0,7	10,0 ^f	10,3 ^g	55,3	6,9	7,9	0,2	-3,4	-16,1

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane na podstawie SNA 2008. c Dane na podstawie SNA 1993. d II kw. 2015 r. e II kw. 2016 r. f I kw. 2015 r. g I kw. 2016 r. h Rejestrowana stopa bezrobocia. i Dane nie obejmują czasowo okupowanego terytorium Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol.

Uwaga do części B: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS.

Źródło: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, UKRSTAT, GUS — dane pobrano w dn. 22.08.2016 r.